

HAUKIPUTAAN KUNNAN TOIMINTAKERTOMUS 2009

HAUKIPUTAAN KUNNAN TOIMINTAKERTOMUS 2009

KUNNANJOHTAJAN KATSAUS

Haukiputaan valtuusto hyväksyi marraskuussa 2009 uuden kuntastrategian, jonka visio tavoitevuodelle 2016 on seuraava: Vetovoimainen yli 20 000 asukkaan Haukipudas tarjoaa turvallisen ja viihtyisän merellisen ympäristön asumiselle, työnteolle ja yrittämiselle. Kunnan visio tiivistää tulevaisuuden tahtotilan erinomaisesti. Haluamme olla vetovoimainen ja kasvava keskiuuri kunta, jossa on turvallista asua, työkennellä ja yrittää.

Haukiputaan taloudellinen tilanne notkahti vuosien 2003-2005 aikana reilusti miinukselle. Käytännössä meneillään on toinen valtuustokausi, jonka aikana tehdään aktiivisesti töitä talouden tasapainottamiseksi. Tasapainottaminen ja alijäämän kattaminen on edennyt esimerkillisen hyvin. Vuoden 2007 tilinpäätös oli 1,6 miljoonaa euroa ylijäämäinen, vuoden 2008 tilinpäätös 4,5 miljoonaa ja vuoden 2009 tilinpäätös osoittaa 2,05 miljoonan euron ylijäämäistä tulosta. Kunnan käyttötalouden tilanne on saatu oikeenemaan, mutta haastetta riittää edelleen vanhojen alijäämien kattamisessa ja velkaantumisen hillitsemisessä. Kunnan taloudellinen tilanne on kuitenkin selkeästi parempi kuin vuonna 2005 käynnistyneen edellisen valtuustokauden alussa. Kattamattomat alijäämät saataneen katettua viimeistään vuoden 2012 tilinpäätöksessä. Talouden tasapainottuminen ja alijäämien kattaminen on seurausta sekä työntekijöiden että päättäjien sitoutumisesta yhteisen tavoitteen saavuttamiseen.

Haukiputaan kunnan taloudellinen tilanne on kohentunut erityisesti tulopohjan myönteisen kehityksen johdosta. Verotulot ja valtionosuudet kasvoivat vuosina 2007-2008 ennätyskellisen paljon. Yleisen taloustilanteen jyrkän käänteen vaikutukset näkyivät jo vuoden 2009 verotuloissa. Haukiputaan verotulot kehittyivät kuitenkin maan keskitasoa (1,5 %) prosenttiyksikön paremmin kasvun ollessa 2,5 %. Samaan aikaan myös menokehityksen kasvuvauhti on ollut kohtuullisen nopeaa kasvukunnalle tyypilliseen tapaan.

Siihen on vaikuttanut osaltaan palkkojen kehitys ja yleisen kustannustason nousu. Molempien em. tekijöiden kehitys näyttää taittuneen vuoden 2009 aikana ja sen tulokset tulevat näkymään vuoden 2010 tilinpäätöksessä. Käynnissä oleva vuosi 2010 ja vuodet 2011-2012 tulevat olemaan kaikille kunnille taloudellisesti varsin haastavia, jonka vuoksi menojen hallinnalla ja talouden seurannalla on jatkossa jopa aiempaa kriittisempi merkitys.

Investointipuolella merkittävin kohde oli Länsituulen koulun valmistuminen ja käyttöönotto elokuussa. Länsituulen koulu on Haukiputaan kunnan historian suurin yksittäinen investointi. Länsituulen koulun lisäksi Martinniemen päiväkodin laajennus sekä paloaseman rakentamishankkeiden aloittaminen ovat viime vuoden keskeisimpiä peruspalvelujen järjestämiseen liittyviä uusia investointihankkeita. Kunnan kaavoituksessa yhtenä merkittävänä painopisteenä on Haukiputaan kirkonkylän ydinkeskustan kaavan uudistaminen. Kaavan uudistaminen käynnistettiin vuoden 2008 aikana ja sitä jatkotyöstettiin vuonna 2009. Muita merkittäviä maankäytön suunnitteluun liittyviä hankkeita oli Anls-projektin puitteissa valmisteltu käyttösuunnitelma Annanmäki-Isoniemi -alueella.

Haukiputaan kunnanvaltuusto teki 9.3.2009 päätöksen, jonka mukaan Haukipudas jatkaa itsenäisenä kuntana. Se myös päätti jäädä seudullisen yhteistoiminta-alueen ulkopuolelle. Kunnanvaltuusto teki päätöksen huhtikuussa ns. monikuntaliitosselvitykseen osallistumisesta kuuden kunnan: Kiimingin, Haukiputaan, Muhoksen, Oulun, Oulunsalon ja Yli-lin alueella. Oulun seudulla kuuden kunnan erityinen kuntajakoselvityksen valmistelu olikin työntäyteinen ja julkisessa keskustelussa erittäin paljon mielenkiintoa ja palstatilaa saanut valmisteluprosessi. Kuntien päätöksenteko huipentuu huhtikuun 26. päivä 2010, jolloin kuntien valtuustot tekevät päätöksen kuntajakoselvittäjän tekemästä esityksestä.

KUNNAN HALLINTO

VALTUUSTO 2009 -2012

Paikkajakauma

Suomen Keskusta	15
Vasemmistoliitto	9
Sosialidemokraatit	8
Kokoomus	6
Vihreät	3
Perussuomalaiset	2
Yhteensä	43 valtuutettua

1. rivi vasemmalta:
Mirja Vehkaperä, Eero Halonen,
Tuula Kangas ja Seppo
Isohookana
2. rivi:
Sanna Rehu, Lauri Kauppila ja
Anne Lukka
3. rivi:
Hannes Kortesalmi, Jorma
Leskelä, Virve Kangas ja Nina
Barck
4. rivi:
Mauri Kuivala, Juhani Pitkälä,
Pertti Similä (varavaltuutettu),
Irene Mäkelä ja Markku Korvala

Keskusta

Barck Nina
Halonen Eero
Isohookana Seppo
Kangas Virve
Kangas Tuula
Kauppila Lauri
Kortesalmi Hannes
Korvala Markku
Kuivala Mauri
Leskelä Jorma
Lukka Anne
Mäkelä Irene
Pitkälä Juhani
Rehu Sanna
Vehkaperä Mirja

Ylämäki 6
Kangastie 18
Kellontie 8
Kellontie 26
Välitie 1
Kääriäntie 9
Leppäpiha 6
Neulaniementie 47
Onkamonylätie 22

Ojalanperäntie 1
Pikkuhookanantie 25
Santaholmantie 97 C 1
Asemakyläntie 246
Ytinkari 13

90820 Kello
90810 Kiviniemi
90820 Kello
90820 Kello
90830 Haukipudas
90850 Martinniemi
90830 Haukipudas
90820 Kello
90840 Haukipudas

90860 Halosenniemi
90820 Kello
90830 Haukipudas
90840 Haukipudas
90830 Haukipudas

Kuva: Juha Virranniemi

1. rivi vasemmalta:
Heikki Kanninen, Teuvo Ukkola
ja Irma Pellinen
2. rivi:
Taisto Sutela ja Mauno Sipola
3. rivi:
Jouko Perätalo, Jarmo Salo,
Tuomo Kaan ja Annemari
Enojärvi

Vasemmistoliitto

Enojärvi Annemari
Kaan Tuomo
Kanninen Heikki
Pellinen Irma
Perätalo Jouko
Salo Jarmo
Sipola Mauno
Sutela Taisto
Ukkola Teuvo

Nuottatie 3
Heinäpolku 7
Siulatie 7
Siikasaarentie 24
Teponkentäntie 3
Isoniityntie 5
Putaan kyläntie 187
Tulemantie 7
Kellontie 257

90810 Kiviniemi
90850 Martinniemi
90810 Kiviniemi
90830 Haukipudas
90810 Kiviniemi
90830 Haukipudas
90850 Martinniemi
90830 Haukipudas
90820 Kello

1. rivi vasemmalta:
Kaarina Torro, Henri Kylén ja
Sanna Kauppi-Ukkola
2. rivi:
Kari Haikara, Esa Nikkinen ja
Matti Teräs
3. rivi:
Timo Autio ja Pentti Lahdensivu

Sosialidemokraatit

Autio Timo
Haikara Kari
Kauppi-Ukkola Sanna
Kylén Henri
Lahdensivu Pentti
Nikkinen Esa
Teräs Matti
Torro Kaarina

Ketokuja 6
Moskuantie 2 B 6
Pontevantie 3 B
Asemakyläntie 191 as. I
Mäntytie 6
Ukkolanperäntie 37
Suokkosentie 100
Sampantie 3

90850 Martinniemi
90830 Haukipudas
90830 Haukipudas
90840 Haukipudas
90850 Martinniemi
90860 Halosenniemi
90830 Haukipudas
90850 Martinniemi

1. rivi vasemmalta:
Maarit Rekilä, Mari Kangas ja
Matti Roivainen
2. rivi:
Aarno Manninen, Risto Haulos ja
Pasi Possakka

Kokoomus

Haulos Risto
 Kangas Mari
 Manninen Aarno
 Possakka Pasi
 Rekilä Maarit
 Roivainen Matti

Siikasaarentie 16
 Ytinkari 11
 Huvipolku 2
 Pöllönkuja 23
 Rekilänkuja 10
 Vannetie 1 B 6

90830 Haukipudas
 90830 Haukipudas
 90830 Haukipudas
 90820 Kello
 90820 Kello
 90810 Kiviniemi

Vasemmalta:
Kari Viholainen, Terttu Kuusela
ja Ale Luokkanen

Vihreät

Kuismin Outi 1.9.2009 alkaen
 Kuusela Terttu
 Luokkanen Ale
 Viholainen Kari 31.8.2009 asti

Maivakuja 4
 Kärpänkuja 4 B 12
 Harritie 6 A 2

90810 Kiviniemi
 90830 Haukipudas
 90830 Haukipudas

Vasemmalta:
Jani Leskinen ja Seppo Leskinen

Perussuomalaiset

Leskinen Jani
Leskinen Seppo

Martintie 40
Revontie 10 A 7

90850 Martinniemi
90830 Haukipudas

KUNNANHALLITUS 2009-2010

Varsinainen jäsen

Eero Halonen, pj
Tuula Kangas
Markku Korvala 2009-2010
Hannes Kortesalmi 2011-2012
Sanna Rehu 2009-2010
Irene Mäkelä 2011-2012
Mauno Sipola, 2. vpj
Annemari Enojärvi
Liisa Koskela
Esa Nikkinen, 1. vpj
Kaarina Torro

Aarno Manninen
Mari Kangas
Aku Vuononvirta
Seppo Leskinen

Henkilökohtainen varajäsen

Jorma Leskelä
Jonna Taivaloja
Hannes Kortesalmi 2009-2010
Markku Korvala 2011-2012
Irene Mäkelä 2009-2010
Sanna Rehu 2011-2012
Heikki Kanninen
Teuvo Ukkola
Päivi Paakkari
Henri Kylén
Gitte Meriläinen 25.5.2009 asti
Kati Mattila 26.5.2009 alkaen
Tapani Raappana
Minna Sarvela
Terttu Kuusela
Aarne Erkkilä

TARKASTUSLAUTAKUNTA 2009-2012

Juhani Pitkälä, pj
Taisto Tammela
Liisa Halotie-Flink
Pasi Possakka, vpj
Helena Haaparanta
Anja Leskinen

Jouko Jussila
Tauno Heikkilä
Tuija Kamutta-Apuli
Maarit Rekilä
Ville Jaaranto
Mari Leppilampi

PERUSTURVALAUTAKUNTA 2009-2012

Pertti Similä, pj	Timo Kuusijärvi
Mikko Kaikkonen	Tuomo Mällinen
Mauri Kuivala	Jari Hiltunen
Anne Lukka	Soili Leinonen
Kaisa Väättäjä	Jenni Krankka
Heikki Kanninen, vpi	Reima Ritapuu
Päivi Paakkari	Tuula Henttunen-Kukkonen
Matti Teräs	Jari Perälä
Sanna Kauppi-Ukkola	Anita Ruskela
Sisko Kanninen	Kati Mattila
Maarit Rekilä	Katri Virtanen
Petri Ruuska	Veijo Väänänen
Outi Kuismin	Tarja Tapaninaho

SIVISTYSLAUTAKUNTA 2009 – 2012

Nina Barck, vpi	Paula Risto
Seppo Isohookana	Juhani Pitkälä
Eero Pentti	Juha-Pekka Julkunen
Jonna Taivaloja	Saara Kauppila
Hannes Korttesalmi 2009-2010	Markku Korvala 2009-2010
Markku Korvala 2011-2012	Hannes Korttesalmi 2011-2012
Seppo Lopakka, pj.	Jorma Taivaloja
Jarmo Salo	Jouko Perätalo
Leena Ylisaukko-Oja	Annemari Enojärvi
Henri Kylén	Jouni Porko
Mirkku Valkola 31.8.2009 asti	Mari Väinämö 31.8.2009 asti
Mari Väinämö 1.9.2009 alkaen	Katri Lähtevänoja 1.9.2009 alkaen
Tiina Kellokumpu-Tyvelä	Maria Järvenpää
Krister Kettunen	Risto Hauolos

KUNNAN PALKATUN HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ 31.12.2009

Henkilöstön lukumäärä					31.12.2008	31.12.2007
	Vakituiset	Sijaiset	Määräaikaiset	Yhteensä	Yhteensä	Yhteensä
Yleishallinto	71	15	4	90	91	100
Perusturvapalvelut	464	123	38	625	600	587
Sivistyspalvelut	257	34	50	341	325	315
Tekniset palvelut	116	7	29	152	138	137
Vesihuoltolaitos	6			6	6	7
Työllistetyt			37	37	38	20
YHTEENSÄ	914	179	158	1251	1198	1166

VALTUUSTON STRATEGIA- JA TALOUDEN TASAPAINOTUSPROSESSI

Kuntalain mukaan valtuusto asettaa kunnan keskeiset toiminnan ja talouden tavoitteet sekä seuraa niiden toteutumista. Haukipudas-strategian sisältämät kunnan arvot, perustehtävä ja visio 2015 sekä vastualueiden perustehtävät ja visiot 2015 edesauttavat tämän tehtävän hoitamista. Haukipudas-strategia on päättäjille ja henkilöstölle työväline kunnan pitkänjänteiseen kehittämiseen. Se on pitkän tähtäimen suunnitelma siitä, miten kunta voi edetä nykytilasta toivottuun tahtotilaan, visioon 2015. Strategia on 'tiekartta' kunnan tulevaisuuteen. Siinä visio muutetaan konkreettiseksi päämääräksi ja valitaan politiikka, jolla kunta pyrkii asettamiensa tavoitteiden saavuttamiseen pitkillä aikajännteellä.

Valtuusto kävi taloussuunnitelmaa 2006-2008 valmisteltaessa läpi perusteellisen strategiaprosessin. Tästä syystä kunnan johtoryhmä katsoi, että kunnan arvot, perustehtävä ja visio 2015, strategiset päämäärät ja kunnanhallituksen tulokortit voidaan valmistella johtoryhmän toimesta vuoden 2009 osalta. Johtoryhmä käytti asiat kunnanhallituksen ohjeistettavana valmistelutyön kuluessa.

Laajempi strategiatyö käynnistyi toukokuussa ja hyväksyttiin joulukuussa 2009. Siinä linjattiin strategiaa, visiota ja arvoja vuoteen 2016. Visoksi vuodelle 2016 määriteltiin: Vetovoimainen yli 20 000 asukkaan Haukipudas tarjoaa turvallisen ja viihtyisän merellisen ympäristön asumiselle, työnteolle ja yrittämiselle. Samalla syntyivät myös slogan "Hyvän tuulen Haukipudas" sekä lisäys logoon. Strategiatyön linjaukset otettiin huomioon jossain määrin jo vuoden 2010 taloussuunnittelussa erityisesti BSC-korttien osalta. Lähtökohdana strategiatyössä pidettiin kasvavan ja kehittyvän kunnan vaihtoehtoa. Strategiatyö aloitettiin maankäytön kehityskuvatarkastelulla, joka kuitenkin myöhemmin päätettiin siirtää lopulliseen käsittelyyn toukokuussa 2010. Strategisen suunnittelun avuksi ja pohjaksi perustettu MATO-ryhmä valmisteli kunnan ensimmäistä MATO-ohjelmaa (maankäytön toteuttamisohjelma) vuoden 2009 aikana.

Kunnan taloussuunnittelun yksi kulmakivistä on viimeiset vuodet ollut ja tulee olemaan talouden tasapainottaminen ja vanhojen kertyneiden alijäämien kattaminen. Kunnan talouden tasapainottamisprosessi käynnistyi, kun valtuusto hyväksyessään taloussuunnitelmaa 2005-2007 edellytti kunnanhallituksen ja lautakuntien ryhtyvän toimenpiteisiin kunnan talouden tasapainottamiseksi suunnittelukauden loppuun mennessä. Kunnanhallitus hyväksyi 14.2.2005 talouden tasapainottamisen runko-ohjelman. Ohjelma piti sisällään seuraavat tehtäväkokonaisuudet: haaste johtamiselle, palvelurakenneselvitykset, organisaation toimivuus, tulopohjan vahvistaminen ja työmotivaation parantaminen. Runko-ohjelmaa hyväksyessään kunnanhallitus asetti, aikataulutti ja vastuutti sen pohjalta ensimmäiset kahdeksan hanketta ja työryhmät valmistelemaan niitä.

Vuoden 2009 aikana jatkettiin jo aiemmin aloitettuja hankkeita ja keskityttiin konkretisoimaan niitä. Tässä vaiheessa on todettava, että osa hankkeista ei tule toteutumaan aiotulla tavalla. Lisähaastetta tasapainottamiseen toi varsinaisesti vuoden 2008 viimeisellä neljänneksellä alkanut taloustaantumana, joka vaikutti kuntasektorilla pienellä viiveellä vasta vuoden 2009 puolella. Taloustaantuma vaikutti erityisesti yhteisöverokertymään, joka toisaalta Haukiputaalla on marginaalisen pieni, mutta verotulojen pari vuotta jatkunut poikkeuksellisen suuri, jopa 10 %:n kasvu, kutistui 2,5 %:iin ollen maan keskiarvoa prosenttiyksikön suurempi. Tämä johtunee yhteisöverotulojen pienen vaikutuksen lisäksi kuntalaisten erityisesti 2000-luvulla alkaneesta koulutus- ja sitä kautta tulotason paranemisesta. Myös elinkeinoelämä on vilkastunut taloustaantumasta huolimatta. Kuntaan on viime vuosien aikana perustettu enemmän yrityksiä kuin seudulle keskimäärin ja käytännössä maan keskitason verran. Tämä näkyy palvelujen ja erikoiskaupan lisääntymisenä sekä toimialakirjon monipuolistumisena. Suurin osa perustetuista yrityksistä on ollut lähinnä 1-2 henkilöä työllistäviä mikroyrityksiä, jonka vuoksi ne eivät näy yhteisöverotuloissa.

Näyttäisi siltä, että talouden tasapainottamisen hyväksi tehdyt toimenpiteet ja linjakas budjettikuri ovat tuottamassa niitä tuloksia, mitä ohjelmalla haettiin. Alijäämän kattaminen käynnistyi hyvin vuoden 2007 ylijäämän ansiosta ja vuoden 2008 ennakoitua reilusti suurempi ylijäämä mahdollisti vanhojen alijäämien kattamisen ennakoitua nopeammassa aikataulussa. Vaikeasta yleisestä taloustilanteesta huolimatta myös vuosi 2009 on yli 2 miljoonaa euroa ylijäämäinen. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että alijäämät saataaneen katettua ennakoidussa tahdissa viimeistään vuoden 2012 tilinpäätöksessä. Kriittistä on tietysti vielä jatkuva taantuma, joskin merkkejä positiivisesta käänteestä on jo useammilla sektoreilla, mutta joka tapauksessa julkinen sektori joutunee tekemään varsin tiukkoja taloudellisia päätöksiä lähivuosien aikana. Valtionosuusmuutos ei ollut niin suuri, mitä sitä suunniteltaessa aiottiin ja sen lopulliset vaikutukset lähitulevaisuudessa ovat edelleen hiukan epäselvät. Vuoden 2009 ja 2010 osalta valtionosuudet eivät kehittyneet aivan yhtä suotuisalla tavalla kuin oli ennakoitu ja mihin viime vuosina on totuttu. Vuoden 2010 osalta tämä johtuu lähinnä yleisen sivistystyön miinusmerkkisestä kertymästä sekä siirtymätasauksesta. Verotulot puolestaan kehittyivät pelättyä ja ennakoitua paremmin ja niiden on viimeisimpien ennusteiden ja kiinteistöveron korotuksen perusteella arvioitu kasvavan 0,5 % myös vuonna 2010. Tasapainottamisohjelman tavoitteiden osalta haasteita aiheuttavat tulevat lähivuodet erityisen suurine investointipaineineen. Tämän vuoksi on aloitettu vaihtoehtoisten investointimallien, erityisesti elinkaarimallin selvitys, josta kunnanvaltuusto tulee tekemään päätökset syksyllä 2010.

Vuoden 2008 aikana siirryttiin välitilinpäätöskäytäntöön. Välitilinpäätöksissä arvioitiin talousarvion euromääräisen toteutumisen lisäksi laadullisia tavoitteita tuloskorttien avulla. Hyväksi havaittua käytäntöä jatkettiin ja kehitettiin vuoden 2009 aikana.

Tilinpäätösvuoden toteuma noudatti perusturvapalveluita lukuun ottamatta suhteellisen hyvin budjetoitua. Perusturvapalvelujen osalta talousarviota korjattiin 300 t€ kohdistaen ne erikoissairaanhoidon. Tuottajan antamista ennakkotiedoista poiketen laskutukseen tai hinnoitteluun ei tullut korjauksia alaspäin ainakaan Haukiputaan osalta, vaan viimeisen kolmen kuukauden laskut olivat vielä alkuvuottakin suuremmat. Tämän johdosta erikoissairaanhoidon budjetti ylittyi kaikinensa lähes 1,2 M€:lla. Kasvua edelliseen vuoteen oli jopa 13,9 %. Osittain laskuun ja erityisesti ennustettavuuteen vaikutti DRG-hinnoitteluun siirtyminen ja toisaalta psykiatrisen hoidon kasvu. Perusturvapalvelujen ylitys kaikinensa oli noin 1,5 M€, jota erikoissairaanhoidon lisäksi kasvatti taloustilanteesta johtunut toimeentulotukimenojen kasvu.

Sivistyspalvelujen budjetin ylitys oli 185 t€. Siitä selittävät erityisesti loppuvuonna tulleet poikkeuksellisen suuret palvelujen ostolaskut, jotka suurimmaksi osaksi koostuivat sairaalakoulun laskuista. Siellä opiskellut päivät lähes nelinkertaistuivat vuoden takaisista. Lisäksi uuden koulun aloitus ja hiukan ennen koulun alkua muuttuneet suunnitelmat esiopetusryhmien muodostamisesta Länsituuleen tekivät suunnittelusta haasteellisen. Lisäkuluja aiheutti myös kunnan kannalta epäonnistunut kuljetusten kilpailutus. Teknisten palvelujen budjetin yritys (80t€) muodostui ennakoitua suuremmista ostoista sekä Nuottatien päiväkodin purkamisesta. Haukiputaan Vedelle tehtyjä töitä ei edelleenkään osattu ennakoida täysmääräisesti. Vertailtavuutta edellisiin vuosiin vaikeuttaa sitovuustason muutoksen lisäksi se, että pääomavuokrat siirrettiin valtuuston päätöksen mukaisesti tilapalveluista suoraan rahoitukseen.

Keskushallinto alitti nettobudjettinsa noin 270 t€:lla. Budjettiin nähden suurimmat erot syntyivät työterveyshuollon osalta, joka vaikutti paitsi meno- myös tulopuoleen KELAn korvausten muodossa. Työterveyshuollon käynnit ovat lisääntyneet huomattavasti ja ne ovat naapurikuntiin verrattuna korkeat. Toisaalta sairauspoissaolojen kasvun negatiivinen kierre näyttää taittuneen ja muutoinkin työterveyshuollon osalta kehitys on mennyt enemmän ennaltaehkäisevän hoidon suuntaan, mitä voitaneen pitää pitkällä tähtäimellä merkittävänä asiana. Keskushallinnon kaikkia asiantuntijapalveluihin varattuja rahoja ei käytetty suunnitellussa tahdissa. Mm. strategiatyön jatkovaiheet siirrettiin aloitettavaksi keväät-kesällä 2010, samoin kävi maankäytön kehityskuvan loppuunsaattamiselle.

Hallintopalvelut alitti nettobudjettinsa 762 t€, josta maanmyyntivoittoa oli hiukan yli 400 t€. Maanmyyntivoitot ovat vuosittain olleet noin 300-500t€, joten ne on perusteltua kirjata myyntituottoihin satunnaisten tuottojen sijaan. Ennakointia vaikeutti edelleen poistot erityisesti tonttilaitoksen teiden sekä koko vastualueen ohjelmistohankintojen osalta. Kaikki asiantuntijapalveluihin osoitetut määrärahat eivät kuluneet johtuen lähinnä tiettyjen kaavahankkeiden aikataulumuutoksista. Myös henkilöstökulut alittuivat. Tätä selittää osittain työllistettyjen palkkaaminen.

Välitilinpäätöskäytäntö helpotti ja jäntevöitti sekä seurantaa että suunnittelua seuraavalle vuodelle. Talousarvion 2010 ja taloussuunnitelman 2011-2012 valmistelu aloitettiin kesäkuussa, kun hallintokunnille annettiin suunnitteluohjeet ja aikataulus. Valmisteluprosessin aikana ohjeita täsmennettiin useaan otteeseen. Varsinainen budjettityö käynnistyi elokuussa ja sen pohjalukuja tarkennettiin II-välitilinpäätöksen valmistuttua.

Talousarvion valmistelutyön aikana järjestettiin valtuuston, kunnanhallituksen ja kunnan johtoryhmän seminaareja. Taloussuunnitelmassa hyväksytyt lopulliset linjaukset tälle suunnittelukaudelle (2010-2012) ovat:

- toimintatuottojen kasvu on 4,9 %, toimintakulujen kasvu 3,7 % ja nettokasvu 3,4 %.

- Verotulojen osalta on ennakoitu, että vuoden 2010 kokonaisverokertymä on TA09 verrattuna -1 % (E09 -1,7 %), 3,6 % vuodelle 2011 ja 3,7 % vuodelle 2012. Ennusteet perustuvat vuoden 2009 toteumaan sekä Kuntaliiton antamaan verotulokehikkoon sekä kiinteistöverotulojen korotuksen arvioituun lisätuottoon.

- Elinkaarimallin käyttämistä Haukiputaalla käsiteltiin KH 12.10 §227 ja KV 12.10 §82 sekä 26.10. § 85. Siitä päätetään lopullisesti 31.8.2010

Linjaukset ovat varsin tiukat, mutta jotta kertyneet alijäämät saataisiin katetuksi, niissä on pysyttävä. Osa investoinneista on todennäköisesti perusteltua toteuttaa muutoin kuin perinteistä taseratkaisua käyttäen, ettei kunnan lainamäärä ja sitä kautta korkoriski nouse liian suureksi. Samalla on edelleen syytä tarkentaa konserniohjausta ja koko kuntakonsernin lainakantaa koskevia periaatteita.

Tammikuussa tulleet lopulliset ennakkotiedot vuoden 2010 valtionosuuksista osoittivat ennen vuoden vaihdetta annetut ennakkotiedot Haukiputaan osalta noin 1,09 M€:llä suureksi. Toisaalta vuoden 2009 toteutuneet verotulot ja ennuste vuoden 2010 osalta on budjetoitua 1,43 M€ suurempi, joten kokonaisbudjetti on suurimpien tuloerien osalta kokonaisuutena realistinen.

TALOUELLINEN TILANNE JA KEHITYSNÄKYMÄT

Valtionvarainministeriön tuoreen Julkinen talous tienhaarassa -julkaisun mukaan Suomen kansantalouden kehitys 1990-luvun alun laman jälkeen on ollut menestystarina, joka on oikeutetusti saanut osakseen kansainvälistä huomiota. Kokonaistuotannon pitkä nousukiito katkesi meillä kuitenkin jyrkästi vuoden 2008 lopulla. Bruttokansantuotteen on ennusteissa arvioitu supistuneen viime vuonna 2009 yli 7 %. Vaikka kokonaistuotannon supistumiskierre näyttääkin pysähtyneen viime vuoden jälkimmäisellä puoliskolla, odotetaan elpymisen jäävän osaltamme hitaaksi ainakin vielä kuluvana vuonna. Myös tulevana vuosina talouskasvun arvioidaan jäävän taantumaa edeltäneeseen aikaan verrattuna maltillisiksi. Taloutemme syöksykierre liittyy kansainväliseen finanssikriisiin. Tämän myötä tapahtunut maailmankaupan romahdus johti muissakin kehittyneissä teollisuusmaissa kokonaistuotannon poikkeuksellisen jyrkkään alentumiseen. Meillä pudotus oli kuitenkin erityisen raju. Menetimme

vuoden 2009 toisen vuosipuoliskon aikana suurimmaksi osaksi sen kasvuetumme, jonka olimme onnistuneet koko vuosikymmenen aikana kehittyneiden teollisuusmaiden keskiarvoon verrattuna kerryttämään. Samalla paljastui tuotantorakenteemme haavoittuvuus. Taantumien seurauksena osa tuotantokapasiteetista uhkaa jäädä pysyvästi pois käytöstä.

Valtiovarainministeriön tuoreen keskipitkän ajan arvion mukaan Suomen kansantalous palaa vasta tämän vuosikymmenen puolivälin jälkeen tämän hetken arvion mukaiselle tuotantoresurssien täyskäyttöisyyttä vastaavalle kokonaistuotannon tasolle. Rakenteellisen työttömyyden kasvun ja tuotantokapasiteetin supistumisen seurauksena potentiaalisen tuotannon taso jää lisäksi selvästi alhaisemmalle tasolle kuin vielä vuoden 2008 syksyllä arvioitiin.

Kuntatalouden kehitys ja ennakkotiedot vuodelta 2009

Kuntaliiton tiedotteen (10.2.2010) mukaan suurten kaupunkien taloudellinen tilanne heikentyi voimakkaasti viime vuonna. Tämä ilmenee Tilastokeskuksen kokoamista kuntien viime vuoden tilinpäätösten ennakkotiedoista. Pienempien kuntien talous on vielä pysynyt keskimäärin edellisen vuoden tasolla. Lama iski voimakkaimmin suurten kaupunkien ja vientivetoisten kuntien talouteen. Kuntien yhteisöverosuuden määräaikainen korotus helpotti vähän tilannetta, mutta apu on tilapäinen. Myös seuraavat vuodet ovat kuntatalouden kannalta haasteellisia.

Kuntien yhteenlaskettu tulos jäi ennakkotietojen mukaan viime vuonna 60 miljoonaa euroa negatiiviseksi. Yli 100 000 asukkaan kaupunkien tulos oli 135 miljoonaa euroa miinuksella, kun se vielä toissa vuonna oli yli 400 miljoonaa euroa voitollinen. Alle 20 000 asukkaan kuntien tulos oli yhteen laskettuna vielä hieman voitollinen vuonna 2009. Kuntaliitokset vähensivät pienten ja heikkojen kuntien lukumäärää, mikä näkyy taloustilastoissa.

Kuntien ja kuntayhtymien yhteenlaskettu vuosikate laski jo vuonna 2008. Toimintamenot lisääntyivät tuolloin lähes 8 prosenttia edellisvuodesta, ja viime vuonna noin 5 prosenttia. Kunta-alan viime vuoden toimintamenojen kasvun taustalla ovat korkea palkkaratkaisu, palvelujen lisääntynyt kysyntä ja kuntien lisääntyneet velvoitteet. Saavutettua kunta-alan työmarkkinaratkaisua voidaan pitää siedettävänä kuntien kannalta. Menojen hallinta tulee olemaan kriittinen tekijä lähivuosina, jotta negatiivinen kierre saadaan katkaistua ja toisaalta veroprosentit pidettyä kohtuullisella tasolla.

Kuntaliiton suurille kaupungeille suuntaaman kyselyn mukaan toimintamenojen kasvu hidastuu tänä vuonna merkittävästi. Eniten saadaan aikaiseksi sillä, että henkilötöyvuosien määrä

vähenee noin kahdella prosentilla viime vuodesta. Suuret kaupungit arvioivat, että vuosikate heikkenee edelleen tänä vuonna. Vielä vuonna 2008 vuosikate riitti poistoihin, mutta viime vuonna vuosikate jäi alle poistojen tason kaikissa yli 20 000 asukkaan kuntakoryhmissä.

Suuret kaupungit ovat kuitenkin pitäneet kiinni investoinneistaan. Ennakkotietojen mukaan viime vuoden investoinnit olivat lähes edellisvuoden tasolla, ja tänä vuonna suuret kaupungit aikovat investoida hieman viime vuotta enemmän. Tilanne on hyvin erilainen kuin 1990-luvun alun lamavuosina, jolloin kunnat leikkasivat investointeja voimakkaasti.

Kuntien lainakanta on kasvanut kaikenkokoisissa kunnissa. Tilinpäätösten ennakkotietojen mukaan Manner-Suomen kunnilla oli viime vuonna lainaa 1 875 euroa asukasta kohti. Edellisvuonna lainaa oli 1 629 euroa ja vuonna 2007 yhteensä 1 545 euroa asukasta kohti. Suurten kaupunkien kyselyn mukaan lainakanta kasvaa nopeasti: 23 suurinta kaupunkia suunnittelevat velkaantuvansa lisää yhteensä noin miljardi euroa vuodessa. Monen kunnan lainakanta on jo nyt noussut varsin suureksi. Tilannetta vaikeuttaa se, että korkotason arvioidaan nousevan tulevaisuudessa.

Tilinpäätösten ennakkotietojen mukaan vuoden 2009 vuosikate jäi negatiiviseksi 25 Manner-Suomen kunnassa, eli tulot eivät riittäneet toiminta- ja rahoitusmenojen kattamiseen, pääomakustannuksista puhumattakaan. Suurten kaupunkien heikot tulokset näkyvät myös maakuntien menestyksessä. Uudenmaan kuntien yhteenlaskettu vuosikate romahti puoleen edellisvuodesta. Yhteenlaskettu vuosikate oli viime vuonna vain kaksi kolmannesta poistoista Uudellamaalla ja Kymenlaaksossa. Eniten negatiivisen vuosikatteen kuntia on Satakunnassa ja Pohjois-Pohjanmaalla.

Kuntien verotulojen kehitys

Veroaste eli verojen ja pakollisten sosiaaliturvamaksujen suhde bruttokansantuotteeseen oli 43,0 prosenttia vuonna 2009. Vuonna 2008 veroaste oli 43,3 prosenttia. Veroja ja pakollisia sosiaaliturvamaksuja kerättiin yhteensä 73,6 miljardia euroa, mikä on 7,7 prosenttia vähemmän kuin edellisenä vuonna. Vuodesta 1975 lähtien verokertymä on alentunut edelliseen vuoteen verrattuna vain kuudesti, eikä kertaakaan yhtä paljon kuin nyt. Tiedot käyvät ilmi kansantalouden tilinpidon vuotta 2009 koskevista ennakkotiedoista.

Kotitalouksien tuloveroja kertyi vuonna 2009 22,5 miljardia euroa, lähes seitsemän prosenttia vähemmän kuin vuotta aiemmin. Valtion tulovero väheni yli 21 prosenttia, kun taas kuntien tuloverokertymä kasvoi noin kaksi prosenttia. Valtion tulovero sisältää sekä ansio- että pääomatuloveron. Yhteisöveron tuotto laski noin 46 prosenttia ja oli 3,4 miljardia euroa. Kuntien osuus yhteisöverosta laski suhteellisesti vähemmän kuin valtion osuus, sillä kuntien jako-osuutta nostettiin väliaikaisesti vuonna 2009. Myös arvonlisäveroa kertyi vähemmän kuin vuotta aiemmin. Sen tuotto oli 14,8 miljardia euroa, lähes viisi prosenttia vähemmän kuin vuonna 2008.

Vuonna 2009 valtion verokertymä oli kokonaisuudessaan 33,8 miljardia euroa, lähes 15 prosenttia alhaisempi kuin vuotta aiemmin. Kuntien verokertymä sen sijaan kasvoi noin puoli prosenttia, ollen 17,6 miljardia euroa. Sosiaaliturvavaroille kertyi pakollisia sosiaaliturvamaksuja 22 miljardin euron edestä. Niistä yli 76 prosenttia oli työeläkemaksuja. Nettoveroaste, joka tarkoittaa veroastetta vähennettynä julkisyhteisöjen kotitalouksille ja yrityksille maksamilla tulkipalkkioilla, tulon- ja pääomasiirroilla, oli 18,4 prosenttia vuonna 2009. Vuonna 2008 nettoveroaste oli 21,8 prosenttia. Nettoveroaste laski enemmän kuin veroaste, mikä johtuu julkisten siirtojen, erityisesti maksettujen sosiaalietuuksien, kasvusta.

Kuntaliiton tuoreimman ennusteen mukaan kunnallisverot tulevat vuonna 2010 pienenemään keskimäärin 1,5 %, yhteisöverojen ennustetaan vuoden 2009 romahduksen jälkeen nousevan 11,1 % ja kiinteistöveron 20,1 %. Kiinteistöverojen poikkeuksellisen suuri kasvu johtuu siitä, että valtiovalan antamien suositusten mukaan suurin osa kunnista nosti kiinteistöveroprosenttejaan vuodelle 2010.

OMAN TALOUSALUEEN NÄKYMÄT

Oulun talousalueen muutokset noudattelivat pääsääntöisesti koko maan tilannetta. Erityisesti elektroniikkateollisuuden tuotannon supistaminen vaikutti maakunnassa. TE-toimistoittain työttömien määrä nousi vuodesta 2008 kaikkien kuuden työ- ja elinkeinotoimiston alueella. Määrällisesti eniten nousi työttömyys (+ 2 731) Oulun seudun TE-toimistossa. Työttömiä työnhakijoita oli v. 2009 Pohjois-Pohjanmaalla keskimäärin 22 103 ja v. 2008 vastaavasti 17 396 eli työttömien määrä nousi vuodessa n. 4 700 henkilöllä. Työttömien osuus työvoimasta oli v. 2009 11,8 % ja v. 2008 9,4 % eli nousua edellisestä vuodesta tapahtui 2,4 prosenttiyksikköä. Uusia avoimia työpaikkoja avattiin v. 2009 kuukaudessa keskimäärin 2 557 ja v. 2008 2 735 eli laskua työpaikkojen määrässä oli n. 180 paikan verran. Vuoden vaihteen tilanne näytti paranevan hiukan jo tammikuussa. Pohjois-Pohjanmaan työ- ja elinkeinotoimistoissa (TE-toimistoissa) oli tammikuun lopussa yhteensä 24 260 työtöntä työnhakijaa, mikä oli 40 vähemmän kuin joulukuun 2009 lopussa. Lomautettujen määrä laski joulukuusta 320:llä. Työttömien työnhakijoiden määrä nousi tammikuussa 3 260:llä edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta. Kasvu supistui edelliseen kuukauteen verrattuna (-870), mikä osoittaa, että työttömyyden kasvu on edelleen hiljentynyt. Työttömyys nousi vuoden takaisesta eniten teollisuudessa, terveydenhoidon ja sosiaalityön sekä tieteellisen, teknisen ja taiteellisen työn aloilla. Kasvua avoimien työpaikkojen määrässä tapahtui viidessä ammat-

tiryhmässä, joista eniten työpaikkoja tarjosivat kaupan sekä terveydenhuollon ja sosiaalipalvelujen alat. Työttömien osuus työvoimasta oli tammikuun lopussa Pohjois-Pohjanmaalla 13,4 % ja koko maassa 11,2 %. Oulussa se oli 14,4 ja Haukiputaalla 14,5 %.

Väestökasvu jatkui positiivisena, mutta se hidastui lähes kaikissa alueen kunnissa ja oli yli kaksi prosenttia Kempeleessä, Limingassa, Lumijoella ja Tyrnävällä. Haukiputaan asukasluku oli vuoden lopussa 18 651, jossa on kasvua 1,55 % (285 henkilöä).

Oulun seutukunnan väestömäärä oli vuoden lopussa 223073 henkilöä ja kasvu vuoden aikana 1,6 % (3600 hlöä). Kasvu ennakoidaan jatkuvan varsin nopeana ja tilastokeskuksen ennusteen mukaan seudun asukasluku tulee viime vuosien kehityksen pohjalta olemaan 250 000 asukasta vuonna 2021. Väestörakenne tulee säilymään Haukiputaalla maan keskiarvoa ja jopa seudun keskiarvoa nuorempana. Väestörakenne on terveellisellä pohjalla, mutta asettaa omat haasteensa sekä Haukiputaalle että seudullisesti palvelurakenteen osalta.

Tarkempia talouslukuja alueen kuntien tilanteesta ei vielä ole saatavilla. Odotukset talouden kasvusta jatkossa ovat kuitenkin useamman tutkimuksen mukaan Pohjois-Pohjanmaalla maan keskitasoa valoisimmat.

KUNNAN TOIMINNAN JA TALOUDEN KEHITYS

Haukiputaan kunta vajosi pahoihin talousvaikeuksiin 2000-luvun alussa. Kunnan toimintamenot kasvoivat 51,5 prosenttia vuoden 2000 tilinpäätöksestä vuoden 2005 talousarvioon. Samanaikaisesti verotulot ja valtionosuudet lisääntyivät vain 13,5 prosenttia. Kunnan talous kriisiytyi vuonna 2004 niin, että valtuusto käynnisti helmikuussa 2005 talouden tasapainottamisohjelman, jonka avulla kertyneet 11,8 M€ alijäämät oli tarkoitus kattaa.

Talouden tasapainottaminen on toteutettu tasapainottamisohjelman linjausten mukaan ja se näyttää purteen odotettua nopeammin. Tärkeimpinä tekijöinä ovat olleet menokehityksen pitkäjänteinen hillitseminen ja toisaalta hyvä tulokehitys verotulojen ja valtionosuuksien muodossa. Henkilökunta on tehnyt hyvää ja tuottoisaa kehitystyötä toimintojen kehittämiseksi ja tehostamiseksi. Lisäksi elinkeinotoiminta on vilkastunut ja monipuolistunut aktiivisen elinkeinopolitiikan ansiosta.

Valtuusto hyväksyi taloussuunnitelmassa 2009-2011 kunnanhallituksen ja vastualueiden kriittiset menestystekijät sekä niiden pohjalta vastaavat tulokortit. Näihin strategisiin toimintaohjeisiin kunnan toiminta perustui vuonna 2009.

Vuoden 2009 tilinpäätös tulee olemaan noin 2,055 M€ ylijäämäinen vuosikatteen ollessa 4,5 M€. Tämä on todella kohtuullinen tilinpäätös ottaen huomioon yleinen ja kuntien taloustilanne.

Kuluvan ja vähintään sitä seuraavan vuoden taloudellinen tilanne tulee olemaan haasteellinen kuntataloudessa. Verotulojen kehitys ennustetaan olevan maassa keskimäärin noin 0,5 %. Haukiputaan osalta ennakoitu, kuntaliiton ennustekehikon mukainen verotulojen kasvu on maan keskiarvon mukainen. Tämä tarkoittanee sitä, että jo nyt puolittuneet alijäämät saadaan katettua ennakoidussa aikataulussa viimeistään vuoden 2012 tilinpäätöksessä.

TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN

Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut (ulkoiset)

	TP 2007	TP 2008	TP 2009	Muutos %
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	
Toimintatuotot	11 433	11 609	13 249	14,1
Toimintakulut	-75 629	-81 870	-88 499	8,1
Toimintakate	-64 196	-70 261	-75 250	7,1
Verotulot	46 035	50 942	52 231	2,5
Valtionosuudet	24 965	27 301	28 641	4,9
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	145	126	62	-50,8
Muut rahoitustuotot	56	98	100	2
Korkokulut	-1 375	-1 570	-1 281	-18,4
Muut rahoituskulut	-4	-7	-45	542,9
Vuosikate	5 626	6 629	4 459	-32,7
Poistot ja arvonalentumiset	-3 236	-3 455	-3 637	5,3
Arvonalentumiset				
Satunnaiset erät		1 178		
Tilikauden tulos	2 390	4 353	822	-81,1
Poistoeron lisäys(-)/vähennys(+)	157	157	233	48,4
Varausten lisäys(-)/vähennys(+)	-1 000		1 000	
Rahastojen lisäys	80			
(-)/vähennys(+)				
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	1 627	4 510	2 055	-54,4

Tuloslaskelman tunnusluvut

	2007	2008	2009
Toimintatuotot/toimintakulut, %	15,1	14,2	15
Vuosikate/poistot, %	173,8	190	123
Vuosikate-%	6,8	7,3	4,7
Vuosikate, eur/as	311	357	239
Poisto-%	3,9	3,9	3,9
Poistot/as	179	188	195

Kunnan ulkoisten menojen toimintakate kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna 4,989 M€ (7,1 %). Menojen kasvu oli turhan voimakasta (6,629 M€, 8,1 %). Sitä selittänee koko kuntasektoria koskenut erittäin voimakas henkilöstökulujen kasvu, joka johtui mm. sopimuskorotusten tasosta, joiden vaikutukset näkyivät suurimmillaan vuonna 2008 ja joiden heijastevaikutuksia on myös vuoden 2009 tilinpäätöksessä. Haukiputaalla myös työntekijöiden määrä lisääntyi vakituiset, sijaiset ja määräaikaiset yhteenlaskettuna 53 henkilöllä. Haukiputaan osalta henkilöstökulut kasvoivat 6,5 %. Erityisen paljon kasvoivat palvelujen ostot (3,2 M€, 11 %). Siitä suurin osa selittyi erikoissairaanhoidon kasvulla, kuten edellä on todettu. Ulkoiset toimintatuotot kehittyvät varsin hyvin: kasvua oli 1,6 M€, 14,1 %.

Hallintokunnat pysyivät kohtuullisen hyvin perusturvapalveluita lukuun ottamatta budjeteissaan, kuten edellä ja toisaalta vastuualueiden omissa toimintakertomuksissa on kuvattu. Sitovuustason jo aiemmin tehty muutos ulkoiseen ja sisäiseen nettoon auttoi selvästi erityisesti teknisen toimen kustannusten ja tuottojen ennakointia, vaikka siinä edelleenkin

on kehittämisen varaa. Edelleen näyttää siltä, että tulopuoli arvioidaan kaikkialla melko varovasti budjettivaiheessa. Tosin siinäkin on kehitytty, mutta erityisesti projektituotot tulevat tulevaisuudessakin vaikeuttamaan arviointia.

Verotulojen kehitys oli kohtuullista ja maan keskitasoa parempaa vuonna 2009, vaikka edellisten vuosien poikkeuksellisen hyvä kehitys taantuikin yleisen talouskehityksen myötä. Kasvu oli noin 1,3 M€ (2,5 %). Tämä johtunee lähinnä veropohjan paranemisesta. Tilastojen mukaan Haukiputaan veropohja on parantunut tasaisesti 2000-luvulla. Tämän taustalla on koulutus- ja sitä kautta tulotason nousu. Yhteisöveron kehitys oli maan linjaa noudattaen negatiivinen ollen Haukiputaalla -38,8 %.

Valtionosuuskehitys oli positiivinen (1,34 M€, 4,9 %), kuten muutamiin viime vuosien aikanaan vaikkakaan ei aivan huippuvuosien tasolla. Positiivinen kehitys on seurausta kunnan nuoresta ikärakenteesta ja väestönkasvusta sekä toisaalta sairastavuudesta. Valtionosuuksien jatkokehitys on

edelleen hiukan epäselvä ja vuoden 2010 alusta voimaantullut muutos ns. yhdenputkenmalliksi ei ollut niin radikaali mitä ennustettiin. Lisäksi siinä on vielä mukana siirtymätasaus, joka vaikeuttaa jatkuvuosien ennakointia.

Vaikka lainakanta euromääräisesti kasvoi, rahoituskulut pienivät nettomääräisesti noin 190 t€ (14 %). Kehitys seuraa pitkälti ennätysellisen alhaista korkotasoa. Haukiputaan kunnan lainamäärän takia korkokehityksellä on varsin suuri merkitys. Lainasalkku on pyritty rakentamaan suhteellisen riskittömäksi, mutta siinä on myös elementtejä, joiden avulla kunta on hyötynyt alhaisesta korkokehityksestä. Koska korkokehitys on edelleen erittäin edullinen ja todennäköisesti nousemassa viimeistään syksyllä tai loppuvuodesta, on talousarviolainat syytä kilpailuttaa maaliskuun aikana.

Haukiputaan vuosikatteen kehitys on ollut erittäin hyvä ja terve viimeisen neljän vuoden aikana. Tällä periodilla on noustu -2,6 M€:sta (TP 2005) 6,6 M€ vuosikatteeseen (TP2008). Vuosikate vuonna 2009 on yleiseen ja kuntien taloustilanteeseen nähden kohtuullinen 4,5 M€. Tällä tasolla vuosikate riittää kattamaan poistot ja tilinpäätöksestä muodostuu 2,055 M€ ylijäämäinen. Poistot on käsitelty valtuuston poistosuunnitelman mukaisesti ja ne ovat investointeihin suhteutettuna lähialueen kuntien kanssa vertailukelpoiset. Tulosta parantaa Länsituulen koululle vuoden 2007 tilinpäätöksessä kohdistetun investointivaruksen 1 M€:n purku poistoeron lisäyksen kautta. Poistoeron kautta on purettu myös vanhoja Martinniemen koulun varauksia (157 t€). Ylijäämän avulla voidaan jatkaa vanhojen alijäämien kattamista aikataulussa, jolloin ne on katettuna viimeistään vuoden 2012 tilinpäätöksessä.

Kunta ja vesihuoltolaitos yhteensä (ulkoiset ja sisäiset)

TULOSLASKELMA	2008	2009
TOIMINTATUOTOT		
Myyntituotot	8 295 539,44	9 461 532,55
Maksutuotot	3 216 448,62	3 421 574,45
Tuet ja avustukset	1 473 612,40	1 904 714,80
Vuokratuotot	9 231 937,06	10 124 530,04
Muut toimintatuotot	531 694,99	488 606,98
Valmistus omaan käyttöön	2535,36	3 330,36
TOIMINTATUOTOT	22 751 767,87	25 404 289,18
TOIMINTAKULUT		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-31 463 299,71	-34 718 144,05
Henkilöstösivukulut		
Eläkekulut	-7 278 104,12	-7 510 133,73
Muut henkilöstösivukulut	-3 698 911,51	-2 957 293,03
Palvelujen ostot	-29 753 108,07	-32 963 401,31
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 292 282,49	-5 592 032,99
Avustukset	-6 426 770,17	-7 021 821,73
Muut toimintakulut	-9 100 527,61	-9 886 212,09
TOIMINTAKULUT	-93 013 003,68	-100 649 038,93
TOIMINTAKATE	-70 261 235,81	-75 244 749,75
Verotulot	50 941 682,60	52 231 303,14
Valtionosuudet	27 301 138,00	28 641 380,00
Rahoitustuotot	380 620,55	296 055,21
Rahoituskulut	-1 733 087,98	-1 465 125,37
VUOSIKATE	6 629 117,36	4 458 863,23
Poistot	-3 455 020,77	-3 636 628,12
Satunnaiset tuotot	1 193 728,82	
Satunnaiset kulut	-15 255,70	
TILIKAUDEN TULOS	4 352 569,71	822 235,11
Poistoeron muutos	157 477,11	232 559,68
Varausten muutos		1 000 000,00
Rahastojen muutos		
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	4 510 046,82	2 054 794,79

RAHOITUSLASKELMA JA SEN MUUTOKSET

Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	TP 2005	TP 2006	TP 2007	TP 2008	TP 2009
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Varsinaisen toiminnan ja investointien kassavirta					
Tulorahoitus					
Vuosikate	-2 605	2 912	5 626	6 629	4 458
Satunnaiset erät				4	
Tulorahoituksen korjauserät	-82		80	-157	
Investoinnit					
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-9 555	-6 575	-6 391	-11 602	-13 193
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 161	20	110	3 008	909
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luov. voitot	962	376	1 600	1 803	33
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettokassavirta	-10 119	-3 267	1 025	-314	-7 794
Rahoitustoiminnan kassavirta					
Antolainauksen muutokset		-404		-258	-88
Antolainasaamisten lisäykset		-541			-410
Antolainasaamisten vähennykset	338	137			322
Lainakannan muutokset		-1 942	-1 794	1 379	5 028
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	7 726	6 073	9 576	7 010	10 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 117	-3 292	-4 342	-5 058	-12 852
Lyhytaikaisten lainojen muutos	4 761	-839	-7 028	-573	7880
Oman pääoman muutokset		-11	-813		
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	40	25	-32	180	-164
Vaihto-omaisuuden muutos	23	4	2	-111	2
Pitkäaikaisten saamisten muutos		7	7	170	170
Lyhytaikaisten saamisten muutos	-2 150	950	-869	-1 508	674
Korottomien pitkä- ja lyhytaik. velkojen muutos	1 407	544	2 400	932	1 766
Rahoitustoiminnan nettokassavirta	10 028	3 057	-1 099	784	7388
Kassavarojen muutos	-91	-210	-74	470	-405
Kassavarojen muutos	-91	-210	-74	470	-405
Kassavarat 31.12.	654	444	370	840	435
Kassavarat 1.1.	744	654	444	370	840
Rahoituslaskelman tunnusluvut	2005	2006	2007	2008	2009
Investointien tulorahoitus, %	-31	44,5	89,6	77,1	36
Pääomamenojen tulorahoitus, %	-25,6	28,4	53	48,6	17,7
Lainanhoitokate	-0,4	0,9	1,2	1,2	0,56
Kassan riittävyys, pv	3	2	2	3	1
Asukasmäärä	17 409	17809	18115	18368	18651

Varsinaisen toiminnan ja investointien nettokassavirta osoittaa, miten vuosikate riittää investointien rahoitukseen. Tunnuslukuna investointien tulorahoitusaste osoittaa samaa. Pääomamenojen tulorahoitusasteessa ovat lisäksi mukana antolainojen nettolisäys ja lainanlyhennykset. Vuonna 2009 laukesi pitkäaikaisia bullet-lainoja. Sen ja kohtuullisen mit-tavan investointiohjelman vuoksi lainatarve oli poikkeuk-sellisen suuri, jota katettiin pitkäaikaisella ja lyhytaikaisella lainarahoituksella.

Talouden tasapainottamiseksi tehtyjen toimenpiteiden vai-kutus on selvästi nähtävissä. Tilanne on kuitenkin edelleen korjausta vaativa kasvukunnan suurista menopaineista ja tulevista investointitarpeista johtuen.

Rahoituslaskelman tunnusluvut paljastavat edelleen kunnan talouden heikkouden. Kunta investoi ja maksaa lainanlyhen-nykset edelleen lainavaroin ja lainanhoitokate sekä kassan riittävyys osoittavat kunnan maksuvalmiuden heikkouden.

Kunnan taloustilanne on väestönkasvusta, kasvukunnan menopaineista ja investointitarpeista johtuen jatkuvaa tasa-painottamista vaativa. Seuraavalle kolmelle vuodelle budje-toidut suhteellisen suuret investoinnit tulevat aiheuttamaan lainatarpeineen rahoitusriskin, johon on syytä suhtautua varsin vakavasti. Investointiohjelmaa pitäisi vielä pystyä karsimaan ja samalla on tarpeen tarkastella myös muita kuin oman taseen vaihtoehtoja investointien toteutukselle. Tähän liittyen kunnanvaltuusto tekee ratkaisunsa elinkaarimallista elokuussa 2010.

Tase ja sen tunnusluvut

	2 008	2 009		2 008	2 009
	1000 €	1000 €		1000 €	1000 €
VASTAAVAA			VASTATTAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	90 592	99 168	OMA PÄÄOMA	36 513	38 567
Aineettomat hyödykkeet	356	603	Peruspääoma	36 025	36 025
Aineettomat oikeudet	20	218	Liittymismaksurahasto		
Tietokoneohjelmistot	122		Arvonkorotusrahasto	6 114	6 114
Muut pitkävaikutteiset menot	214	385	Edellisten tilikausien ylijäämä/ali-jäämä	-10 136	-5 626
Ennakkomaksut			Tilikauden ylijäämä/alijäämä	4 510	2 055
Aineelliset hyödykkeet	71 757	79 887	POISTOERO JA VAPAAEHTOI-SET VARAUKSET	6 950	5 718
Maa- ja vesialueet	19 366	19 935	Poistoero	4 450	4 217
Rakennukset	30 939	40 288	Vapaaehtoiset varaukset	2 500	1 500
Kiinteät rakenteet ja laitteet	15 048	15 644	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	857	664
Koneet ja kalusto	1 183	1 959	Valtion toimeksiannot	390	263
Keskeneräinen tuotanto	5 221	2 061	Lahjoitusrahastojen pääomat	248	347
Sijoitukset	18 478	18 678	Muut toimeksiantojen pääomat	219	55
Osakkeet ja osuudet	18 478	18 678	VIERAS PÄÄOMA	56 526	63 232
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	657	628	Pitkäaikainen	32 107	37 102
Valtion toimeksiannot	409	281	Joukkovelkakirjalainat		
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	248	347	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	27 241	31 892
VAIHTUVAT VASTAAVAT	9 597	8 384	Lainat julkisyhteisöiltä		
Vaihto-omaisuus	227	255	Lainat muilta luotonantajilta		
Aineet ja tarvikkeet	104	106	Saadut ennakot		
Keskeneräiset tuotteet	120	123	Ostovelat		
Valmiit tuotteet			Muut velat	4 867	5 210
Muu vaihto-omaisuus			Siirtovelat		
Ennakkomaksut	3	26	Lyhytaikainen	24 419	26 130
Saamiset	8 431	8 129	Joukkovelkakirjalainat		
Pitkäaikaiset saamiset	502	333	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	13 852	14 229
Siirtosaamiset	14	10	Lainat julkisyhteisöiltä		
Muut saamiset	488	326	Lainat muilta luotonantajilta		
			Saadut ennakot	46	36
			Ostovelat	3 172	3 710
			Muut velat	2 270	2 821

Lyhytaikaiset saamiset	7 462	7 361	Siirtovelat	5 079	5 334
Myyntisaamiset	1 405	1 519			
Lainasaamiset	1 551	1 639	VASTATTAVAA	100 846	108 180
Muut saamiset	4 506	3 829	Taseen tunnusluvut		
Siirtosaamiset	566	374	Omavaraisuusaste, %	43	41
Rahat ja pankkisaamiset	840	435	Rahoitusvarallisuus eur/asukas	-2 565	-2952
			Suhteellinen velkaantuneisuus-%	63	69
VASTAAVAA YHTEENSÄ	100 846	108 180	Lainat, eur/asukas	2 237	2473
			Lainakanta 31.12. 1000 eur	41 092	46 121
			Asukasmäärä	18 368	18 651

Tase ja sen tunnusluvut kuvaavat kunnan taloudellista asemaa ja rahoituksen rakennetta. Kunnan omavaraisuutta ja kykyä selviytyä sitoumuksista pitemmällä tähtäimellä kuvaava omavaraisuusaste on edelleen erittäin huono (41 %). Kriisirajana pidetään yleisesti 50 % ja tavoiteltavana tasona 70 %.

Kunnan rahoitusrakenteen vinoutta kuvaavat rahoitusvarallisuuden suhde vieraaseen pääomaan ja kunnan suhteellinen velkaantuneisuus. Rahoitusvarallisuus on selvästi edelleen negatiivinen, vaikka huono kehityskulku on saatu suhteellisen hyvin hallintaan. Suhteellinen velkaantuneisuus osoittaa, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun.

Kunnan lainamäärä, jota pystyttiin pienentämään 2000-luvun alkuvuosina, on merkittävästi kasvanut vuosina 2004 ja

2005. Vuonna 2007 lainamäärää saatiin hiukan kevennettyä ja vuonna 2008 se kasvoi maltillisesti. Kasvu jatkui myös vuonna 2009, mutta pysyy edelleen ns. kriisikuntarajan alapuolella. Emokunnan lainat ovat lisääntyneet noin 5 M€. Tyttären lainataakka puolestaan on hiukan keventynyt, joskin Haukiputaan Kehityksen lainojen takaisinmaksu ei ole aivan yhtä nopeaa kuin budjetoitu, johtuen OSEKK-kauppojen peruuntumisesta. Kuntalainaa on yhteensä 2473 €/asukas (2237 €/as. TP2008) ja koko konsernin lainaa noin 4159 €/asukas (4011€).

Suhteellinen velkaantuneisuus on kuitenkin edelleen hyvin korkea. Talouden tasapainottamistoiminnoissa asiaan on kiinnitettävä vakavaa huomiota, vaikka kunnan kasvupaineet ovat kovat. Tasevertailu paljastaa, että kunnan olisi tarkoin harkittava uusinwestointejaan.

KOKONAISTULOT JA -MENOT

TULOT	1 000	%	MENOT	1 000	%
Varsinainen toiminta			Varsinainen toiminta		
Toimintatuotot	13 249	11,7 %	Toimintakulut	88 499	76,4 %
Verotulot	52 231	46,2 %	- Valmistus omaan käyttöön		
Valtionosuudet	28 641	25,3 %	Korkokulut	1 281	1,1 %
Korkotuotot	62	0,1 %	Muut rahoituskulut	45	0,0 %
Muut rahoitustuotot	100	0,1 %	Satunnaiset kulut		
Satunnaiset tuotot			Tulorahoituksen korjauserät		
Tulorahoituksen korjauserät			+/- Pakollisten varausten muutos		
Investoinnit			Investoinnit		
Rahoitusosuudet inv.menoihin	909	0,8 %	Investointimenot	13 193	11,4 %
Pysyv. vastaav. hyöd.luov.voitot	32	0,0 %	Rahoitustoiminta		
Rahoitustoiminta			Pitkäaikaisten lainojen vähennys	12 852	11,1 %
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	10 000	8,8 %	Lyhytaikaisten lainojen muutos		
Lyhytaikaisten lainojen muutos	7 880	7,0 %	Oman pääoman vähennykset		
Oman pääoman lisäykset			Kokonaismenot yhteensä	115 870	100,0 %
Kokonaistulot yhteensä	113 104	100 %			

TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY JA TALOUDEN TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEET

Kunnanhallitus esittää tilikauden 822.235,11 euron tuloksen käsittelystä seuraavaa:

1. Tuloutetaan Länsituulen koululle vuoden 2007 tilinpäätöksessä kohdistettua investointivarausta 1 000 000 € ja tehdään kohteeseen liittyvä poistoerolisäys 1 000 000 € sekä puretaan sen jälkeen tehtyjä poistoeroja 1 000 000 €. Investointivarausten käsittely on hyväksytty taloussuunnitelmassa 2009-2011, jossa se on ajoitettu seuraavasti: 1,5 M€ TP2009 ja 1 M€ TP2010. Kuntasektorin kireästä taloustilanteesta ja toisaalta vuoden 2009 olosuhteisiin nähden suhteellisen hyvästä tilinpäätöksestä johtuen kunnanhallitus esittää, että suunnitelmasta poiketaan niin, että tuloutetaan investointivarausta 1 M€ tilinpäätöksessä 2009 ja vastaavasti 1,5 M€ vuonna 2010.

2. Tuloutetaan tehtyjä poistoeroja lisäksi suunnitelman mukaan 232 559,68 €.

3. Ylijäämä (kunnan ja vesilaitoksen) 2 054 794,79 euroa siirretään taseen yli-/alijäämättilille.

Tuloslaskelman tunnusluvut osoittavat, että kunnan talous on v. 2004 romahduksesta systemaattisesti parantunut. Talouden tasapainottamiseksi tehdyt toimenpiteet ovat tuottaneet tulosta ja kertyneet alijäämät tullaan laskelmien mukaan kattamaan viimeistään vuoden 2012 tilinpäätöksessä. Tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja taseen tunnusluvut kertovat kuitenkin, että taloustilanne on edelleen suhteellisen heikko. Kunnan maksuvalmius on kriittinen, velkaantuneisuus on korkea ja kriisirajan allittava omavaraisuusaste on matala. Tämän vuoksi taloudenpito ja erityisesti menojen hallinta ovat ensiarvoisen tärkeitä.

Kunta nosti pitkäaikaista lainaa 10 M€ ja lyhytaikaista 7,9 M€. Pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin 12,852 M€ miljoonaa euroa. Kunnan (vesilaitos mukana) kokonaislainan määrä oli 46,122 M€.

TILINPÄÄTÖKSEN JÄLKEEN TAPAHTUNUTTA JA VUODEN 2009 KEHITTÄMISHANKKEITA

Kunnanvaltuusto teki 9.3.2009 päätöksen, jonka mukaan Haukiputaan kunta jatkaa itsenäisenä kuntana. Kunnanvaltuusto teki 16.4.2009 päätöksen olla mukana kuuden kunnan monikuntaliitosselvityksessä. Monikuntaliitoksen osalta kunnanvaltuusto tekee päätöksen muiden mukana olevien kuntien valtuustojen tapaan 26.4.2010.

Riippuen huhtikuun päätöksen jälkeen organisaatiomalli ja erityisesti toimintaprosessit tullaan läpikäymään ja uudistamaan osana strategiaprosessia. Samoin toukokuussa on linjattu päätettäväksi sekä maankäytön kehityskuva että MATO-ohjelma.

SISÄINEN VALVONTA

Sisäisen valvonnan varsin kattava perusohjeistus on käytössä ja sähköisesti kaikkien saatavilla. Se kaipaa kuitenkin sekä ajanmukaistamista että konkretisoimista ja toisaalta vastuiden ja tehtävien selkeyttämistä. Samoin sen avulla voitaneen vielä selvemmin kehittää yhteistyötä ja toiminnan järkevöittämistä yhdessä tarkastuslautakunnan kanssa. Valvonnan ohjeistus käydään läpi vuoden 2010 aikana ja se pyritään integroimaan käyttöön otettavan Business Planning -raportointi ja suunnittelujärjestelmän kanssa.

Kunnan hankintaohjeet on päivitetty ja kunnanhallitus on hyväksynyt sen 15.12.2008 (§ 346). Hankintaohje tulee päivittää vuoden 2010 aikana hankintalain muutosten takia. Kunnanhallitus on tehnyt periaatepäätöksen siirtymisestä sähköiseen seudulliseen kilpailutus- ja hankintajärjestelmään vuoden 2009 aikana. Seudullisen järjestelmän kehitystyö on aikataulusta jäljessä ja näyttää siltä, että kilpailutusosio ei toteudu aiotunlaisena. Vuoden 2009 aikana ehdittiin tehdä

Kunnassa on käynnissä erilaisia selvityksiä ja hankkeita, joilla pyritään organisaation ja johtamisjärjestelmän kehittämiseen. Suunnittelujärjestelmää ja -prosessia on suunnitelmallisesti aloitettu kehittämään ja kehitysprosessi jatkuu. Sen tuloksena on mm. siirrytty välitilinpäätöskäytäntöön ja perustettu maankäytön toteuttamistyöryhmä (MATO-ryhmä), jonka avulla pyritään suunnitelmalliseen kuntakehitykseen, jossa eri kehityskuvavaihtoehtojen toiminnalliset ja taloudelliset vaikutukset pystyttäisiin arvioimaan ja ottamaan huomioon strategisia linjauksia tehtäessä.

tuotantokäytössä hankintoja joidenkin pilottikohteiden osalta ja laajempi käyttöönotto tehdään vuoden 2010 aikana. Tämä tulee lisäämään sekä kustannustietoisuutta että toisaalta ammattitaitoa hankinnoissa.

KONSERNIVALVONTA

Konserniohjeistusta ja valvontaa on kehitetty viimeisen parin vuoden aikana varsin paljon. Kuntaan on perustettu laajennettu johtoryhmä, johon kuuluvat myös tyttärien toimitusjohtajat. Kunnanvaltuusto- ja hallitus ovat linjanneet selkeitä linjauksia koskien mm. konserniyhtiöiden lainanottoa ja omistajan lisäsijoituksia. Samoin raportointia on kehitetty ja tytäryhtiöt ovat mukana välitilinpäätösraportoinnissa. Myös taloussuunnittelua ja tavoitteiden asettamista pyritään viemään emonkunnan mallin suuntaan. Tyttärien edustajat olivat myös mukana strategiatyössä.

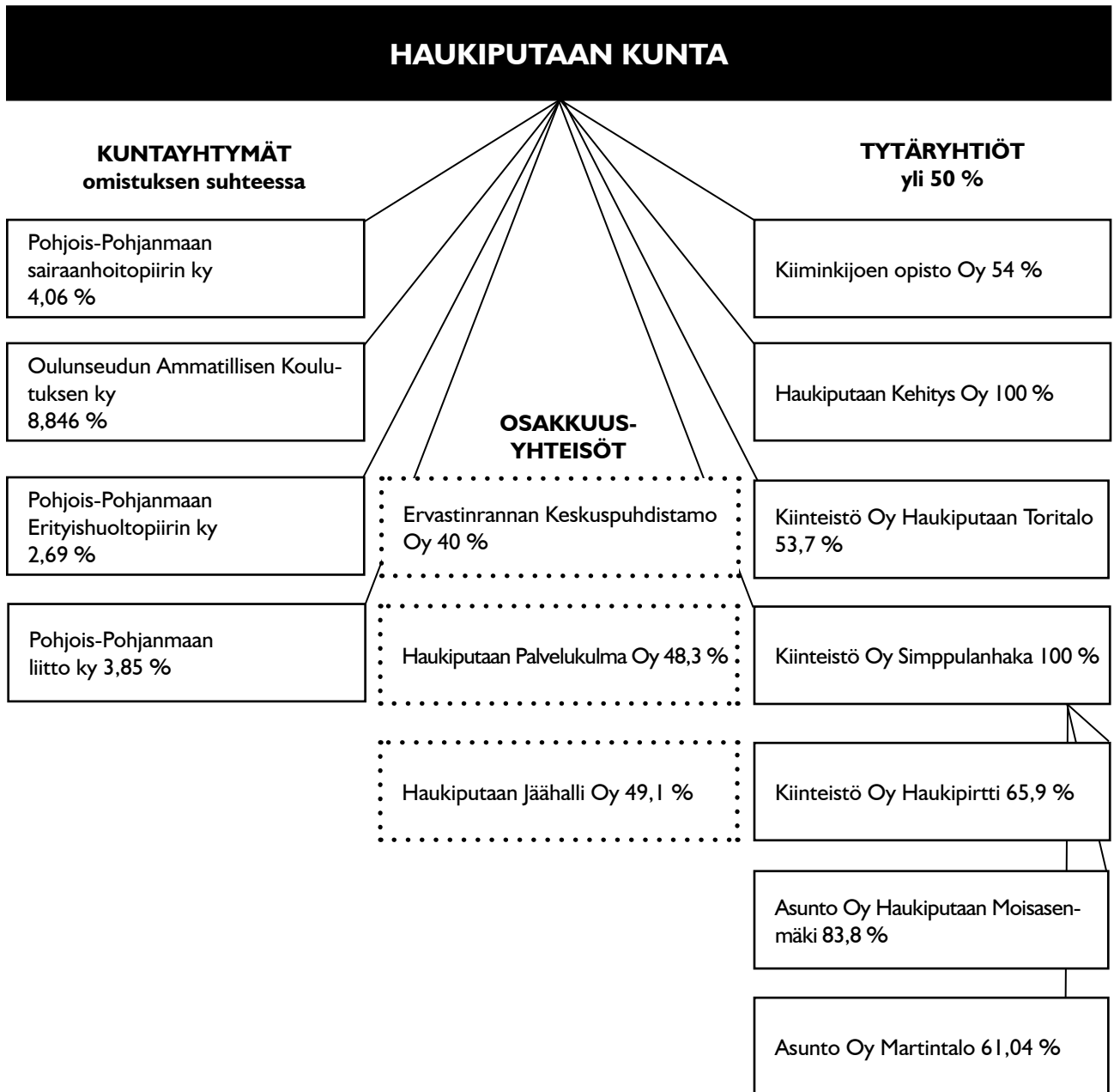
Konserniohje ja omistajastrategia on syytä käydä läpi vuonna 2010 sekä emonkunnan päättävissä elimissä että tytäryhtiöiden vuosikokouksissa. Samalla tulee ottaa kantaa omistajaohjaukseen, koko kuntakonsernin johtamiseen, toimintaperiaatteisiin mm. rahoituksen osalta sekä valvonnan järjestämiseen. Kunnan taholta on pyritty ohjeistamaan tavoitteiden asettamisen ja yhtiökokousedustajien valmistelua sekä hallinnon jäsenten koulutus- ja pätevyysvaatimuksia. Jatkossa tytäryhtiöt tulevat esittelemään sekä budjettinsa että tilinpäätöksensä sekä hallitukselle että valtuustolle. Myös toimintasääntömuutokset ottavat huomioon konsernivalvonnan vaatimukset.

TOIMINTASÄÄNTÖ

Toimintasääntöuudistus käytiin läpi vuoden 2008 aikana. Käsittely oli varsin monipuolinen ja monimutkainenkin. Lopullinen versio hyväksyttiin kunnanvaltuustossa 13.12.2008 (§ 97). Toimintasäännön päivitys tulee ajankohtaiseksi vuoden 2010 aikana. Samalla on syytä tarkastella kaikki delegointipäätökset.

KONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS

HAUKIPUDAS-KONSERNIN RAKENNE

Konserniohjeissa kunnanhallitus on määritellyt Haukipudas-konsernin viranhaltijavastuut seuraavasti:

KUNNANJOHTAJA
vastuu koko konsernista

KUNNANKAMREERI
Pohjois-Pohjanmaan Liitto Ky
Haukiputaan Kehitys Oy
Kiinteistö Oy Simppulanhaka
Ervastianrannan Keskuspuhdistamo Oy

PERUSTURVAJOHTAJA
Pohjois-Pohjanmaan Sairaanhoitopiirin Ky
Pohjois-Pohjanmaan Erityishuoltopiirin Ky

SIVISTYSJOHTAJA
Oulun seudun Ammatillisen Koulutuksen Ky
Kiiminkijoen Opisto Oy

TEKNINEN JOHTAJA
Haukiputaan Palvelukulma Oy
Kiinteistö Oy Toritalo

KONSERNIN TYTÄRYHTIÖIDEN KONSERNITAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

HAUKIPUTAAN KEHITYS OY

1. Toimitilojen vuokrausasteen pitäminen mahdollisimman korkealla.

Haukiputaan Kehitys Oy:n toimitilojen vuokrausaste vuoden 2009 lopussa oli 73,7 prosenttia, mitä ei voida pitää pitkällä tähtäyksellä riittävänä. Suurten teollisuustilojen ylitarjonta Oulun seudulla sekä vaikea suhdannetilanne on lisännyt yhtiön tilojen vuokraamisen haasteellisuutta.

2. Yrityspalveluiden vaikuttavuuden lisääminen.

Yhtiön yrityspalvelutoiminnalla tavoitellaan myönteisiä asiakasvaikutuksia kuten menestyvää alkavaa yritystoimintaa ja yritysten kasvua. Palveluiden vaikuttavuutta yhtiö on pyrkinyt aikaansaamaan asiakastarpeisiin pohjautuvalla monipuolisella palveluvalikoimalla ja laajan asiantuntijaverkoston käytöllä. Yhtiö tarjoaa haukiputaalaisille yritystoimintaa suunnitteleville henkilöille ja toimiville yrityksille neuvonta- ja konsultointipalveluita, koulutusta sekä yrityshautomopalveluita. Palveluiden järjestämisessä käytetään yhtiön omaa henkilökuntaa ja ulkopuolisia asiantuntijoita. Palvelut kattavat tyypillisimmät yrityksen perustamiseen ja kehittämiseen liittyvät palvelutarpeet. Vuonna 2009 maksuttomia yhtiön kehittämispäällikön tarjoamia neuvontapalveluita käytti 63 asiakasta, joista noin 60 prosenttia oli yrittäjäksi ryhtymistä suunnittelevia ja 40 prosenttia toimivia yrityksiä. Em. luvuissa eivät ole mukana lyhytkestoiset puhelinkontaktit, joita arvioidaan olleen keskimäärin yhdestä neljään kappaletta viikossa. Neuvonnan kesto on vaihdellut yhdestä tunnista 30 tuntiin ollen keskimäärin 3-4 tuntia.

Asiantuntemuksen riittävyyden yhtiö on pyrkinyt varmistamaan käyttämällä yrityspalveluissa ulkopuolista asiantuntijaverkostoa. Verkoston käyttö on toteutettu pääosin ESR-rahoitteisen Haukiputaan ja lin yritysten kehittämishankkeen (Hai-hanke) avulla. Hanke tarjoaa yrityksille koulutus- ja konsultointipalveluita edulliseen hintaan. Vuonna 2009 hankkeen tarjoamia konsultointipalveluita käytti 39 haukiputaalaista yritystä. Hankkeen järjestämään koulutukseen osallistui vuosina 2008 - 2009 noin 100 haukiputaalaista henkilöä. Hankkeeseen on kuulunut myös atk-kehittäjän palvelut. Näitä palveluita käytti elokuun 2008 alun ja vuoden 2009 lopun välillä 45 haukiputaalaista yritystä.

KIINTEISTÖ OY SIMPPULANHAKA

1. Kiinteistökannan arvon säilyttäminen ja kehittämisen määrätietoisella kiinteistönpidolla, joka perustuu peruserparannus- ja kunnossapitosuunnitelmiin sekä mahdolliseen täydentävään ja korvaavaan uudistustantoon.

Harjuntie 8, Tornitie 4 ja Harjuntie 6 kerrostalojen ikkunoiden ja parvekkeiden uusiminen ja julkisivujen kunnostustyöt valmistuivat syyskuussa 2009. Samalla uusittiin kiinteistön kaukolämpökanaalit, muotoiltiin piha-alue ja asfaltoitiin pihatiet.

Alkaville innovatiivisille yrityksille yhtiö tarjoaa yrityshautomopalveluita yhteistyössä Oulun seudun muiden hautomoiden kanssa. Haukiputaan Yrityshautomo Potentialissa oli vuoden lopussa varsinaisessa tai esihautomovaiheessa yhteensä 12 yritysidea. Muita yhtiön tuella tarjottuja asiantuntijapalveluita ovat olleet T&K-aktivaattorihankkeen tarjoama rahoitusneuvonta ja TE-keskuksen tuoteistetut konsultointipalvelut.

3. Holstinmäen vetovoiman parantaminen yritysten sijaintipaikkana. Tavoite toteutetaan yhdessä kunnan tonttilaitoksen kanssa.

Holstinmäen vetovoiman parantamiseksi on ollut jo usean vuoden ajan vireillä Holstinmäki Imago-hanke. Hankkeen rahoitus oli vuoden lopussa vielä avoinna, joten hanketta ei käynnistetty.

4. Hanketoiminnan tehokas hyödyntäminen elinkeinon kehittämisessä.

Yhtiö osallistui hanketoimintaan vuonna 2009 neljässä erilaisessa roolissa:

1. Yhtiö käytti hankerahoitusta itse järjestämiensä yrityspalveluiden aikaansaamiseen. Tällaisia hankkeita olivat em. tavoitteen 1 kohdalla esiteltyt Hai-hanke ja Yrityshautomohanke.

2. Yhtiö osallistui yhteistyökumppanina muiden tahojen hallinnoimien hankkeiden toteuttamiseen. Tähän ryhmään kuuluivat esim. rahoitusneuvontaa yrityksille tarjoava T&K-aktivaattorihanke.

3. Yhtiö koordinoi tai toimi hankehallinnoijana tiettyjen alueiden tai kohteiden suunnittelussa. Tähän ryhmään kuuluvia hankkeita olivat Virpi 201 I -hanke, Annanmäki-Isoniemenkangas käyttösuunnitelman laatiminen ja Qualitypolis-esiselvitys,

4. Yhtiö toimi Haukiputaan kunnan investointihankkeissa hankesuunnittelu- ja rahoituskonsulttina. Tähän ryhmään kuuluvia hankkeita ovat: Holstinmäki Imago-hanke, VIRPO - Pohjoisen uusi yhteys, VIREL - Virpiniemen eläinurheilualueen kehittäminen (ei haettu)

Urakan kokonaiskustannukseksi muodostui n. 1.805.000,- €. Pääurakoitsijana toimi Vaajakosken rakennuspalvelu Oy.

Suunnitelmallista kiinteistöjen kunnossapitoa jatkettiin vuoden 2009 aikana.

Rakennusten puupintaiset julkisivut maalattiin Hukantiellä, Santaholmatie 85:ssä ja Rantahälinpolulla. Rantahälinpolku liitettiin kaukolämpöön. Kalimenojantien asuntoihin asennettiin ilmalämpöpumput. Santaholmantie 98 kaksi

peruskorjattua taloa liitettiin kiinteistön vesikiertoiseen lämmitysjärjestelmään. Annalankankaantie 12 tyhjiään ollut rivitalo purettiin maaliskuussa 2009. Tilikaudella vapautui 234 asuntoa (ka. 20 asuntoa /kk), joihin tehtiin maalauskorjausta ja muita kunnostustyötä. Perusteellisia korjauksia toteutettiin n. 10 asunnossa. Rannantie 7 D-talossa tapahtui tulipalo heinäkuussa 2009. Koko talo paloi korjauskelvottomaksi ja se jouduttiin purkamaan. Purkutyöt hoiti Lassila & Tikanoja Oyj. Palaneen rakennuksen tilalle rakennetaan myöhemmin uuden kaavan mukainen asuinrakennus.

2. Yhtiön tehtävänä on tarjota asiakkaille turvallinen ja kilpailukykyinen asumismuoto. Monipuolinen, myös erityisryhmien tarpeet huomioonottava asuntokanta, mahdollistaa pitkäaikaiset asiakassuhteet.

Kiinteistö Oy Simppulanhakan asunnoista suurin osa on suunnattu yksineläjille ja pienille perheille. Yhtiöllä on erityisryhmille suunnattuja asuntoja mm. Martinniemessä, Santaholmalla ja Kiviniemessä. Palveluasumisessa yhtiö vuokraa asunnot suoraan ikääntyneille.

Aravavuokra-asuntojen vuokria korotettiin 1.1.2009 alkaen keskimäärin 4,4 % eli 0,34 €/asm². Vuonna 2009 asunnoista perityt asuinneliövuokrat vaihtelivat 6,80 – 9,16 €/kk/asm² välillä. Autopaikan vuokra oli 5,50 €/paikka/kk ja saunamaksu oli 10,00 €/kk.

Vuokrasaatavissa kahden kuukauden maksamattomat vuokrat johtivat perintätoimiin ja mahdolliseen vuokrasuhteen päättämiseen. Vuokrasaatavat olivat 2,48 % liikevaihdosta

KIIMINKIJOEN OPISTO OY

1. Monipuolisten vapaan sivistystyön ja kulttuuri-palvelujen tuottamisen ja järjestämisen kustannus-tehokkuuden parantaminen sekä toiminnan tason säilyttäminen

Kiiminkijoen Opisto Oy hoitaa toimialueellaan Haukiputaan ja Kiimingin kunnissa vapaasta sivistystyöstä voimassa olevan lain 32/21.8.1998 mukaista kansalaisopistotoimintaa ja lisäksi järjestää taiteen perusopetuksesta voimassa olevan lain 32/21.8.1998 mukaisen opetuksen v. 2009. Ylikiimingin kunnan liittyessä Oulun kaupunkiin vuoden 2009 alusta Oulun kaupungista tuli yhtiön osakas. Haukiputaan ja Kiimingin kunnat ostivat yhtiöltä kulttuuritoiminnasta säädetyn lain 728/3.8.1992 tarkoittamat palvelut.

Kiiminkijoen opisto toteutti Haukiputaalla 16 762 tuntia monipuolista opetusta eri-ikäisille kuntalaisille valtakunnan keskiarvoa edullisemmalla hinnalla. Kuntalaisista yli 20 prosenttia osallistui opiston järjestämään koulutukseen. Opiskelijoiden määrä kerran laskettuna oli Haukiputaalla 3630. Valtionosuuteen oikeuttavien tuntien mukaan Kiiminkijoen opisto oli v. 2009 Suomen kahdenneksitoista suurin kansalaisopisto.

2. Opiston palvelutuotannon taloudellisen pohjan vahvistaminen

Opiston palvelutuotannon taloudellista pohjaa on vahvistettu tehostamalla kurssimaksujen keräämistä ja henkilöstösäästöillä. Edellä mainituista syistä tilinpäätös oli 41 828,08 euroa

(v. 2008, 2,49 %). Luottotappioita oli tilikauden aikana 1,05 % liikevaihdosta (v. 2008, 1,59 %). Toteutuneet vuokratuotot olivat 3,4 % pienemmät kuin tilikaudelle budjetoidut vuokratuotot (v. 2008, 4,2 %). Asuntojen vaihtuvuusprosentti oli vuonna 2009 35,1 % (v. 2008, 37,2 %). Asuntoja vapautui vuoden 2009 aikana 234 kappaletta (v. 2008, 250).

Vuonna 2009 hakijoita oli 624 ruokakuntaa (v. 2008, 522). Suurimman hakijakunnan muodostivat 26 - 40 -vuotiaat yhden tai kahden hengen taloudet, eniten haettiin kaksioita.

Talous

Liikevaihto 3,78 milj. € (v. 2008, 3,64 milj. €) kasvoi edellisestä vuodesta 4 %, muut tuotot olivat 0,49 milj. € (v. 2008, 0,59 milj. €). Menojen osalta henkilöstökulut, 0,625 milj. €, kasvoivat 2 % (v. 2008, 0,615 milj. €) ja muut liiketoiminnan kulut 1,558 milj. € pienensivät 6 % (v. 2008, 1,660 milj.€). Tase oli vuoden lopussa 22,68 milj. € eli 0,2 % pienempi kuin vuotta aikaisemmin. Yhtiön oma pääoma oli 1,86 milj. € ja omavaraisuusaste 11,34 % (v. 2008, 8,06 %)

Yhtiön pitkäaikaisen lainan määrä oli 18,31 milj. € (v. 2008, 19,23 milj. €, pienentynyt 4,8 %), josta kiinnitysvakuuksilla olevia valtiokonttorin asuntolainoja 15,17 milj. € ja kunnan omavelkaisilla takauksilla rahoituslaitoksilta olevia lainoja 3,30 milj. €. Rahoitus- ja yhtiömuodosta johtuen Kiinteistö-yhtiö Simppulanhaka teki 0-tuloksen.

voitollinen. Oma pääoma saatiin kasvatetuksi 70,2 prosenttiin, kun se edellisellä vuonna jäi vielä alle 50 prosenttiin. Myös Haukiputaan kunnalta otettu laina on maksettu kokonaan.

3. Opistotoiminnan tavoitteiden seurannan parantaminen

Opistotoiminnan tavoitteiden saavuttamista arvioivista mittareista ovat tavalliset määrälliset mittarit jo vertailukäytössä. Vuosittainen tuntimäärä ja osallistujamäärät eri ainealueilla ja kunnissa sekä tuntihinnan ja kustannusten kehitys vuositasolla arvioivat osaltaan tavoitteiden saavuttavista. Laadullisten mittareiden kehittämistyö on edelleen käynnissä. V. 2009 tehtiin ensimmäisen kerran asiakastyytyväisyyskysely uuden hallinto-ohjelman avulla otoksena sähköpostitse ja tyytyväisyys oli hyvää luokkaa eli vastausten keskiarvo oli 4,2/5.

4. Opiston vaikuttavuuden lisääminen ja yhteistyömuotojen ja -verkostojen kehittäminen

Opiston vaikuttavuutta Oulun seudulla ja myös valtakunnallisesti on edistänyt monipuolisen koulustarjonnan lisäksi vilkas kulttuurituotanto. Yhteistyötä on tehty monien eri tahojen kanssa, mm. koulut, seurakunta, monet yhdistykset, Oulu-opisto, Mannerheimin lastensuojeluliitto jne.

LIKELAITOS HAUKIPUTAAN VESI

1. Kuntalaisille tarjotaan hyvätasoiset vesihuoltopalvelut kustannustehokkaasti ja ympäristön kannalta kestävällä tavalla.

Asiakkailla toimitettu talousvesi on täyttänyt talousvesiase-
tuksen laatuvaatimukset 100 % ja laatusuosituksien 95 %.
Vesijohtoverkoston hukkavesiprosentti on ollut alhainen, alle
9 %. Vesijohtoverkoston painetaso on yleisesti 3,5 - 4,5 bar.
Putkikirkkojen ja muiden jakelukeskeytysten määrä on las-
kenut merkittävästi edellisestä vuodesta.

Viemärin ennaltaehkäisevään kunnossapitooon on panostettu
ja viemäritukosten määrä on laskenut noin 40 % edellisestä
vuodesta. Laitoksen oman jätevedenpuhdistamon puhdistus-
tulokset ovat lupaehtojen mukaiset prosentuaalisten lupa-
ehtojen osalta, pitoisuuksien osalta on ollut pientä ylitystä
vuoden ensimmäisellä vuosipuoliskolla.

Veden ja jäteveden perus- ja käyttömaksut ovat valtakun-
nan keskiarvon alapuolella, joten toimintaa voidaan pitää
kustannustehokkaana.

2. Käyttöomaisuus pidetään hyvässä kunnossa ja uu- sinvestoinnit tehdään suunnitelmallisesti.

Viemäriverkostoa on saneerattu kertomusvuonna ennätys-
määrä ja viemäriverkoston hulevesiprosentti on kääntynyt

selvään laskuun. Vesijohtoverkoston saneeraustöitä on tehty
alueilla, joissa on käynnissä laajempia tiestö- ympäristöinves-
tointeja. Kunnan pohjoisosien vesijohtoverkoston latvaosien
painetaso parantamiseksi on Mietunperälle rakennettu uusi
paineenkorotusasema, mikä korvaa vanhan sijainniltaan ja
rakenteiltaan epätaloudellisen Martinniemen paineenkorot-
tamon. Tekniikaltaan ja rakenteiltaan vanhentuneen Saviaron
vedenottamon saneerauksen suunnittelu on ollut käynnissä
koko kertomusvuoden. Varsinainen saneeraus ajoittuu vuo-
teen 2010. Laitoksen tulevia investointeja on arvioitu noin
10 vuoden jännteellä.

3. Riskienhallinta ja varautuminen ovat ajan tasalla.

Varautumissuunnitelma ja toimintaohjeet häiriötilanteita var-
ten on päivitetty kertomusvuonna. Kriisiviestintäkoulutusta
on annettu koko toimintaorganisaatiolle. Kriisiviestintäkortti
on otettu käyttöön ja ensimmäinen harjoitus tehty.

4. Korvaus peruspääomasta on 110 000 € vuonna 2009 ja
120 000 € vuosina 2010 - 2011.

Kunnalle on maksettu suunnitelman mukaisesti 110 000 €
korvausta peruspääomasta. Summa on 5 % liikelaitoksen
liikevaihdosta.

KONSERNITASE

VASTAAVAA	31.12.2008	31.12.2009
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet	728 497,33	886 048,86
Aineelliset hyödykkeet	1 18 907 804,35	129 565 319,50
Sijoitukset	2 133 335,82	2 464 222,32
	121 769 637,50	132 915 590,68
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	702 786,02	873 053,23
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	267 573,29	346 975,49
Muut toimeksiantojen varat	25 140,03	48 525,88
	995 499,34	1 268 554,60
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	630 455,27	643 491,19
Saamiset	9 511 114,01	8 000 457,38
Rahoitusarvopaperit	1 514 660,79	120 974,07
Rahat ja pankkisaamiset	4 332 734,14	4 556 982,72
	15 988 964,21	13 321 905,36
VASTAAVAA YHTEENSÄ	140 223 694,16	147 506 050,64
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	36 144 556,68	36 025 024,47

VASTAAVAA	31.12.2008	31.12.2009
Arvonkorotusrahasto	6 113 827,10	6 391 639,08
Muut omat rahastot	335 995,60	243 261,69
Edellisten tilik. yli/alijäämä	-13 439 314,09	-8 102 458,23
Tilikauden yli-/alijäämä	4 418 038,05	2 785 872,24
	33 573 103,34	37 343 339,25
VÄHEMMISTÖOSUUDET	588 699,97	581 603,11
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	6 686 628,43	6 444 714,70
Vapaaehtoiset varaukset	3 773 554,06	3 197 028,30
	10 460 182,49	9 641 743,00
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset	6 483,82	6 910,12
Muut pakolliset varaukset	452 064,58	516 297,94
	458 548,40	523 208,06
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	729 662,91	854 300,11
Lahjoitusrahastojen pääomat	267 515,61	363 053,22
Muut toimeksiantojen pääomat	219 154,57	98 974,38
	1 216 333,09	1 316 327,71
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen	61 720 867,57	65 528 879,44
Lyhytaikainen	30 736 366,18	32 570 950,07
	92 457 233,75	98 099 829,51
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	138 754 101,04	147 506 050,64

KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT

	2008	2009
Omavaraisuusaste, %	32	32
Rahoitusvarallisuus €/as	-4 197	-4 568
Lainat €/as	4 011	4 159
Lainakanta t€	73 673	77 582

Omavaraisuusaste mittaa kuntakonsernin vakavaraisuutta ja kykyä selviytyä sitoumuksistaan pitkällä aikavälillä. Kuntakonsernin omavaraisuusaste on erittäin alhainen. Kunta on vuosina 2004-2005 velkaantunut voimakkaasti. Kun lisäksi Kiinteistö Oy Simppulanhakan runsas vuokra-asuntokanta ja Haukiputaan Kehitys Oy:n mittavat teollisuustilat on pääosin rahoitettu lainapääomalla, on konsernin kriisirajan alittava omavaraisuusaste voimakkaasti heikentynyt. Tytäryhtiöt pystyivät maksamaan pois velkaansa vuoden 2009 aikana. Kuntakonsernin omavaraisuusaste pysyi kuitenkin kokonaisuudessa ennallaan emon otettua lisävelkaa.

KESKUSHALLINTO

	Tp 2008	Ta+muutos 2009	Käyttö 2009	Tot. %
KESKUSHALLINTO				
TULOSLASKELMA				
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	12 169		1 832,50	-100
Maksutuotot	79		343,20	-100
Tuet ja avustukset	313 581	302 330	465 496,67	154
Muut toimintatuotot	15 600	8 100	88 720,96	1095,3
TOIMINTATUOTOT	341 429	310 430	556 393,33	179,2
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut	-500 082	-506 300	-577 786,91	114,1
Palvelujen ostot	-2 949 008	-3 102 235	-2 970 638,55	95,8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-26 159	-17 800	-25 796,55	144,9
Avustukset	-307 803	-308 200	-324 626,09	105,3
Muut toimintakulut	-216 672	-208 350	-221 249,83	106,2
TOIMINTAKULUT	-3 999 724	-4 142 885	-4 120 097,93	99,4
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-3 658 295	-3 832 455	-3 563 704,60	93,0

Vaikuttavuus ja palvelukyky

Kriittinen menestystekijä	Kriteeri, mittari, tapa	Tavoitetaso	Vastuutaho	Toteutuminen
Riittävät peruspalvelut	Peruspalvelujen saatavuus ja laatu	Saatavuuden ja laadun mittausjärjestelmän kehittäminen Monipuolisten tuottamistapojen ja yhteistyön hyödyntäminen palvelutuotannossa	KH/KJ	Saatavuutta on mitattu erityisesti perusturvapalveluiden osalta. Laatumittareita kehitetään strategiatyön yhteydessä. Palveluverkon ja organisaation rakenteen kehittäminen alkaa strategiatyön jatkeena keväällä.
Onnistunut maankäyttö	Kunnan hallittu kasvu Suunnittelutasojen koordinointi ja hallinta	Kasvun hallitseminen, kasvu alle 2 % Maankäytön ja rakentamisen toteuttamisohjelma valmiina toukokuussa	KH/KJ	Kasvu 1,5 % Mato-työ on edennyt hyvin ja helpottanut suunnittelua erityisesti investointien osalta. Sen avulla myös budjetin ja erityisesti suunnitteluvuosien ennustaminen tarkentuu. Luonnos on valmistunut, mutta KH siirsi käsittelyn toukokuulle.
Monipuolinen elinkeinorakenne	Elinkeinopoliitiikan toteutus Elinkeinostrategia Haukiputaan Kehityksen, maankäytön ja tonttilaitoksen yhteistyön lisääminen	Elinkeinostrategian hyväksyminen ja jalkauttaminen läpi kuntakonsernin Työpaikkakehitys, yhteisöverokertymä Joustava yritystonttitarjonta	KH/KJ	Haukiputaan Kehitys aloitti strategiatyön valmistelun SWOT-työskentelyllä ja tj osallistui valtuuston strategiapalaveriin. Strategiatyö jatkuu vuoden 2010 puolella. Taloudellisen tilanteen käännyttyä myös työpaikkakehitys on heikentynyt. Yhteisöverokertymä pieneni 39 %:a vuoteen 2008 verrattuna. HK, maankäyttö ja tonttilaitos ovat tehneet yhteistyötä erityisesti Kellonlahden alueen osalta. Alueen tonteista on tehty esite ja rakennusliikkeitä on lähestytty suoraan yritystonttien osalta. Anis-projektiin on osallistunut kaikki osapuolet.

Prosessit ja rakenteet

Kriittinen menestystekijä	Kriteeri, mittari, tapa	Tavoitetaso	Vastuutaho	Toteutuminen	
Strateginen johtaminen	Strategian luominen syvemmän yhteistyön ja yhteistoiminta-alue linjausten pohjalta.	Strategiatyö käynnistetään maaliskuussa ja strategia hyväksytään toukokuussa. Seutuyhteistyön hyödyntäminen palvelujen järjestämisessä	KH/KJ	Strategiatyö käynnistyi toukokuussa. Strategia hyväksyttiin Kh 2.11. § 238 ja KV 9.11. § 90 Seutuyhteistyön rakennetta kehittämään on valittu työryhmä, joka on valmistellut seudun uutta toimintamallia. Se on ollut myös kunnissa lausunnoilla. Käsittely jatkuu keväällä 2010.	
	Joryn ja KHn yhteistyön tiivistäminen	Avoin ja vuorovaikutteinen yhteistyö		Joryn jäsenet ovat olleet esittelemässä asioita. Strategiatyössä yhteistyö on tiivistynyt.	
	Talouden tasapainottaminen	Alijäämät katettuna vuonna 2011		Alijäämiä on saatu katettua suunnitelmaa nopeammin, mutta verotulokertymän kehitys voi viivästyttää suunnitelmaa niin, että alijäämät on katettuna v. 2012. Vuoden 2009 ylijäämä on 2,055 M€.	
Kuntasuunnittelu ja arviointi	Ajanmukainen, selkeä ja luotettava Suunnittelu-järjestelmä	Toimintaprosessien läpikäynti Välitilinpäätöskäytännön kehittäminen ja hyödyntäminen Suunnittelujärjestelmän luotettavuuden parantaminen ja haavoittuvuuden vähentäminen	KH/KJ	Mato ja taloustiimityöskentely on tehostanut suunnittelua. Välitilinpäätös on kehittynyt laajempaan ja analyttisempään suuntaan. Suunnittelujärjestelmää kehitetään ohjelmistoja kehittämällä. Business Planning -ohjelmisto on koekäytössä.	
	Rakenteelliset uudistukset	Organisaation muuttaminen strategisten linjausten mukaisesti		KH/KJ	Strategiatyön jälkeen ja pohjalta käynnistetään organisaation ja ohjausjärjestelmän kehittäminen.

Prosessit ja rakenteet

Kriittinen menestystekijä	Kriteeri, mittari, tapa	Tavoitetaso	Vastuutaho	Toteutuminen
Strateginen johtaminen	Strategian luominen syvemmän yhteistyön ja yhteistoiminta-alue linjausten pohjalta.	Strategiatyö käynnistetään maaliskuussa ja strategia hyväksytään toukokuussa. Seutuyhteistyön hyödyntäminen palvelujen järjestämisessä	KH/KJ	Strategiatyö käynnistyi toukokuussa. Strategia hyväksyttiin Kh 2.11. § 238 ja KV 9.11. § 90 Seutuyhteistyön rakennetta kehittämään on valittu työryhmä, joka on valmistellut seudun uutta toimintamallia. Se on ollut myös kunnissa lausunnoilla. Käsittely jatkuu keväällä 2010.
	Joryn ja KHn yhteistyön tiivistäminen	Avoin ja vuorovaikutteinen yhteistyö		Joryn jäsenet ovat olleet esittelemässä asioita. Strategiatyössä yhteistyö on tiivistynyt.
	Talouden tasapainottaminen	Alijäämät katettuna vuonna 2011		Alijäämiä on saatu katettua suunnitelmaa nopeammin, mutta verotulokertymän kehitys voi viivästyttää suunnitelmaa niin, että alijäämät on katettuna v. 2012. Vuoden 2009 ylijäämä on 2,055 M€.

Kriittinen menestystekijä	Kriteeri, mittari, tapa	Tavoitetaso	Vastuutaho	Toteutuminen
Kuntasuunnittelu ja arviointi	Ajanmukainen, selkeä ja luotettava suunnittelu-järjestelmä	Toimintaprosessien läpikäynti Välitilinpäätöskäytännön kehittäminen ja hyödyntäminen Suunnittelujärjestelmän luotettavuuden parantaminen ja haavoittuvuuden vähentäminen	KH/KJ	Mato ja taloustiimityöskentely on tehostanut suunnittelua. Välitilinpäätös on kehittynyt laajempaan ja analyttisempään suuntaan. Suunnittelujärjestelmää kehitetään ohjelmistoja kehittämällä. Business Planning -ohjelmisto on koekäytössä.
	Rakenteelliset uudistukset	Organisaation muuttaminen strategisten linjausten mukaisesti	KH/KJ	Strategiatyön jälkeen ja pohjalta käynnistetään organisaation ja ohjausjärjestelmän kehittäminen.

Resurssien hallinta

Kriittinen menestystekijä	Kriteeri, mittari, tapa	Tavoitetaso	Vastuutaho	Toteutuminen
Henkilöstövoimavarojen ja palvelutarpeiden yhteensovittaminen	Ennakoiva ja koordinoiva henkilöstösuunnittelu	Henkilöstömäärä vastaa palvelutarpeita. Määräaikaista henkilöstöä vakinaistetaan tehtävissä, joissa pysyvän työvoiman tarve.	kh/jory	Sivistyspalveluissa ja perusturvapalveluissa on vakinaistettu pitkäaikaisia määräaikaista palvelussuhteita Uusi rekrytointiohjeistus hyväksytty 12.10. Kh:ssa.
Pitkäjänteinen talouden hallinta	Lainamäärä/asukas	Alle 3000 euroa/asukas	kh/kk	Lainamäärä on 2473€/as.
	Investointien netto	11 M€		Vaihtoehtoisia investointien toteutusmalleja hyödyntäen ja selvittäen pyritään estämään hallitsematon investointi- ja velkakehitys. Investointien netto 11,036 M€
Taloudellisuus ja tehokkuus	Vuosikate/asukas	Vuosikate positiivinen	kh/kk	Vuosikate 4,5 M€
	Kunnan omaisuus	Omistusstrategian toteuttaminen		Omistusstrategia päivitetään strategiatyön jälkeen.
Henkilöstövoimavarojen tarkoituksenmukainen käyttö	Henkilöstösuunnittelu	Henkilöstörakennetta koskeva suunnitelma 2010–2013 valmis ja sen mukaiset toimenpiteet aloitettu	kh/kj/hp	Henkilöstöohjelmaa 2010–2013 on hyväksytty taloussuunnitelman yhteydessä. Täyttölupamenettely käytössä. Valtuusto on tehnyt päätöksen, jonka mukaan työntekijöitä ei irtisanota eikä lomauteta tuotannollistaloudellisten syiden takia vuonna 2010

Uudistuminen ja työkyky

Kriittinen menestystekijä	Kriteeri, mittari, tapa	Tavoitetaso	Vastuutaho	Toteutuminen
Kannustava, avoin ja vuorovaikutuksellinen johtamiskulttuuri	Henkilöstön työhyvinvointi	Työhyvinvoinnin työkalujen käyttöaste 80 %	KH/jory	Työhyvinvoinnin työkalut ovat painottuneet henkilöstön liikuntatottumusten edistämiseen. Henkilöstöjuhla "Laidunkauden avajaiset" 15.5.2009. Koko henkilöstön pikkujoulu oli 11.12. Länsituulen koululla ennätysosanotolla (400 henk.)
	Esimiesten 360-arviointi (vuorovuosien tyhyindeksin kanssa)	360-mittausten käynnistäminen		Esimiesten 360-arviot jäivät ns. kypsyttelyn asteelle.

Kriittinen menestystekijä	Kriteeri, mittari, tapa	Tavoitetaso	Vastuutaho	Toteutuminen																																			
Vetovoimainen kuntatyöntantaja	Työntantajakuvan kehittyminen	Säännölliseen imago-tutkimukseen osallistuminen Työntantajaimagoa vahvistavan viestinnän ja markkinoinnin tehostaminen	KH/jory	Kunnanhallituksen tuloskortin mukaan imagokyselyyn osallistutaan 2010																																			
	Avoimien vakanssien hakijoiden määrä	Kilpailukykyiset palvelussuhteen ehdot		Avoimien vakansseihin on ollut riittävästi hakijoita. Laura-rekrytointijärjestelmä osoittautunut tosi tarpeelliseksi.																																			
				Ns. tehy-pöytäkirjan aiheuttamat eriarvoisuudet saatiin vuoden 2009 osalta hoidetuksi.																																			
Osaava ja uudistuva sekä motivoitunut henkilöstö	Tyhy-indeksi	Vuorovuosin 360-arvion kanssa	Kh/jory	Tyhy-indeksi tehdään keväällä 2010.																																			
	Henkilöstön kehittäminen	Koko kunnan koulutusohje 2009. Henkilöstön kehittämiseen ja koulutukseen vähintään 1 % palkkasummasta. Mentoroinnin käynnistäminen		Koulutusohje tehdään loppuun vuonna 2010. Henkilöstön koulutukseen käytettiin 0,38 % palkkasummasta. Mentorointi ei käynnistynyt.																																			
	Tyhy-raha e/henkilö	50 e/henkilö		Henkilöstölahjana edellisen vuoden hyvästä tuloksesta koko henkilöstölle teleskooppiset kävelysauvat. Tyhy-toimintaan meni 32 e/henkilö.																																			
	Sairauspoissaolot	Sairauspoissaolot vähenevät		Sairauspoissaolopäivät/2008-2009 seuraavasti: <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>2008</th> <th>2009</th> <th>yht.</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Kesk.hallinto</td> <td>163</td> <td>2</td> <td>-161</td> </tr> <tr> <td>Hallintopalv.</td> <td>1551</td> <td>1456</td> <td>-95</td> </tr> <tr> <td>Perusturv.palv.</td> <td>11980</td> <td>11808</td> <td>-172</td> </tr> <tr> <td>Sivistyspalv.</td> <td>4026</td> <td>3838</td> <td>-188</td> </tr> <tr> <td>Tekniset palv.</td> <td>2541</td> <td>2658</td> <td>+117</td> </tr> <tr> <td>Vesihuoltolait.</td> <td>25</td> <td>24</td> <td>-1</td> </tr> <tr> <td>Työllistäminen</td> <td>310</td> <td>352</td> <td>+42</td> </tr> <tr> <td>Yhteensä</td> <td>20596</td> <td>20138</td> <td>-458</td> </tr> </tbody> </table>		2008	2009	yht.	Kesk.hallinto	163	2	-161	Hallintopalv.	1551	1456	-95	Perusturv.palv.	11980	11808	-172	Sivistyspalv.	4026	3838	-188	Tekniset palv.	2541	2658	+117	Vesihuoltolait.	25	24	-1	Työllistäminen	310	352	+42	Yhteensä	20596	20138
	2008	2009	yht.																																				
Kesk.hallinto	163	2	-161																																				
Hallintopalv.	1551	1456	-95																																				
Perusturv.palv.	11980	11808	-172																																				
Sivistyspalv.	4026	3838	-188																																				
Tekniset palv.	2541	2658	+117																																				
Vesihuoltolait.	25	24	-1																																				
Työllistäminen	310	352	+42																																				
Yhteensä	20596	20138	-458																																				

HALLINTOPALVELUT

	Tp 2008	Ta+muutos 2009	Käyttö 2009	Tot. %
HALLINTOPALVELUT				
TULOSLASKELMA				
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	3 048 798	3 182 800	3 616 049,71	113,6
Maksutuotot	28 663	27 600	25 640,67	92,9
Tuet ja avustukset	43 860	21 000	65 414,05	311,5
Muut toimintatuotot	1 224 930	1 118 600	1 199 570,72	107,2
TOIMINTATUOTOT	4 346 251	4 350 000	4 906 675,15	112,8
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut	-2 907 344	-3 141 891	-2 809 466,18	89,4
Palvelujen ostot	-477 988	-612 889	-557 036,11	90,9
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 023 833	-987 762	-1 093 343,21	110,7
Muut toimintakulut	-377 756	-409 930	-396 993,14	96,8
TOIMINTAKULUT	-4 786 920	-5 152 472	-4 856 838,64	94,3
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-440 670	-802 472	-49 836,51	- 6,2
Rahoitustuotot ja -kulut				
Muut rahoitustuotot	95			
Rahoitustuotot ja -kulut				
VUOSIKATE	-440 575	-802 472	-49 836,51	- 6,2
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-100 421	-86 200	-176 819,91	205,1
Poistot ja arvonalentumiset	-100 421	-86 200	-176 819,91	205,1
Satunnaiset erät				
Satunnaiset tuotot	316 254			
Satunnaiset kulut	- 15 256			
Satunnaiset erät	300 998			
TILIKAUDEN TULOS	-239 997	-888 672	-126 983,40	14,3
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-239 997	-888 672	-126 983,40	14,3

Hallintopalveluiden budjetti alittui kokonaisuudessaan 761 689 €. Tästä toimintatuottojen ylitystä oli 147 086 € (to-teuma 103,4 % budjetoidusta) ja toimintakulujen alitusta 295 634 € (94,3%). Näin ollen toimintakate alittui 442 720 € (44,8%). Lisäksi maanmyyntivoittoa kirjattiin 409 588 € (316 254 € TP08). Poistot ylittyivät 90 619 €, josta suurin osa johtui tonttilaitoksen teiden poistoista, joita ei oltu osattu huomioida budjetissa johtuen tonttilaitoksen suhteellisen lyhyestä toiminta-ajasta. Koko vastuualueen toiminnan osalta vuosi oli vilkas ja asetettuihin laadullisiin tavoitteisiin päästiin kohtuullisen hyvin. Alla lyhyesti kaikkien yksiköiden toiminnasta.

Laskentapalvelut

Laskentapalvelut sisältää palkkalaskennan, osittain henkilöstöhallinnon tehtävät, kirjanpidon (varsinainen kirjanpito, tilinpäätös ja konsernitilinpäätös), reskontrat ja ostolaskujen kierrätyksen skannauksesta maksuun saakka, keskitetyn maksatuksen ja erilaisia taloushallinnon mm. budjetointiin,

sisäiseen valvontaan ja perintään liittyviä tehtäviä. Henkilöstön määrä on 10 henkilöä.

Vuoden aikana ostolaskujen kierrätysketjun jatkona aloitettiin tuotantokäyttö EPI sähköiseen hankintajärjestelmään ja sitä kautta laskun täsmäytykseen. Business Planning -suunnitteluohjelmiston käyttöönotto aloitettiin. Perintä siirrettiin ensimmäisestä muistutuksesta lähtien perintätoimisto Lindorff Oy:lle. Yhteyksissä käytetään sähköisiä yhteyksiä Lindorffin kanssa. Vammaisten henkilökohtaisten avustajien palkkojen maksu vammaisen puolesta hoidetaan marras-kuusta lähtien laskentapalveluissa. Avustajia on tällä hetkellä noin 40. SEPA-maksuliikenteen muutoksia päivitettiin osittain ohjelmistoihin. Päivitystyö jatkuu vielä siirtymäkauden v. 2010-2011 loppuun. Yleislaskutus siirrettiin vuoden aikana tietopalveluihin.

Laskentapalvelujen budjetti alittui. Tulojen ylitys oli 2 882,85 € ja menojen alitus 13 231,11 €, joten budjetti toteutui alle arvion yhteensä 16 113,96 €.

Materiaalipalvelut

Vahtimestaripalvelun käytäntöjä tarkasteltiin kustannuste-hokkuuden näkökulmasta. Kunnan ajoneuvojen käyttöä lisättiin (omien autojen käyttöä vähennettiin) ja iltakierron valvontaa järjeistettiin. Eläkkeelle jäännin johdosta avoimeksi tullutta tointa ei ole täytetty. Vahtimestaripalvelujen toimintakulut ylittivät budjetoidun n. 3 %.

Materiaalipalveluissa seudun yhteinen sähköinen hankintaohjelma on ollut testattavana. Ohjelma on osoittautunut erittäin haasteelliseksi. Ainakaan alkuvaiheessa oman työn ohessa suoritettu testaaminen ei ole sujunut rohkaisevasti, ja olisi vaatinut enemmän panostusta kuin aikaa on ollut. Kilpailuttamisosion poisjäänti oli pettymys, koska etukäteen arvellen siitä olisi ollut eniten hyötyä suurten hankintojen ostotyökaluna.

Esimiestyön eräs painopistealue on ollut vahtimestareiden ja varastohenkilöstön töiden osalta tavoite keskinäiseen yhteistyöhön. Hyviä kokemuksia onkin ollut mm sairaustapauksissa asioiden järjestymisestä.

Materiaalipalveluiden toimintakulut alittivat budjetoidun n. 6 %, joten tarkasteltuna yhdessä vahtimestaripalvelun kanssa, budjetoidut kulut alitettiin n 2 %.

Ruokapalvelut

Toimintatulot ylittyivät 7 069 € ja toimintamenot 1 558 €.

Haukiputaan ruokapalvelun Ravitsemispäällikkö valittiin Oulun seudun hankintatyöryhmän jäseneksi ja Kuusamo liittyi hankintarenkaaseen. Oulun Konttorin hankintapalvelut on kilpailuttanut ruokaperunan, tuoreet leipomatuotteet ja tuoreet vihannekset, hedelmät, juurekset, marjat, kalat sekä puhdistusaineet. Hankinta yhteistyön tavoitteena on edullisemmat hankintahinnat. Seudullisesti Ruokapalvelupäälliköt kokoontuvat noin 6 kertaa vuodessa kehittämään toimintaa. Ruokapalvelupäällikkö on ollut mukana Epi – hankintaohjelma projektissa. Hankintaprosessien kehittämistä on kokeiltu pilottina muutamissa toimipisteissä. Hankintaehdotus tehdään yhteistyökumppanien tilausohjelmaan, jonka ruokapalvelupäällikkö hyväksyy.

Ruokapalvelupäällikön siirtyessä eläkkeelle johtamista keskitettiin ravitsemispäällikölle ja delegoitiin ruokapalveluesimiehille. Taloussuunnittelua kehitettiin kustannuspaikkakoh-taisesti tarkemmalle tasolle. Yläkoulun ruokapalvelu aloitti palveluiden tuottamisen Länsituulen koulun ruokapalveluun. Henkilöstöä koulutetaan ammatintaidon ylläpitämiseksi ja yhdessä toimipisteessä on oppisopimuskoululainen. (Oys Aluekoulutus, Farnos Puhdistusainekoulutus, Ateria mes-sutapahtuma). Toimipaikoissa on ollut työelämävalmennuk-sessa henkilöitä.

Ruokapalvelu toimituksia kunnan sisäisten toimipaikkojen lisäksi tuotetaan kahteen yksityiseen päiväkotiin ja vuoden 2010 alusta Virpiniemi Sport Oy:lle.

Tietopalvelut

Haukipudas oli mukana hankintojen sähköistämiseen tähtävissä EPI-hankkeessa ja ottamassa järjestelmää käyttöön ensimmäisessä käyttöönotto-ryhmässä. Liittymät laskujen kä-sittelyjärjestelmään saatiin toimimaan kesällä ja ensimmäiset tilaukset järjestelmällä tehtiin syksyllä 2009. Toukokuussa päivitettiin kunnan sähköpostipalvelin Exchange 2007:ksi.

Opetusverkon puolella vastaava päivitys tehtiin joulukuussa. Haukipudas oli mukana panOULU-verkon laajentamisessa Oulun ympäristökuntiin. Kesällä asennettiin Virpiniemen alueelle neljän MESH-tukiaseman verkko Liikuntaopiston ja Golf-ravintolan ympäristöön. Syys-lokakuussa asennettiin 32 panOULU-tukiasemaa kunnan eri toimipisteisiin. Kesällä 2009 aloitettiin Office 2007 käyttöönotto ja syksyn aikana asennettiin päivitys lähes 150 työasemaan. Työasemamäärä kasvoi vuoden 2009 aikana n. 230:llä. Lisäys johtuu pääasiassa Länsituulen koulun käyttöönotosta ja täydennys-hankinnoista muillekin kouluille. Kesällä kunnan nettisivut saivat uuden ilmeen ja samalla sivustolle saatiin tapahtumakalenteri ja myöhemmin loppuvuodesta kunnan henkilöstön yhteys-tietoja.

Tietopalvelu jäi noin 20 000 euroa alle budjetoidun (sisäiset+ulkoiset netto), vaikka tietotekniikassa ohjelmis-tojen ja koneiden poistot ylittyivät yli 62000 eurolla. Säästöä syntyi joka puolella. Lisäksi tulot ylittyivät, kun mm. tietotek-niikka myi palveluita tytäryhtiöille (n. 13 000 euroa).

Maankäyttö

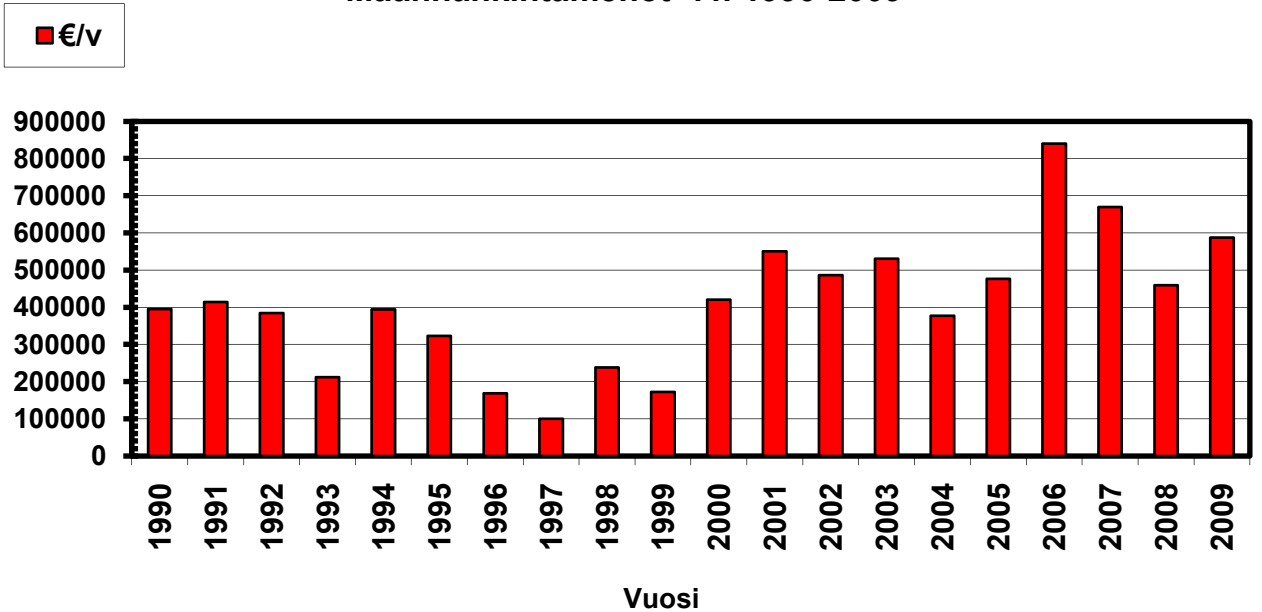
Maankäytön suunnittelulla ja maapolitiikalla luodaan edel-lytykset suunnitelmalliselle ja hallitulle yhdyskuntaraken-tamiselle. Johdonmukainen maapolitiikka, ajantasainen kuntarakennetta eheyttävä kaavoitus, seudullinen yhteistyö ja maankäyttöisten periaatteiden mukainen lupakäytäntö ovat keskeisenä osana sitä strategiaa, jolla toteutuu hallittu kasvu.

Maankäytön menoista ja tuloista toteutui 77 % budjetoi-dusta, joka nettona tarkoittaa 87 996 € budjetin alitusta ja 78 % toteumaa. Kaavoituspalvelumenoissa eli konsult-tikustannuksissa kertyi säästöä koska kaavahankkeet eivät edenneet ennakoidussa aikataulussa. Kirkonkylän keskustan kaavamuutoksen autohallimahdollisuuksien maaperäselvi-tykset keskeyttivät kaavatyön loppusyksystä. Myös Holman länsipuolen asemakaavan laajennus pitkittyi koulu- ja päivä-kotiratkaisujen sekä käyttösuunnittelun myötä. Henkilöstö-menojen eläkekulut olivat laskettua pienemmät.

Maanhankinnat

Kirkonkylän länsipuolen kasvusuunnan Holma-Haapajärvi I-vaiheen raakamaat saatiin hankituksi. Haukiharjun ris-teysalueelta ostettiin n. 10 ha lisämaata, jolla varaudutaan yleiskaavan mukaiseen tulevaan asemakaavoitukseen. Annalankankaan teollisuusalueen laajennusta varten han-kittiin n. 13,8 ha:n palsta. Muutoin määrärahojen puitteissa voitiin ostaa vain Virpiniemestä virkistyskäyttöön soveltuva rantapalsta. Maan ostot ja myynnit toteutuivat likimain ta-lousarvion mukaisesti.

Maanhankintamenot vv. 1990-2009

Kaavoitus

Kaikki kolme osayleiskaavahanketta eli Kello, Alakyläntie ja Merituulipuisto saatiin vuoden vaihteessa ensimmäisen viranomaisneuvottelun vaiheeseen. Kellon osayleiskaavan uudistamisen ensimmäinen vaihe edellyttää aluksi lisäselvityksiä, inventointeja ja kaavoitusta tukevaa muuta suunnittelua. Yleiskaavoitustarve ei näytä vähenevän. Osayleiskaavojen uudistaminen ja mm. Jokikylän osayleiskaavoitus saattavat pitkittyä.

Asemakylän Liittotien teollisuusalueen sekä ammattiopiston uudisrakennushankkeen kaavamutos oli luonnosvaiheessa nähtävillä tavoitteena koulurakentamisen aloittaminen jo 2010 kesällä. Kirkonkylän keskustan kaavamuutoksen käyttösuunnitelmat tarkentuivat kaupallisen hankkeen peruuntuessa. Simppulanhakan korttelit rajattiin mukaan kaavan ensimmäiseen vaiheeseen. Kunnanhallituksen kaavoituspäätöksen 15.6.2009 rakennuskiellosta valitettiin hallinto-oikeuteen, mutta sen käsittely ei estä kaavoituksen jatkamista. Holma-Haapajärvi länsipuolen asemakaavan n. 50 ha:n laajennuksen käyttösuunnitelmaa muutettiin koulu- ja päiväkotihankkeiden ratkaisujen mukaisesti. Kaava on tulossa luonnosvaiheessa nähtäville. Kiviniemen koulun ja päiväkodin uudisrakentamista ja laajentamista varten laadittiin kaavaluonnos, joka oli nähtävillä lokakuussa 2009. Kellon

keskustan kaavan laajennus paloasematontti mukaan lukien hyväksyttiin tammikuussa 2009, mutta siitä on valitettu hallinto-oikeuteen. Kaava on lainvoimainen niiltä osin, joihin ei valitusten katsota kohdistuvan. Kiviniemen Hätälä-Vehkaperä kasvusuunnan n. 85 ha asemakaavoituksen aloittamista on valmisteltu rakennemallitarkasteluilla. Koko kunnan asemakaavayhdistelmän teknisen tarkistamisen I-vaihe on tulossa käsittelyyn. Tämä työ etenee alueittain ja vie vuosia.

Seudun maankäyttö

Kunnanvaltuusto hyväksyi seudun maankäytön ja liikenteen aiesopimuksen 31.8.2009. Kunnanhallitus antoi lausuntonsa seudun maankäytön toteuttamisohjelmasta 12.10.2009, jonka Seutuhallitus hyväksyi 2.12.2009. Kaupallinen palveluverkokeselvitys tavoitevuodelle 2030 käynnistyi loppuvuodesta, raportti valmistuu maaliskuussa 2010.

Tonttilaitos

Vuosi 2009 oli Tonttilaitoksen toinen toimintavuosi kunnanhallituksen alaisena Hallintopalvelut -vastuualueen itsenäisenä tulosityksikkönä. Talousarvio 2009 laadittiin tonttilaitoksen ensimmäisenä toimintavuonna saatujen kokemusten ja tulosten perusteella.

	Talousarvio 2009	Toteutuma 2009	Poikkeama
Toimintatuotot	1 272 500	1 386 386	113 886
Toimintakulut	502 559	425 347	-77 211
Toimintakate/ jäämä	769 941	961 038	191 097

Poistot ja arvonalennukset huomioiden tilikauden nettotulos oli n. 1 286 650 €.

Talousarvio ylittyi 24,8 %. Talousarviota 2009 laadittaessa on jäänyt huomioimatta tonttilaitoksen rahoittamien uusien asemakaava-alueiden kaavateiden poistojen todellinen

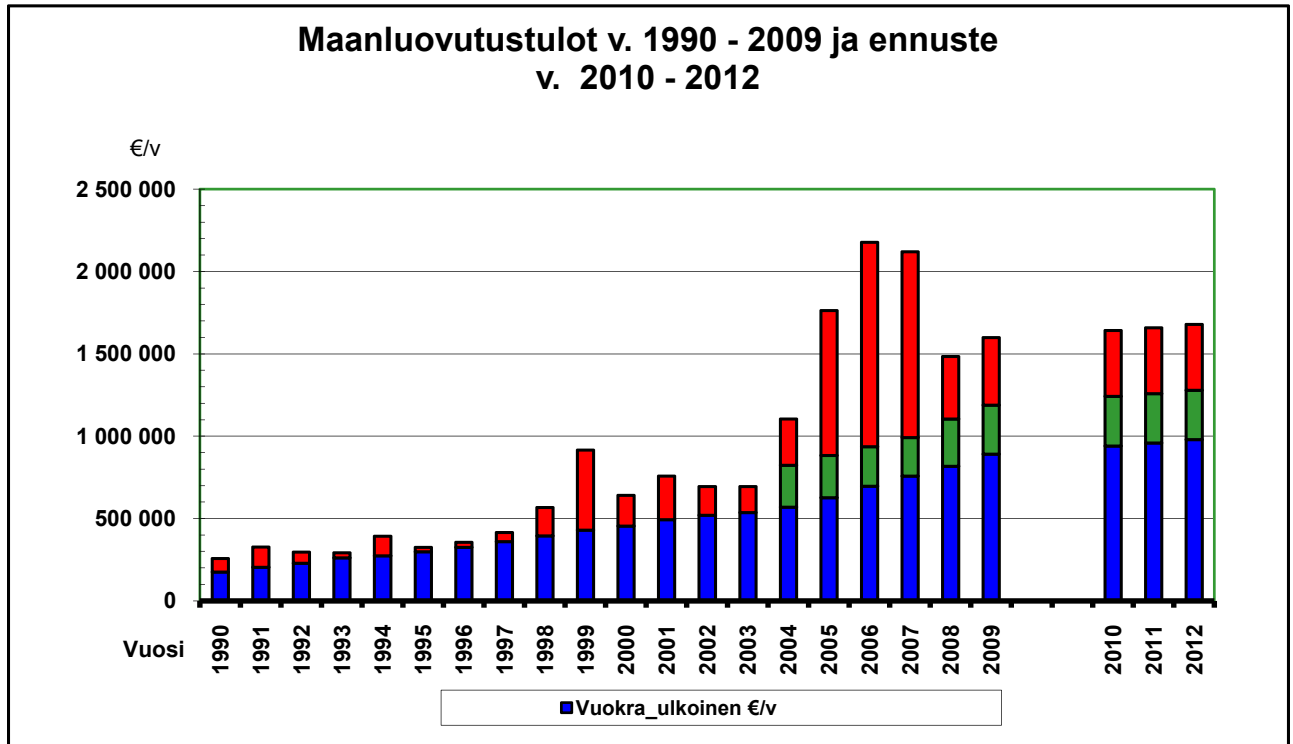
määrä. Poistoja kertyi yht. n. 83 900 € ja niihin varattiin vain 35 000 €. Virhearviointi vaikutti merkittävästi tonttilaitoksen talousarvion toteutumiseen.

Maan myynnistä kertyi n. 409 600 €. Tontteja myytiin yhteen-

sä 17 kpl, joista omakotitalontontteja oli 10, rivitalontontteja 1 ja lomarakennustontteja 5. Muuhun käyttötarkoitukseen luovutettiin 1 tontti.

Suurin osa tonttilaitoksen tuloista oli suhdannevaihteluista riippumattomia maanvuokratuloja. Vuoden vuokratulojen kertymä oli n. 1 188 000 euroa. Uusia tontteja vuokrattiin 17 kpl,

joista omakotitontteja oli 12 ja lomarakennustontteja 3. Muuhun käyttötarkoitukseen vuokrattiin 2 tonttia. Tonttilaitoksen muita merkittäviä tulonlähteitä olivat puunmyyntitulot n. 99 000 € ja rakennusvalvontamittauksista kertyneet tulot n. 34 000 € sekä muista myyntituloista (mittaustoiminnan tilaustyöt) saadut tulot n. 21 900 €.

Vaikuttavuus ja palvelukyky

Kriittinen menestystekijä	Kriteeri, mittari, tapa	Tavoitetaso	Vastuutaho	Toteutuminen
Asiakastytyväisyys	Asiakaskysely/ kuntalaiskysely käyttäjäpalaverit	palvelujen toteuttaminen sovituksessa aikataulussa, asiakkaan kannalta optimaalisesti kaksi kertaa vuodessa 2009	yksiköiden päälliköt, kk	Asiakaspalvelukysely syksyllä. Käyttäjäpalaverit pidetty aikataulussa
Kustannusvaikuttavuus	Suoritteet, palvelujen myynti	hinta-laatusuhde vastaa asiakkaiden tarpeita	yksiköiden päälliköt, kk	erityisesti materiaali palveluissa on tehty mittavasti työtä varaston uuden ohjelman käyttöönotossa, tonttilaitoksen hinnoittelu käynyt hyväksymiskierroksen
Tuloksellinen hankintatoimi	Seutuyhteistyöhön osallistuminen ja vaikuttaminen	seudullinen sähköinen järjestelmä käytössä	KK MS	Hankintajärjestelmä koekäytössä seudullisesti. Haukipudas aloittanut tuotantokäytön pilotti-kohteilla.
Hyvä kuntakuva	Ympäristön laatu	Kirkonkylän keskusta viihtyisä, viimeistelty ja toimiva palvelukeskus	kaavpääll	Simppulanhakan korttelin 2570 suunnittelu käynnistynyt ja keskustan kaavoituspäätös tehty.

Kriittinen menestystekijä	Kriteeri, mittari, tapa	Tavoitetaso	Vastuutaho	Toteutuminen
Kunnan hallittu, ennakoiva ja suunnitelmallinen kasvu	Suunnitelmallinen rakentaminen Selkeä ja johdonmukainen suunnittelu-prosessi Ajantasainen yleiskaavoitus Kaavahankkeiden käsittelyaika Kaava-alueiden tonttien luovutus	Kaavoilla ohjatun rakentamisen osuus = > 70 %. Kaikki yleiskaavat oikeusvaikutteisia. Asemakaavaprosessit enintään vuoden kestäviä Virpiniemen Kellonlahden loma-asuntojen onnistunut markkinointi	kaavapääll., kt, tj, kaavpääll. kaavpääll. kaavpääl, kk	Ei toistaiseksi toteutumassa, maankäytön kehityskuvassa määritellään toteutus Kellon oyk I vaiheen kaava vireillä ja konsultti valittu. Lähtötietovalmiutta parannetaan kaavayhdistelmällä ja merkintöjä uudistamalla. Kyselyjä on tullut, markkinointia on tehostettu ja suunnattu suoraan rakennusliikkeille. Uusi yhteisranta hankittu Kellonlahden kohdalta

Prosessit ja rakenteet

Kriittinen menestystekijä	Kriteeri, mittari, tapa	Tavoitetaso	Vastuutaho	Toteutuminen
Kehittyvä organisaatio	Nykyaikaiset tehtäväprosessit, järkevät logistiikkaratkaisut	Priorisointi ja oleelliseen keskittyminen Sähköisyyden hyödyntäminen, materiaali palveluiden organisaation kehittäminen	yksiköiden päälliköt, kk	Priorisointia tehty mittavasti erityisesti yksiköissä, joissa henkilöstövajetta.
Maomaisuuden tuottavuuden parantaminen	Tonttilaitoksen toiminnan vakiinnuttaminen ja valmistautuminen mahdolliseen liikelaitostamiseen Onnistuminen maapolitiikassa	Tonttilaitos liikelaitoksena v. 2010, tonttien tuotantokustannusten selviäminen, riittävä raakamaareservi ja tonttivaranto	ki, kaavpääll.	Ei edellytyksiä liikelaitokseksi vielä 2010. Martinniemen Vahtolan uuden asualueen tonttien tuotantokustannusten seuranta aloitettu. Tonttireservi tyydyttävä.
Suunnitelmallisuus	Suunnitteluprosessi	Vuosisuunnitelmat ja tärkeimmät projekti-suunnitelmat kirjattuna ja aikataulutettuna	yksiköiden esimiehet, kk	Vuosisuunnittelua kehitettiin erityisesti budjettivaiheessa, VTP:n osalta yksiköt kävivät läpi omat BSC-korttinsa. Lähtötietoraportit merkittävistä maankäyttöhankeista.
Yhteistyö ja vuorovaikutus	Seudullisen suunnittelun vaikuttavuus, kunnan sitoutuminen	Seudullinen yleiskaava käytössä, seudulliset tietopankit ja konsultointi	kj, kk, kaavpääll.	Odottavat monikuntaliitos -selvityksen tuloksia ja päätöksiä.

Resurssien hallinta

Kriittinen menestystekijä	Kriteeri, mittari, tapa	Tavoitetaso	Vastuutaho	Toteutuminen
Kokonaistalouden hallinta	Ajantasainen raportointi ja seuranta	Hallintokuntien sitoutuminen hyväksytyihin tavoitteisiin, ajantasainen seuranta	kk	Seuranta on ollut ajantasaista. Ennakointiin ja ennustamiseen sekä raportointiin ollaan ottamassa käyttöön Business Planning -ohjelmisto, jota parhaillaan testataan.
Järkevät, käyttäjäystävälliset atk-ratkaisut	Kustannusvertailut	Lähtevät verkkolaskut, sähköinen ansioerittely, sähköinen tiedonsiirto	tietohallinto, toimistopääll.	Sähköiseen ansioerittelyyn siirrytään ensi vuonna. Sähköistä tiedonsiirtoa toteutettu mahdollisuuksien mukaan. Verkkolaskutus pilotoinnissa vesilaitoksella. SEPA-päivityksen myötä verkkolaskutus saadaan toteutumaan. Itellan netposti, sähköinen kirje käytössä mahdollisuuksien mukaan.
Yhdyskuntarakenteen hallinta	Toimiva taloudellinen yhdyskuntarakente	Kokonaisvaltainen suunnittelu	kaavpääll., mi	Mato-ryhmän työskentely on lähtenyt hyvin käyntiin ja tuonut suunnitteluun jämäkkyyttä ja kokonaisvaltaisuutta. Ohjelma luonnosvaiheessa.

Kriittinen menestystekijä	Kriteeri, mittari, tapa	Tavoitetaso	Vastuutaho	Toteutuminen
				Kaikilla merkittävillä kaavahankkeilla on ohjausryhmä. Uutta maankäytön kehityskuvaa ennakoiva vaihtoehtoinen raportti valmistui loppusyksystä, mutta valinta siirtyi keväälle 2010.
Toimiva suunnitteluprosessi	Suunnittelutasojen koordinointi ja hallinta	Kattava maankäytön ja palveluverkon toteuttamisohjelma	kj, kk, kaavpääll.	Matotyön ohella laadittu strategiatyön tueksi esitys kehityskuvatarkasteluksi sekä palveluverkon kehittämiseksi.

Uudistuminen ja työkyky

Kriittinen menestystekijä	Kriteeri, mittari, tapa	Tavoitetaso	Vastuutaho	Toteutuminen
Työhyvinvointi ja jaksaminen	Työyhteisön hyvinvointikello pohjana Työtyytyväisyysindeksi Sairauslomien määrä	Sijaisuusjärjestelyt ja hiljainen tieto Kehityskeskustelut Perehdyttäminen Säännölliset yksikköpalaverit Toimivat tiimit, jaksamisen tukeminen, työilmapiiri parempi kuin ed. mittauksessa	kaikki	Sijaisuusjärjestelyt pyrittiin järjestämään parityöskentelyn avulla sekä sisäisiin huihin. Toimistosuhteisiin jäädessä osa-aikaeläkkeelle tehtävät järjesteltiin sisäisesti niin, että hiljainen tieto voi siirtyä sijaiselle luontevasti. Hiljaisen tiedon siirtymistä kehitetään ja seuraajasuunnitelmia on tehty. Kehityskeskustelut käyty. Tiimiytymiseen on panostettu yksiköissä.
Osaaminen ja kehittyminen	Koulutus, työssä oppiminen, työn vaatavuuden arviointi	Motivoivat ja kehittyvät työtehtävät, mahdollisuus kouluttautua, haasteellinen ja innostava työnjako	kaikki	Työtehtäviä on pyrittiin järjeistämään ja kehittämään. Rutiiniluonteisista, turhista töistä pyritään pääsemään eroon järjestelmiä hyödyntämällä ja rajapintaongelmia poistamalla. Kouluttautumiseen kannustetaan. Nimetään vastuuhenkilöt kaikille (kaava)projekteille
Osaaminen ja motivaatio	Työn tuloksellisuus	Innostava ilmapiiri ja keskinäinen luottamus, hyvä yhteishenki	kaikki	Jory-työ on jäntevöitynyt => tieto kulkee paremmin. Osaamisen arvostaminen näkyvämpää.
Tiimiytyminen	Moniammatillisuus voimavarana	Erityisosaamisen kartoitus ja hyödyntäminen	esimiehet, kk	Erityisosaamisen kartoitukseen kiinnitetään huomiota kehityskeskusteluissa. Tulosalueiden toimivat tiimit, keskustelut ja ideointi.

PERUSTURVAPALVELUT

Perusturvapalveluiden järjestämisessä jatkui edelleen epävarmuus tulevasta sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämisestä. PARAS-hankkeeseen liittyvien Oulun seudun sosiaali- ja terveyspalvelujen yhteistoiminta-alue selvityksen sekä Oulu-Haukipudas syvemmän yhteistyön selvityksen loppuraportit ja niihin kirjatut toimenpiteet käsiteltiin kunnanvaltuustossa maaliskuussa. Tuolloin valtuusto päätti, että Haukipudas jatkaa itsenäisenä kuntana eikä osallistu myöskään Oulun seudun sosiaali- ja terveyspalvelujen yhteistoiminta-alueen perustamiseen. Huhtikuussa valtuusto päätti kunnan osallistumisesta kuntajakolain 8 §:n mukaisesti monikuntaliitosselvitykseen. Jatkuvat selvitykset ja epävarmuus tulevasta ratkaisusta ovat vaikeuttaneet sosiaali- ja terveyspalveluiden järkevää kehittämistä sekä heikentäneet seudullista palveluiden järjestämistä.

Nopeasti käynnistyneen taloudellisen laman ensimmäiset vaikutukset näkyivät vuoden 2009 palvelujen tarpeen kasvuna ja lisääntyneinä kustannuksina. Tämän lisäksi talousarvio 2009 oli jäänyt aidosti tasapainottamatta edellytettynä 6,5 %:n toimintakatteen kasvuun mm. erikoissairaanhoidon, eläkemenojen ja vammaispalvelujen osalta. Nämä tekijät yhdessä johtivat talousarvion toimintakatteen ylittymiseen n. 1,6 M€ (3,2 %). Sama ongelma kumuloituneena jatkuu myös vuonna 2010.

Perusterveydenhuolto

Perusterveydenhuollon palvelut pystyttiin tuottamaan laakisääteisesti ja vakiintuneessa laajuudessa. Ennaltaehkäisevän työn ja terveyden edistämisen toiminnassa ei tosin päästy kansallisiin suosituksiin mm. terveystarkastuksissa henkilöstöresurssien rajallisuudesta johtuen. Suun terveydenhuollon hoitojono on saatu pidettyä noin 5-6 kuukauden mittaisena purkamalla jonoa järjestelmällisesti, mutta edelleen on haasteellista saada toteutettua kiireetön hoito kohtuullisen ajan kuluessa hoitosuunnitelman mukaisesti.

Influenssa A(H1N1) -epidemia, ns. sikainfluenssaepidemia, leimasi koko terveyspalveluiden tulosalueen syksyn 2009 toimintaa. Laajamittainen rokotuskampanja sekä loka-marraskuun aikainen infektiopotilaiden määrän kasvu kyettiin hallitsemaan kohtalaisen hyvin. Väestön tiedon tarve oli suurta, mihin pyrittiin vastaamaan mm. monipuolisella tiedottamisella. Terveystarkastuksia jouduttiin perumaan epidemian ja rokotusten vaadittua työvoimaa.

Terveyskeskuksen vastaanotolla luovuttiin väestövastuujärjestelmästä. Lääkäreiden erityisosaamisen hyödyntäminen on tämän ansiosta helpottunut. Yhteydensaanti parantui puhelinvastaaja-automaatti Nispan myötä sekä vastaanotolle että hammashoitolaan, sillä asiakkaan soittopyyntöön vastaanetaan saman työpäivän aikana.

Vuodeosasto 1:n (26-vuodepaikkainen perusterveydenhuollon akuuttiosasto) käyttöaste oli korkea (110 %). Akuuttivuodeosastohoitoa myytiin ulkokuntalaisille potilaille 281 hoitopäivää, mikä kuitenkin on tavoiteltua vähemmän. Kaikkia tarjottuja ulkokuntalaisia asiakkaita ei voitu ottaa

vastaan kuormituksen oltua suurta. Vuodeosastojen 1 ja 2 hallinnolliseen ja toiminnalliseen yhdistymiseen valmistaututtiin ja yhdistyminen toteutettiin vuoden 2010 alusta.

Mielenterveyskeskuksen toiminnan kehittämistä on tehty mm. yhteistyössä PPSHP:n kanssa Tervein mielin Pohjois-Suomessa -hankkeessa. Kunnan järjestämä ensihoito- ja sairaankuljetus kilpailutettiin. Palveluntuottajana aloittaa vuoden 2010 alusta Med Group Oulunseutu Oy.

Erikoissairaanhoito

Erikoissairaanhoitoon kuuluvat Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri sekä muut erikoissairaanhoidon sairaalat, käytännössä Niuvanniemen sairaala.

Erikoissairaanhoidon kustannukset nousivat jälleen ennakoitua enemmän. PPSHP:n siirtyminen osin DRG-pohjaiseen laskutukseen ei näyttänyt Haukiputaan kunnan kustannuksia hillitsevän. PPSHP:n somaattinen erikoissairaanhoito alittui 360 000 € laskennallisesta sopimustasosta, mutta psykiatrinen hoito lisääntyi paljon (ylitys 900 000 €, 62 %). Lopulta PPSHP:n toteutuneet menot vuonna 2009 olivat n. 16,2 M€, joka oli n. 857 000 € suuremmat kuin tarkistetussa talousarviossa sille varatut määrärahat. Vuodelle 2010 on PPSHP:n budjetoitu n. 16,3 M€, joka on 0,2 % enemmän kuin vuoden 2009 tilinpäätös ja 6 % suurempi kuin vuoden 2009 tarkistettu talousarvio.

Vanhustyö

Vanhustyössä panostettiin erityisesti avohoitoon ja kuntoutukseen. Palvelujen kattavuustavoitteet asumisen (koti- ja palveluasuminen), laitoshoidon ja säännöllisen kotihoidon osalta toteutuivat lähes suunnitellusti. Omaishoidon tuella hoidettiin yhteensä 108 asiakasta. Omaishoidontuen piirissä oli 10,2 % yli 75-vuotiaista (tavoite oli 6 %). Tuki myönnettiin kaikille myöntämiskriteerit täyttävälle, joka aiheutti omaishoidon tuen määrärahan ylityksen.

Ennaltaehkäisevässä työssä on panostettu vanhusten toimintakyvyn säilymiseen ja kaikille kotihoidon asiakkaille on tehty voima- ja tasapainotestaus (Voitas). Voitas-ryhmiä on järjestetty yhteistyössä liikuntatoimen, Haukiputaan Heiton ja Kiiminkiopiston kanssa. Vanhusten päivätoiminta toimi edelleenkin Revontalon tiloissa. Ryhmä kokoontui kolme kertaa viikossa.

Muistineuvolatoiminta ja geriatriin etäpoliklinikkatoiminta on vakiintunut. Muistitestejä on vuoden aikana tehty 169 henkilölle ja hoito on aloitettu 23 asiakkaalle. Vanhusneuvolan sairaanhoitaja on toiminut Oulun seudun dementiayhdistyksen ”Kiinni elämässä” -hankkeen yhdyshenkilönä.

Tehostettua kotihoitoa on toteutettu saattohoitomallin mukaisesti. Tehostetun kotihoidon vastuuhoitaja on nimetty jokaiseen tiimiin. Käytössä on syöpäpotilaan hoitopolku ohjeena sekä henkilöstölle että asiakkaille. Tehostetun kotihoidon (kotisaattohoito ja oireenmukainen kotihoito) käyntejä oli 1158 ja asiakkaita 36. Haavahoitoja oli 46 asiakkaalle ja yhteensä tehtiin 1024 käyntiä.

Vuodeosasto 2:n paikkaluku oli 30, jossa kahta paikkaa on käytetty vuorohoitopaikkana. Sairaansijojen käyttöaste oli 100,2 % ja hoitopaksoja oli kaikkiaan 103. Pitkäaikaisessa laitoshoidossa olevien yli 75-vuotiaiden tavoitteeksi asetettiin 3 %, joka toteutui 3,1 %:sesti. Vuodeosasto 2 yhdistyi vuodeosasto 1:n kanssa yhdeksi osastohoitoyksiköksi terveyspalvelujen tulosalueelle vuoden 2010 alussa.

Hannankoti toimi edelleenkin vuorohoit- ja omaishoidon lomapaikkana. Vuorohoidossa olevien asumispäiviä kertyi 3082, ja vuorohoidossa on ollut hoidossa myös 11 alle 65-vuotiasta. Omaishoitajien lomapäivien aikaisia hoitopäiviä kertyi yhteensä 906.

Sosiaalityö

Aikuissosiaalityössä talouden taantuma ja 14 %:n työttömyysaste heijastuivat toimeentulotuen kustannusten kasvuun. Toimeentulotuen hakijoiden määrä kasvoi 22,6 %:n edelliseen vuoteen verrattuna. Hakijoiden määrän kasvuun vaikuttivat osaltaan työttömyyskassojen ruuhkat. TE-toimiston kasvaneista asiakasmääristä ja uudelleenorganisointumisesta johtuen kevään ja kesän aikana ei kuntouttavan työtoiminnan aktivointisuunnitelmia laadittu ollenkaan. Loppuvuodesta tilanne tasaantui ja aktivointisuunnitelmia tehtiin viikoittain. Samalla käynnistettiin pitkäaikaistyöttömien työ- ja toimintakyvyn arvioinnit yhteistyössä terveydenhuollon kanssa.

Vuoden 2009 aikana nousuun kääntynyttä työttömyyttä helpotettiin kunnan omilla toimenpiteillä, joita olivat palkkaetuella työllistäminen, työharjoittelu, työelämän valmennus, työkokeilu, nuorten työpajavalmennus ja kuntouttava työtoiminta. Yleisen työllistämisen kautta aktivoitiin työnhakijoita työharjoitteluun ja työelämänvalmennukseen 148 työtöntä, työkokeilussa ja kuntouttavassa työtoiminnassa oli 33 pitkäaikaistyötöntä. Kunnan työllistämismäärärahoilla tuettiin myös yleishyödyllisten yhdistysten työllistämistoimenpiteitä 20 työllistetyn osalta. Kunnan työllistämistoimenpiteisiin varattuja määrärahoja jäi vuodelta 2009 käyttämättä 46 100 € (tulot ylittivät 105 600 € ja kulut 59 500 €) johtuen mm. työvoimahallinnon määrärahojen loppumisesta kesken vuoden ja työllistämistoimenpiteiden keskeytymisestä usean kuukauden ajaksi.

Vammaispalvelussa voimaan astui 1.9.2009 lain muutos, jonka mukaan henkilökohtainen apu määriteltiin vaikeavammaiselle henkilölle subjektiiviseksi oikeudeksi ja maksuttomaksi sosiaalipalveluksi. Keskeisiä muutoksia olivat myös palvelutarpeen selvittäminen määrääjässä sekä yksilöllisen palvelusuunnitelman laatiminen ja päätöksenteon viivytyksettömyys.

Lasten ja perheiden pahoinvointi näkyi lisääntyvinä kiireellisinä sijoituksina, joita tehtiin 20 sijoitusta vuoden aikana. Ympäri vuorokautinen sosiaalipäivystys järjestettiin toukokuun loppuun asti yhteistyössä Oulun seudun kanssa ja 1.6.2009 alkaen ostopalveluna Lastensuojelu Merikratos Oy:n ja yhteistyössä 9 ympäristökunnan kanssa.

Päihdehuollon palveluja ei tuotettu päihdelain ja -asetuksen edellyttämällä tavalla, koska asiakkaita ei voitu ohjata aikaisemman käytännön mukaisesti Oulun A-klinikalle johtuen A-klinikan resurssivajeesta ja ensisijaisuudesta hoitaa oman kunnan asiakkaat. Lisäksi päihdehuollon ja lastensuojelun jälkihuollon sosiaaliohjaajan toimi jätettiin täyttämättä tiukan taloudellisen tilanteen vuoksi syksyllä 2009. Elokuussa 2009

perusturvalautakunta käsittelee Alkoholiohjelman 2008 - 2011 kuntakumppanuutta ja päätti osallistua siihen. Kumppanuus merkitsee yhteistä sitoutumista alkoholihaittojen ehkäisyyn ja vähentämiseen.

Päivähoito

Loppuvuodesta 2008 jäi ilman hoitopaikkaa lapsia, joille saneerattiin tilat helmikuussa Haukiputaan Kehitys Oy:n omistamista tiloista Ukonkaivoksen teollisuusalueelta. Edelliseen vuoteen verrattuna päiväkodeissa hoidettavien lasten määrä kasvoi 40 lapsella ja perhepäivähoidossa 11 lapsella. Vuorohoidossa lasten lukumäärä väheni 20 lapsella. Väheneminen tapahtui lähinnä iltahoidossa, sillä yö- ja viikonloppuhoidon tarve vastaavasti kasvoi.

Merkittävä muutos edellisiin vuosiin oli lukukaudelle 2009–2010 esiopetusikäisten määrän kasvu 53 lapsella, mikä lisäsi tila- ja henkilöstöressurssien tarvetta (12/08 esikoululaisia 296, vastaava luku 12/09 oli 349). Tilat esiopetukselle löytyivät elokuussa käyttöön otetusta Länsituulen koululta, jonne muutti Esikoulu Punahilkka (kaksi ryhmää) ja lisäksi yksi esiopetusryhmä. Vapautuneisiin tiloihin Jatulin Tarhaan perustettiin kaksi päiväkotiryhmää.

Proomupuiston päiväkodin laajennus valmistui koululta vapautuneisiin tiloihin suunnitellusti elokuun alkuun, jolloin päiväkotia sai yhden lisäosaston (21 lasta).

Kesäkuun lopussa yksityinen päiväkotia Aurinkotupa lopetti ylläpitäen toimintansa kirkonkylällä, jolloin 18 lasta jäi ilman hoitopaikkaa. Kaikille hoitopaikkaa tarvitseville lapsille saatiin järjestettyä kunnallinen hoitopaikka mm. uusilla tilaratkaisuilla ja kasvattamalla päiväkotiryhmien kokoa.

Kuntouttavaa varhaiskasvatusta tarvitsevien lasten määrä kasvoi yhdeksällä (9) lapsella ollen vuoden lopussa 86, vastaava luku vuotta aiemmin oli 77. Vuoden aikana avustajasuositus oli 36 lapsella, avustajia oli vuoden lopulla 18.

Kotihoidon tuen piirissä olevien lasten lukumäärä laski edelliseen vuoteen verrattuna. Lapsia 31.12.2009 oli 595 (636 vuonna 2008), osittaisella hoitotuella 38 lasta (42 vuonna 2008). Kotihoidon tuen kuntalaisen piirissä olevien alle 2-vuotiaiden määrä laski vuoden aikana kymmenellä (10) lapsella ja oli vuoden lopulla 83 (93 vuonna 2010).

Yksityisen hoidon tuen piirissä olevien lasten määrä nousi 67 lapsella ollen vuoden lopulla 293 lasta, vastaava luku edellisellä vuonna oli 226.

Hanketyö

Vuoden 2009 aikana valmistui Oulun seudun kuntien yhteistyössä laatima Lastensuojelusuunnitelma vuosille 2010–2013. Vuoden 2009 alusta päätettiin osallistua seudulliseen Tukevahankkeeseen, jonka tavoitteena on mm. lasten, nuorten ja lapsiperheiden hyvinvoinnin, mielenterveyden ja sosiaalisen turvallisuuden edistäminen ja terveyserojen kaventaminen. Haukipudas on mukana Oulun seudun sosiaali- ja terveys-toimen sähköinen toimintatapa ja teknologiahankkeessa (v. 2009–2011) sekä Oulun seudun välityömarkkinahankkeessa. Vastuualueella toimittiin aktiivisesti Vireä kolmas sektori-hankkeessa, jonka tavoitteena on saada kolmas sektori merkittäväksi palvelujen tuottajaksi Haukiputaalla.

	Tp 2008	Ta+muutos 2009	Käyttö 2009	Tot. %
PERUSTURVAPALVELUT				
TULOSLASKELMA				
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	1 210 993	1 177 200	1 252 089,41	106,4
Maksutuotot	2 951 134	3 465 040	3 145 636,07	90,8
Tuet ja avustukset	892 791	828 700	1 152 969,76	139,1
Muut toimintatuotot	550 568	388 820	530 866,78	136,5
TOIMINTATUOTOT	5 605 485	5 859 760	6 081 562,02	103,8
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut	-20 210 590	-22 485 180	-21 921 259,04	97,5
Palvelujen ostot	-21 776 770	-22 796 843	-24 192 678,74	106,1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-971 482	-872 490	-998 811,44	114,5
Avustukset	-5 764 196	-5 443 370	-6 303 374,08	115,8
Muut toimintakulut	-2 843 490	-3 192 884	-3 165 677,27	99,1
TOIMINTAKULUT	-51 566 529	-54 790 767	-56 581 800,57	103,3
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-45 961 043	-48 931 007	-50 500 238,55	103,2
VUOSIKATE	-45 961 043	-48 931 007	-50 500 238,55	103,2
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-191 678	-216 400	-207 456,13	95,9
Poistot ja arvonalentumiset	-191 678	-216 400	-207 456,13	95,9
TILIKAUDEN TULOS	-46 152 721	-49 147 407	-50 707 694,68	103,2
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-46 152 721	-49 147 407	-50 707 694,68	103,2

Vaikuttavuus ja palvelukyky

Kriittinen menestystekijä	Kriteeri, mittari, tapa	Tavoitetaso	Vastuutaho	Toteutuminen
Hyvinvoinnin edistäminen	Strategian valmistelu	Perusturvapalveluiden hyvinvointistrategia laadittu 30.9.2009 mennessä Ennaltaehkäisevien ja varhaisen puuttumisen periaatteella toimivien palvelujen kehittäminen ja toimeenpano	ptj, jl, jh, phj, sj, vtj	<p>Hyvinvointistrategian laadintaa ei ole käynnistetty, koska hyvinvointistrategia koko kunnan osalta on päätetty tehdä vuoden 2010 aikana.</p> <p>Terveystiedottamista on tehty aktiivisesti kunnan Internet-sivuilla, Tilitorissa ja Rantapohjassa.</p> <p>E erityisesti A(H1N1) -epidemian aikana internet-sivustoja muokattiin tarvittaessa päivittäin. Pääosin palaute tiedottamisesta oli myönteistä.</p> <p>Vammaispalvelun asiakkaille tarkistettiin palvelusuunnitelmia vastaamaan muuttuneita palvelutarpeita.</p> <p>E erityishuollon johtoryhmä valmisteli ja arvioi kehitysvammaisten erityis-huolto-ohjelmaan sisällytettävät palvelut vuoden 2009 aikana.</p> <p>Lastensuojelussa asiakassuunnitelmien laadinta ei toteutunut aikataulussa.</p> <p>Aikuissosiaalityössä aktivointisuunnitelmia laadittiin suunnitelmallisesti yhteistyössä TE-toimiston kanssa loppusyksystä 2009.</p> <p>Kotihoidossa on tehty 42 (59,2 %:lle ikäluokasta) ennaltaehkäisevää kotikäyntiä 80 vuotta täyttävälle.</p> <p>Päivähoidossa on varhaiskasvatussuunnitelma uusittu ja otettu käyttöön vuoden 2009 aikana.</p>

Kriittinen menestystekijä	Kriteeri, mittari, tapa	Tavoitetaso	Vastuutaho	Toteutuminen
				<p>Valmisteltiin yhteistyössä Oulun seudun kuntien ja POSKE:n kanssa yhteistyössä seudullinen lastensuojelusuunnitelma, joka hyväksyttiin perusturvalautakunnassa 10/2009 ja tammikuussa 2010 kunnanhallituksessa ja valtuustossa.</p> <p>Valmisteltiin 13-18-vuotiaisiin nuoriin kohdistuva "Perheen ja nuoren voimapudashanke" yhdessä opetus- ja nuorisotoimen kanssa. Hankkeen henkilöstömenoihin saadaan 12 785 €:n rahoitus TUKEVA-hankkeesta vuodelle 2010.</p>
Asiakaspalvelujen hallinta	Sosiaali- ja terveydenhuollon lainsäädäntö ja valtakunnalliset suositukset	Asiakas saa palvelut säästösten mukaisesti	ptj, jl, jh, phj, sj, vtj	<p>Nispa-vastaaja-automaatti otettu käyttöön vastaanotolla ja suun terveydenhuollossa. Yhteydensaanti on parantunut ja asiakkaan soittopyyntöön on pystytty vastaamaan saman työpäivän aikana. Perusterveydenhuollon palvelut pystyttiin tuottamaan vakiintuneessa laajuudessa ja lakisääteisesti. Suun terveydenhuollon hoitojono on saatu pidettyä noin 5-6 kuukauden mittaisena purkamalla jonoa järjestelmällisesti. Kiireellinen (1-3 vrk) ja puolikiireellinen (1-3 vk) hoito on pystytty toteuttamaan ajanvarauksen suunnittelun avulla. Edelleen on haasteellista saada toteutettua kiireetön hoito kohtuullisen ajan kuluessa hoitosuunnitelman mukaisesti.</p> <p>Koti- ja laitoshoido: yli 75-vuotiaista 91,7 % asui kotona (tavoite 92 %), 13,8 % on säännöllisen kotihoidon piirissä (tavoite 14 %), omaishoidon tuen piirissä on 10,2 % (tavoite 6 %), tehostetussa palveluasumisessa on 5,2 % (tavoite 5 %), pitkäaikaisessa laitoshoidossa 3,1 % (tavoite 3 %).</p> <p>Toimeentulotukipäätökset tehtiin syksyllä 2009 viikon kuluessa hakemuksen jättämisestä. Hakemusten määrä kasvoi 22,6 % edellisen vuoden vastaavaan aikaan verrattuna. Päätöksenteko mahdollistui sosiaalityöntekijöiden ja toimistotyöntekijöiden työnjaon tarkistamisella sekä yhden määräaikaisen toimistotyöntekijän lisäresursoinnilla. Asiakas sai myös ajan sosiaalityöntekijän vastaanotolle viikon kuluttua. Kriisiasiakkaat otettiin vastaan välittömästi samalle päivälle. Virka-ajan ulkopuolinen sosiaalipäivystys toimi koko vuoden. Vammaispalveluissa palvelutarpeen arviointi ja päätöksenteko toteutuivat kuukauden kuluessa. Lastensuojelussa palvelutarpeen arviointeja ei tehty määräaikaan mennessä huolimatta työnjaollisista tarkistuksista. Lastensuojeluilmoitusten määrä kasvoi 15 % edelliseen vuoteen verrattuna.</p>

Kiireellisiä lasten sijoituksia tehtiin 20, joista 6 tehtiin virka-ajan ulkopuolella sosiaalipäivystyksessä.

Alkuvuodesta päivähoitopaikkaa ei pystytty tarjoamaan velvoiteaikaan ja perheet järjestivät eri tavoin lastensa hoidon odotellunsa kunnallisen päivähoitopaikan järjestymistä. Loppuvuoden aikana asetuksen mukaisissa ajoissa on pysytty.

Prosessit ja rakenteet

Kriittinen menestystekijä	Kriteeri, mittari, tapa	Tavoitetaso	Vastuutaho	Toteutuminen
Toimivat palveluprosessit	Toimintamallien arviointi	Uusien toimintamallien kokeilu tulosalueilla ja tulosyksiköissä sekä eri yksiköiden välillä	ptj, jl, jh, phj, sj, vtj	<p>Perusturvapalveluiden organisaatiomuutos on käsitelty ja hyväksytty lautakunnassa 8/2009. Päivähoidossa luovuttiin aluemallista ja päivähoiton tulosyksiköiden määrä lisääntyi kuudesta seitsemään 1.9.2009 lähtien. Muut perusturvapalvelujen organisaatiomuutokset on toteutettu 1.1.2010 lähtien.</p> <p>Terveyskeskuksen vastaanotolla otettiin 1.5. käyttöön ei-väestövastuujärjestelmä. 6.5. vastaanotolla siirryttiin tiimityömalliin.</p> <p>Vuodeosasto 1:n ja 2:n yhdistämistoimenpiteitä on jatkettu ja uusi toimintamalli on otettu käyttöön vuoden 2010 alusta.</p> <p>Palveluasunnoissa on vakiinnutettu viime vuonna käyttöön otettu tiimityömalli.</p> <p>Valtuustoaloitteen pohjalta on valmisteltu yhdessä sivistystoimen kanssa raportti päivähoiton mahdollisesta siirtämisestä sivistystoimeen. Raportti annettiin valtuustolle 25.5. Asiaan palataan koko kunnan organisaatiomallin kehittämisen yhteydessä.</p> <p>Työpajojen siirtämisestä perusturvapalveluista sivistyspalveluihin on tehty valtuustoaloite. Raportti asiasta on valmistunut perusturvapalvelujen ja sivistyspalvelujen yhteistyönä ja annetaan lautakunnille syyskuussa 2009, jonka jälkeen asia etenee kunnanhallitukseen ja valtuustoon.</p> <p>Valmisteltiin toimenpiteet kunnan yleisen työllistämisen siirtämiseksi perusturvapalveluista hallintopalveluihin vuoden 2010 alusta.</p>
Toimivat ja tarkoituksenmukaiset verkostot	Luodaan käytäntöjä jäsenynteelle verkostotyölle	Moniammatilliset toimintapolut ja vastuunjako ovat selkeät	ptj, jl, jh, phj, sj, vtj	<p>Perusterveydenhuollon ja sosiaalitoimen yhteistyötä tiivistettiin aloittamalla mm. pitkäaikaistyöttömien terveystarkastukset ja kokonaistilanteen kartoitus. Lääkinnällisen kuntoutuksen työryhmät (lapset, aikuiset, veteraanit) ovat vakiin-tuneet.</p>

Kriittinen menestystekijä	Kriteeri, mittari, tapa	Tavoitetaso	Vastuutaho	Toteutuminen
				<p>Perhetyö- ja aivoverenkiertohäiriötyöryhmät toimivat suunnitellusti.</p> <p>Eritysryhmien työtoimintaa on kehitetty yhteistyössä mielenterveystyön, sosiaalityön ja työkeskuksen kanssa, tavoitteena on mielenterveysasiakkaiden työtoimintaan painottuvan ryhmätoiminnan käynnistyminen vuoden 2010 alussa.</p> <p>Mielenterveyskeskus ja psykiatrian klinikka ovat tehneet yhteistyötä Tervein mielin Pohjois-Suomessa hankkeen avulla.</p> <p>Koti- ja laitoshoidon on osallistunut seutukunnalliseen turvapalveluhankkeeseen. Kotihoidossa on käynnissä yhteistyöprojekti seurakunnan kanssa ja muisti-verkkotoimintaa tehdään yhteistyössä dementiayhdistyksen kanssa.</p> <p>On toimittu aktiivisesti poikkihallinnollisessa ja seudullisessa TUKEVA-hankkeessa sekä osallistuttu sivistystoimen hallinnoimaan KELPO-hankkeeseen. Yhtenä osahankkeena KELPO-hankkeessa on ollut "Joustava jatkumo varhaiskasvatuksesta perusopetukseen".</p> <p>Yhteistyötä kunnan eri vastuualueiden, työvoimahallinnon ja kolmannen sektorin kanssa on tehty tiiviisti "Vireä 3. sektori" -hankkeessa. Tavoitteena on vahvistaa kolmannen sektorin toimijoita ja edistää niiden mahdollisuutta toimia sekä vaihtoehtoisena palvelujen tuottajana että merkittävänä työllistäjänä.</p>

Resurssien hallinta

Kriittinen menestystekijä	Kriteeri, mittari, tapa	Tavoitetaso	Vastuutaho	Toteutuminen
Talouteen sopeutettu palvelurakenne	Toimintakate Kustannusvertailu	Kustannustehokas toiminta käytettävissä olevin resurssein	ptj, jl, jh, phj, sj, vtj, hall.p.	<p>Toisen välitilinpäätöksen (1-8/2009) toteuman perusteella talousarvion ylitysarvio oli 1-2 % (1 M€).</p> <p>Toimintakulujen osalta olivat ylityksessä asiakaspalvelujen ostot (mm. erikoissairaanhoidon, sosiaalityön ostopalvelut) ja avustukset (toimeentulotuki ja päivähoiton tuet).</p> <p>Perusturvalautakunnan päätöksellä tehtiin joitakin sopeuttamistoimenpiteitä mm. päivähoiton lisäpaikat hoidettiin kustannustehokkaasti kunnan nykyisiin tiloihin ja asumispalveluiden hoidonporrastusta (omat/ostopalvelut) tehostettiin, osa avoimeksi tulleista vakansseista jätettiin täyttämättä sekä esitettiin kunnanvaltuustolle 300 000 €:n lisämäärärahaa erikoissairaanhoidon kustannuksiin.</p> <p>Tehtyjen toimenpiteidenkin jälkeen tilinpäätös vuonna 2009 tulee ylittämään n. 3,2 % eli 1,6 M€. Suurin selittävä tekijä on erikoissairaanhoidon ennakoitua voimakkaammin kasvaneet kustannukset.</p>

Kriittinen menestystekijä	Kriteeri, mittari, tapa	Tavoitetaso	Vastuutaho	Toteutuminen
Riittävä ja motivoitunut ammatillinen henkilökunta	Henkilöstön ammattipätevyys ja määrä	Virat ja toimet täytetty ammattitaitoisilla työntekijöillä	ptj, jl, jh, phj, sj, vtj	<p>Avoimiin virkoihin ja toimiin on ollut hakijoita hyvin, samoin pidempiaikaisiin sijaisuuksiin. Lyhytaikaisia kelpoisuus-ehdot täyttäviä sijaisia on ollut vaikea saada ajoittain erityisesti sairaanhoitajille, lastentarhanopettajille ja sosiaalityöntekijöille.</p> <p>Toteutuneen työpanoksen määrää on seurattu jaksotyöyksiköissä; vuodeosastoilla ja palveluasunnoissa. Pääosin työpanos on toteutunut suunnitellun mukaisena.</p> <p>Sosiaalityössä on työntekijöiden vaihtuminen ollut suurta. Kevään ja kesän aikana on siirtynyt kaksi sosiaalityöntekijää toisen työnantajan palvelukseen. Kaksi virkavapaalla ollutta sosiaalityöntekijää (ml. sosiaalihoitaja) on palannut virkavapaalta. Uudessa sosiaalihoitajan virassa aloitti työntekijä elokuussa, mutta irtisanoutui koeajan kuluessa. Sosiaalihoitajan virka jäädettiin ensin vuoden 2009 loppuun ja myöhemmin myös vuodeksi 2010.</p>

Uudistuminen ja työkyky

Kriittinen menestystekijä	Kriteeri, mittari, tapa	Tavoitetaso	Vastuutaho	Toteutuminen
Työhyvinvointi	TYHY-indeksi	Työtyytyväisyys vähintään normaalitasossa	ptj, jh, jl, phj, sj, vtj	<p>Keskitetty TYHY-indeksin mittaus toteutetaan joka toinen vuosi (seuraavan kerran 2010). Syksyllä tulossa esimiesten 360 astetta kyselytutkimus.</p> <p>Terveiden- ja sairaanhoidon tulosalueella ovat sairauslomat pysyneet edellisen vuoden tasolla, koti- ja laitoshoidossa sairauslomat ovat kasvaneet, sosiaalityössä ja vammaispalveluissa ja päivähoidossa sairauslomat ovat vähentyneet edelliseen vuoteen verrattuna.</p>
	Poissaolovuorokausi	Sairauspoissaolot kääntyvät laskuun		

SIVISTYSPALVELUT

Opetus

Opetustoimen osalta sivistyspalvelujen oppilasmäärä pysyi edellisen vuoden tasolla (kokonaisoppilasmäärä 3071 sis. perusopetus ja lukio). Talouden kannalta merkittävää on perusopetuksen erityisoppilaiden määrän kasvu 152 oppilaasta 172 oppilaaseen. Myös sairaalakoulussa opiskelevien, OYS:n palveluja tarvitsevien oppilaiden määrä kasvoi huomattavasti vaikuttaen asiakaspalvelujen oston kustannusten nousuun (v. 2008 146 opetuspäivää, v. 2009 605 opetuspäivää). Lukion päättötodistuksen sai 73 opiskelijaa ja yo-tutkinnon suoritti 74 opiskelijaa. Aineopiskelijoita oli keväällä 24 ja syksyllä 15 ja he suorittivat 45 kurssia. Syksyllä 2009 OSAO:n Haukiputaan yksikkö keskitti uusien kaksoistutkinnon suorittajien lukio-opinnot Ouluun; aiemmin aloittaneet jatkavat Haukiputaan lukiossa.

Sivistyspalveluiden talousarvio jäi alijäämäiseksi, vaikka toimintatuotot ylittyivät huomattavasti erityisesti uimahallin kävijämäärän kasvusta sekä sivistyspalvelujen kehittämishankkeisiin saamasta ulkopuolisesta rahoituksesta johtuen. Alijäämän perusteina olivat erityisesti erityisoppilaiden määrän ja ostettujen palveluiden kustannusten kasvu (lakisääteiset uudet ryhmät, vaikeasti kehitysvammaiset, sairaalakouluopetus). Koulukuljetusten kilpailuttamisen tuloksena kuljetukset jaettiin kahdelle yrittäjälle, mikä aiheutti kustannusten kasvun n. 80 000 eurolla. Samoin jaksotettujen palkkojen määrää ei ollut huomioitu talousarvion valmistelussa.

Länsipuolen 1.–9. -luokkien koulun rakentaminen käynnistyi keväällä 2008 ja koulu valmistui lähes aikataulun mukaisesti aloittaen toimintansa elokuussa 2009. Koulun vihkiäisjuhla vietettiin 4.12.2009. Koulun käynnistyminen mahdollisti luopumisen Jatulin, Kentän ja Santaholman sivutoimipisteistä. Länsituulen koululla aloitti päivähoiton tilanpuutteen vuoksi toimintansa myös kolme päivähoiton esiopetusryhmää.

Valtakunnallinen Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen kouluterveyskysely on tehty Haukiputaalla huhtikuussa 2001, 2003, 2005, 2007 ja 2009 peruskoulujen 8. ja 9. luokkien oppilaille, sekä lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoille. Kouluterveyskyselyssä esitetään perustulokset elinolojen, koululojen, terveyden, terveystottumusten, terveysosaamisen sekä oppilas- ja opiskelijahuollon muutoksista yläluokilla ja lukioissa 2001–2009. Vastaajia on vuosina 2007–2009 ollut yläluokilta 495–524 sekä lukiosta 151–159. Sekä yläluokkalaisten että lukiolaisten kokivat puutteita koulun fyysisissä työoloissa ja ongelmia työilmapiirissä yleisemmin kuin kaksi vuotta sitten. Yläluokkalaisilla tapahtui myönteistä kehitystä siinä, että kuulluksi tuleminen koulussa lisääntyi ja koulun työmäärä koettiin kohtuullisemmaksi kuin kaksi vuotta aikaisemmin. Tyytymättömyys koulu- ja opiskeluterveydenhuoltoon henkilökohtaisissa asioissa lisääntyi sekä yläluokkalaisilla että lukiolaisilla kahden viime vuoden aikana. Yläluokkalaisten kokivat kouluterveydenhoitajan ja -lääkärin vastaanotolle pääsyn vaikeammaksi kuin kaksi vuotta sitten.

Kielteistä yläluokkalaisilla oli myös seksuaaliterveystietojen heikkeneminen kahden viime vuoden aikana. Samaan aikaan lukiolaisten tiedot päihteiden haitoista paranivat. Lukiolaiset saivat aikaisempaa paremmin apua muissa kuin koulunkäyntiin liittyvissä asioissa. Toisin kuin yläluokkalaisten lukiolaiset kokivat kouluterveydenhoitajan vastaanotolle pääsyn aikaisempaa helpommaksi.

Kellon koulu ja yläkoulu hyväksyttiin mukaan Microsoftin Innovative Schools -ohjelmaan ns. Pathfinder-kouluksi. Kansainvälisen Innovative Schools -ohjelman avulla halutaan parantaa tieto- ja viestintätekniikan innovatiivista hyödyntämistä opetuksessa, kehittää oppilaitosten toimintaympäristöä sekä tukea koulujen toimintakulttuurin hallittua muutosta. Ohjelmassa on mukana 31 koulua eri puolilta maailmaa. Aamu- ja iltapäivätoiminta kouluilla kunnan järjestämänä jatkui. Syksyllä 2009 toiminnassa oli mukana lähes 200 koululaista (20.9.2009 196 koululaista). Aamu- ja iltapäivätoimintaa tarjottiin lukuvuonna 2009–10 Asemalla, Keiskassa, Kirkonkylällä, Martinniemiessä, Takkurannalla, Kellon Hietailanmäen ja Oravan toimipisteissä ja Kiviniemiessä sekä uutena toimipaikan Länsituulen koululla. Yhteistyö kolmannen sektorin toimijan kanssa päättyi toimijan omasta aloitteesta resurssipulan vuoksi tammikuussa 2009.

Kirjasto

Kirjaston lainaus ylitti ensimmäisen kerran 400 000 lainaa, kasvu oli 5 %.

Lasten osuus kirjallainauksen kasvusta oli viime vuoden tasoa eli yli 10 %, kirjallainaus yhteensä kasvoi 5,5 %. Eniten lainaus kasvoi Martinniemen kirjastossa, lisääntyneeseen käyttöön vastattiin jatkamalla kirjaston aukioloaikaa yhdellä päivällä syyskuun alusta alkaen. Myös Kellon kirjaston aukioloaikaa lisättiin kolmella viikkotunnilla ja pääkirjaston aukioloaikaa lisättiin lauantai-illasta yhdellä tunnilla ja supistettiin perjantai-illasta kolmella tunnilla. Aukioloaikojen muutokset pystyttiin hoitamaan nykyisellä henkilökunnalla.

Kouluille suunniteltu kirjavinkkaus toteutui suunnitellulla tavalla eli kaikille 3- ja 7-luokille järjestettiin vinkkaustunti, lisäksi muutamia tunteja muillekin luokille. Esikoululaisille järjestettiin kirjaleikkitunteja. Kellon kirjastossa kokoontui aikuisten lukupiiri ja pääkirjastossa keväällä Kiiminkijoen opiston järjestämä lukupiiri.

Länsituulen koulun kirjaston eli Majakan perustamisessa kirjasto antoi asiantuntija-apua ja huolehti aineiston rekisteröinnistä Outi-tietokantaan.

Liikuntatoimi

Uimahalli Vesi-Jatulin kävijämäärä kasvoi edelleen ja vuonna 2009 asiakkaita oli 150 619. Kasvua edelliseen vuoteen oli 2 %. Peruskoululaisten uinninopetuksessa vakiintui lisäopetuksen antaminen 3.- ja 4.-luokkalaisten. Kuudesluokkalaisten uimataitoprosentti oli 95 %. Lähikunnista uinninopetuksessa kävivät lin, Kiimingin ja Yli-lin koululaiset. Yhteensä

ohjaus- ja opetustunteja kertyi 1766 kpl. Uimahallin avoimien vesivoimisteluryhmien lisäksi vesivoimistelu- ja kuntosaliryhmiä järjestivät mm. Kiiminkijoen Opisto, Haukiputaan ja lin terveystieteiden fysioterapiaosastot sekä Haukiputaan Heitto.

Ulkoilureitistöjä kehitettiin Kiviniemi-Virpiniemi -reitit osalta siten, että reitti kulkee nyt turvallisuutta edistävän alikulun kautta Virpiniemen tien kohdalla. Uudistettua reittiä tehtiin muutoksen yhteydessä 800 metriä. Martinniemen koululta merenjälle Kurtinseudan suuntaan tehtiin myös uusi reitityhteys. Toimintavuoden aikana perustettiin lisäksi uusi lumentykityspaikka Virpiniemen hiihtostadionille.

Liikuntatoimen toiminta-avustuksia oli jaossa vuonna 2009 80.000 euroa. Yleisavustuksen lisäksi jaettiin urheiluseuroille tila-avustusta ja kohdeavustusta.

Toimintavuoden aikana liikuntatoimi oli mukana seuraavissa projekteissa ja hankkeissa: Lasten ja nuorten liikunnan kehittämishanke ”Vipinää Varpaisiin”, ”Yhdessä Liikkuen Terveemmäksi” - erityisliikunnan seutuhanke, ”Maakunta Liikkeelle” - Pohjois-Pohjanmaan Liikunnan koordinoima terveystoimintahanke, ”Uusi Askel - liikunnan palveluinnovaatiot Oulunseudulla” - projekti sekä ”Hyrrä - hyvinvointia yhdessä liikunnasta” -hanke.

Nuorisotoimi

Merkittävä parannus kunnan nuorisopalveluihin saatiin, kun toimintavuoden aikana perustettiin uusi erityisnuorisohjaajan toimi. Toinen merkittävä edistysaskel oli Jatulin nuorisotilojen avaaminen syyskuussa 2009. Monipuolinen nuokkari pidettiin auki seitsemänä päivänä viikossa ja auki-olokertoja kertyi syys-joulukuun aikana yhteensä 110 kpl. Kävijöitä Jatulin nuorisotiloissa oli syksyn aikana n. 5000 eli keskimääräiseksi kävijämääräksi muodostui 45 hlöä/ auki-olokerta. Nuorisotilojen yhteyteen avattiin myös nuorten tieto- ja neuvontapalvelujen toimipiste, Seutunappi. Seutunapin tietopistettä ylläpidettiin yhteistyössä Haukiputaan Kumppanuusyhdistyksen kanssa. Nuorten avoimia ovia on pidetty Jatulin lisäksi myös Martinniemessä ja Kellossa.

Nuorisovaltuuston kaksivuotinen toimikausi päättyi 2009 ja uusi nuorisovaltuusto valittiin jatkamaan toimintaa. Nuorisovaltuuston tavoite, ”huvikoneesta kunnallispolitiikkaan nuorison äänitorveksi”, sai merkittävän edistysaskeleen, kun nuorisovaltuuston edustajat saivat osallistumisoikeuden sivistyslautakunnan kokouksiin.

Keväällä 2009 Haukiputaan kunta lähti mukaan ”Hyrrä - hyvinvointia yhdessä liikunnasta” -hankkeeseen. Hyrrä-hanke on kuuden kunnan yhteinen monisektorinen kehittämis- ja yhteistyöhanke, jossa ovat mukana Posio, Taivalkoski, Pudasjärvi, Utajärvi, Kuusamo ja Haukipudas. Hanke kohdistuu terveytensä kannalta liian vähän liikkuviin nuoriin.

	Tp 2008	Ta+muutos 2009	Käyttö 2009	Tot. %
SIVISTYSPALVELUT				
TULOSLASKELMA				
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	389 073	352 500	444 149,35	126
Maksutuotot	127 819	161 900	127 114,86	78,5
Tuet ja avustukset	147 981	76 100	179 374,25	235,7
Muut toimintatuotot	56 675	77 860	75 337,94	96,8
TOIMINTATUOTOT	721 549	668 360	825 976,40	123,6
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut	-14 489 194	-15 059 472	-15 151 490,96	100,6
Palvelujen ostot	-2 445 862	-2 625 884	-2 853 003,80	108,6
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-808 058	-860 460	-826 464,10	96
Avustukset	-294 806	-313 000	-335 122,08	107,1
Muut toimintakulut	-4 930 375	-5 376 048	-5 389 750,01	100,3
TOIMINTAKULUT	-22 968 295	-24 234 864	-24 555 830,95	101,3
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-22 246 747	-23 566 504	-23 729 854,55	100,7
VUOSIKATE	-22 246 747	-23 566 504	-23 729 854,55	100,7
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-190 192	-177 465	-199 414,85	112,4
Poistot ja arvonalentumiset	-190 192	-177 465	-199 414,85	112,4
TILIKAUDEN TULOS	-22 436 939	-23 743 969	-23 929 269,40	100,8
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-22 436 939	-23 743 969	-23 929 269,40	100,8

Vaikuttavuus ja palvelukyky

Kriittinen menestystekijä	Kriteeri, mittari, tapa	Tavoitetaso	Vastuutaho	Toteutuminen
Kysynnän mukainen palveluverkko	Opetussuunnitelman toteutumisen arviointi	Opetuksen tukitoimien (yleinen ja erityinen) laatiminen Arviointisuunnitelman laatiminen	sivj (=sivis-tysjohtaja) reko(=rehtorit) vaptp (=vapaa-aika-toimen päällikkö)	Opetuksen tukitoimet kirjattu oppilaan erityisen tuen osalta ja esitelty henkilöstölle yksiköittäin (Oppimisen tueksi -käsikirja ja alueiden toimintamalli). Arviointisuunnitelman teko ei ole käynnistynyt.
	Yhtenäisen perusopetuksen suunnitelman toteuttaminen	Esimiesten ja henkilöstön perehdyttäminen yhtenäiseen perusopetukseen		Henkilöstön perehdytys yhtenäiseen perusopetukseen on jatkunut tehdyn Yhtenäisen perusopetuksen projektisuunnitelman mukaisesti.
	Palveluiden saatavuus	Asiakaskäynnit x kpl/vuosi Optimaaliset aukioloajat		Uimahallin kävijämäärissä tehtiin jälleen uusi ennätys. Vuonna 2009 kävijöitä oli 150 619. Nuorisotilojen kävijämäärät kasvoivat syyskauden käynnistyttyä, kun Jatulin uusi tila avattiin. Jatulin nuokkari oli avoinna seitsemänä päivänä viikossa ja aukiolokertoja ehti syksyllä tulla yhteensä 110 kpl. Kävijöitä oli syksyllä Jatulin nuorisotilassa yhteensä 5000 eli 45 hlöä/aukiolokerta. Kellon ja Martinniemen nuorisotilat olivat auki 2 krt/vko.
Turvalliset ja tarkoituksenmukaiset toimintaympäristöt	Investointiohjelman päivittäminen	Länsipuolen koulun ja kentän valmistuminen 08/2009 Lukion ja Kiviniemen koulun arkkitehtisuunnitelman käynnistyminen	sivj tasu (= talous- ja suunnittelu-päällikkö) esimiehet	Länsituulen koulun valmistuminen eteni lähes suunnitellusti. Liikuntapaikkahanke ei toteutunut v. 2009. Valtionosuuden kenttähankkeelle sekä koululle (Kiviniemi, lukio, Kirkonkylän koulu, Haukiputaan yläkoulu) haettiin 12/2009. Kiviniemen koulun (12/2008) ja lukion (6/2009) hankesuunnitelmat hyväksyttiin valtuustossa.
	Opetus- ja vapaa-ajan tilojen varustus	Yksiköiden turvallisuustilanteen varmistaminen		Yksikköjen henkilöstöä koulutettiin ja informoitiin turvallisuustilanteen varmistamiseksi. Sitouduttiin kuntakohtaiseen yliopiston täydennyskoulutuskeskuksen pitkäkestoiseen koulutukseen v. 2010.
		TVT (tieto- ja viestintäteknologia) - ja taito- ja taideainehankintasuunnitelmien päivittäminen ja priorisointi Vapaa-ajan tilojen irtaimiston hankintasuunnitelman päivittäminen ja priorisointi		

Kriittinen menestystekijä	Kriteeri, mittari, tapa	Tavoitetaso	Vastuutaho	Toteutuminen
Tuloksellisuus	Perustehtävän toteutuminen	Vapaa-ajan palvelujen palvelutaso hyvä (asiakastytyväisyys)	sivj reko vaptp	Toukokuussa suoritettiin Jatulin liikuntahallin osalta asiakastytyväisyyskysely, jonka tulokset kertoivat hyvästä palvelutasosta (asteikolla 1-5 tulosten keskiarvo 4,1). Kesän leiritoiminnasta suoritettiin palautekysely leiriläisille. Palaute otetaan huomioon toimintaa kehitettäessä.
		Menestyminen valtakunnallisissa kokeissa vähintään keskitasoa		Valtakunnallisiin kokeisiin osallistuttu yläkouluilla, tulokset keskimäärin valtakunnallista keskitasoa (ainekohtaiset tulokset selvillä kouluittain).
	Perusopetuksen jälkeinen jatko-opintoihin hakeutuminen/päässeet	100 %/100 %	sivj reko	Jatko-opintoihin hakeutuneet/päässeet 9/2009 100 %/ 98 %.
	Yo-kokeessa oman kunnan vertailu lähtötaso vs. tulokset (9.lk:n päättöarviointi vs. yo-kirjoitukset)	Valtakunnan keskiarvo tai parempi		Haukiputaan lukion ylioppilastulokset olivat sekä pakollisten aineiden että kaikkien aineiden osalta Oulun seudun keskitasoa paremmat. (Lähde: Helsingin Sanomat 26.5.2009 ja MTV3) Lähtötasoon verrattuna lukion kokonaistulos oli 0,41 numeroa/arvosanaa ennakoitua parempi ja 0,26 numeroa/arvosanaa koko maan keskiarvon yläpuolella.

Prosessit ja rakenteet

Kriittinen menestystekijä	Kriteeri, mittari, tapa	Tavoitetaso	Vastuutaho	Toteutuminen
Organisaation toimivuus ja tehokkuus	Toimiva johtamisjärjestelmä	Johtamisjärjestelmän selkeyttäminen (sivistyspalvelujen johtoryhmä ja esimiesorganisaatio/ aluemalli)	sivj vaptp reko	Sivistyspalvelujen johtoryhmä perustettiin uuden toimintasäännön pohjalta. Pyritään toimivuuteen yhdessä Haukiputaan opetuksen aluemallin kanssa. Muu johtamisjärjestelmä tarkastellaan kunnan organisaation tarkastelun yhteydessä.
Oppimaan oppiminen ja hyvinvoinnin edistäminen	Valtakunnalliset ja paikalliset selvitykset tunnuslukuineen	Oppimaan oppimisen arvioinnin pilotointi (vähintään lukio pilottina)	sivj reko	Pilotointi kesken. Perusopetuksen opintojen ohjauksen kuntakohtainen ohjaussuunnitelma on lähes valmis ja jatkuu yksikkökohtaisella työstämisellä syyslukukaudella 2009. Kehittämisryhmä oppilaan ohjauksen kehittämiseksi toimii annettujen tavoitteiden mukaisesti.
		Kouluterveyskyselyn tuloksissa vähintään valtakunnallinen keskitaso		Kouluterveyskyselyn tuloksissa saavutettiin pääosin Pohjois-Pohjanmaan kuntien keskitaso, valtakunnallinen vertailu ei tiedossa.
		Oppilaan oppimista tukevien hankkeiden tavoitteiden toteutuminen (oph:n rahoittamat laadunkehittämissankkeet 1. KELPO-oppilaan tehostetun ja erityisen tuen hanke, 2. OPO-opintojen ohjauksen hanke ja 3. koulujen kerho- ja tavoitteena myös 4. JOPO-rahoitus joustavaan perusopetukseen).		Laadunkehittäminen on edennyt hankesuunnitelmien mukaisesti. Joustavan perusopetuksen JOPO-rahoitus saatiin kahdelle oppilasryhmälle (46 000 €), joiden toiminta on käynnistynyt 1.8.2009. Tavoitteena perusopetuksen päättötodistus ja jatko-opintoihin pääsy kaikille opiskelijoille.

Kriittinen menestystekijä	Kriteeri, mittari, tapa	Tavoitetaso	Vastuutaho	Toteutuminen
Toimivat yhteistyörakenteet ja tukipalvelut	Verkostoituminen	Yhteistoiminta seudun, perusturvalpalvelujen ja kolmannen sektorin kanssa (strateginen ja käytännön yhteistyö)	sivj reko vaptp	Sivistyspalvelut on aktiivisena toimijana seudun hankkeissa (työ- ja ohjausryhmien jäsen). Perusturvalpalveluiden ja kolmannen sektorin kanssa toimitaan yhteistyössä useissa laajoissa kehittämishankkeissa (TUKEVA = Tukea Kehitystä Vastuuta Hyvinvointia lapsille, nuorille ja lapsiperheille, KELPO, Hyrrä eli nuorten hyvinvointia ja terveyttä edistävä hanke, Virsu eli digitaalinen kulttuuriperinnettä taltioiva kirjastohanke). Ko. kehittämishankkeet kohdistuvat perustoimintaan, jonka kehittämistarve on oleellinen.

Resurssien hallinta

Kriittinen menestystekijä	Kriteeri, mittari, tapa	Tavoitetaso	Vastuutaho	Toteutuminen
Tuottavuus ja kustannustehokkuus	Oppilaskohtaiset kustannukset €/asukas, €/asiakas	Tuotteistettujen palvelujen reaalkustannukset pysyvät nykytasolla tai laskevat Opiskelija-/oppilaskohtaiset kustannukset enimmillään seudun keskitasoa	sivj tasu vaptp reko	Palveluja ei ole tuotteistettu – prosessi kesken koko kunnassa. Koulujen oppilaskohtaisia kustannuksia seurataan sisäisesti - vaihteluväli koulukohtaisesti perusopetus 5 429 € - 7 614 €, lukio 5 488 € ja pidennetty opetus 18 301 €. Seudulliset luvut v. 2009 eivät ole vielä saatavilla.
Tasapainoinen talous	Käyttökate (menojen kasvun hillitseminen ja saaminen budjetin edellyttämälle tasolle)	Tulositysiköiden talouskäytänteiden yhtenäistäminen ja talousvastuun sitovuuden määrittely	sivj tasu	Hallittavissa olevat kustannukset pysyvät talousarvion mukaisissa raameissa. Talousarvion ylitys johtuu erityisesti kuljetuskustannusten kasvusta, erityisoppilaiden määrän kasvusta sekä ostopalvelujen ennakoimattomuudesta. Vajetta yritettiin kattaa sisäisin toimin.
Riittävä henkilöstöresurssi	Opetusryhmän koko	Yleisopetuksen opetusryhmän keskikoko 1-9 -luokilla sekä lukiossa 21 opp./ryhmä (edellisen vuoden seudullinen keskiarvo tai korkeampi)	sivj reko	Opetusryhmien keskikoko (suluissa v. 2008) 1-6 -luokat 20 (19,9) , 7-9 -luokat 16,3 (16,4), lukio 20,1 (21,3)

Uudistuminen ja työkyky

Kriittinen menestystekijä	Kriteeri, mittari, tapa	Tavoitetaso	Vastuutaho	Toteutuminen
Hyvinvoiva henkilöstö	TYHY-indeksi	Kehityskeskustelut 100 %	sivj esimiehet	Henkilöstöhallinnon ohjeistuksen mukaan seuraava TYHY- kysely toteutetaan keväällä 2010. Kehityskeskustelut yksiköittäin on käyty 100 %.
Ammattitaidon ylläpito ja kehittäminen	Henkilöstön kouluttautuminen	Seudullinen ja kuntatason koulutus suunnittelu Uuden opetusteknologian käyttöönotto	sivj esimiehet	Sivistyspalvelut osallistuu seudulliseen koulutus suunnitteluun lääninhallituksen, yliopiston ja sivistystiimin kanssa. Osallistuttu seudullisesti Tulevaisuuden koulu - verkko-oppiminen sekä KELPO- ja JOPO-koulutuksiin. Kellon koulukeskuksen Pathfinder -hankkeen kokemuksia jaetaan kunnan muille kouluille.

Kriittinen menestystekijä	Kriteeri, mittari, tapa	Tavoitetaso	Vastuutaho	Toteutuminen
		Esimiesten talouskoulutus		<p>Hankinta- ja koulutussuunnitelma on tehty (tieto- ja viestintätekniikan laitehankinnat, henkilöstön kouluttaminen, uutena mm. kodin ja koulun yhteistyön työkalu - käyttöönoton valmistelu syyslukukaudella 2009).</p> <p>Hallinto- ja tukipalveluista on osallistuttu taloustilastokoulutukseen. Esimiehet koulutettu Pro Economica-talousohjelman käyttöön.</p>

TEKNISET PALVELUT

Rakennustoimi

Rakennustoimen toimintamenot ylittyivät 79 300 euroa ja -tulot 227 000 euroa. Ylitykset johtuvat rakennustoimen Haukiputaan Vedelle tekemistä investointitoista, joita tehtiin budjetoitua enemmän. Tilikauden tulos poistojen jälkeen oli 44 600 euroa ylijäämäinen.

Investointiosassa katujen rakentamiseen ja perusparantamiseen oli varattu talousarviossa määrärahoja 800 000 euroa. Toteutuneet menot olivat 744 000 euroa. Suurimpia rakennuskohteita olivat Repolantien perusparannus, kuivatus ja kevyenliikenteenväylä, Heitontie, Harjuntie ja Kellonlahdentie. Perusparannuskohteista jäi toteutumatta mm. kevyenliikenteen väylä Säästökuopan kohdalla Säästökuopan kaukolämpötöiden vuoksi ja Maikuntien putkisillan rakentaminen jäi kaiteiden osalta kesään 2010. Repolantien peruskorjaus pystyttiin toteuttamaan rakenteiden ja kuivatuksen osalta kokonaan samoin kevyenliikenteen väylä, vaikka kustannusarvion mukaan osa rakentamisesta olisi jäänyt vielä vuodelle 2010. Simppulan alueen kuivatusta ei ehditty tehdä suunnitellussa laajuudessa.

Teiden päällystämiseen käytettiin 45 000 euroa ja katuvalaistukseen 72 000 euroa.

Valvonta

Rakennusvalvonta

Rakennuslupia myönnettiin 388 kpl, mikä on lähes sama määrä kuin viime vuonna. Omakotitalojen lupia myönnettiin yhteensä 80 kpl. Niistä 57 (71 %) sijoittui kaava-alueelle ja 23 (29 %) haja-asutusalueelle. Vuoden aikana erityistä huomiota kiinnitettiin rakennusten kuntoon sekä tontin siisteyteen. Kunnostuskehoituksia lähetettiin 40 kpl.

Tilapalvelu

Tilapalvelujen nettomenot poistojen jälkeen ylittivät arvioidun 144 500 eurolla. Suurimmat ylitykset olivat materiaalien ja palveluiden ostoissa mm. sähköä kului 100 000 euroa arvioitua enemmän.

Kunnan historian suurin yksittäinen rakennushanke, Länsituulen koulun valmistui kesäkuussa 2009 ja oppilaat aloittivat syyslukukauden uusissa tiloissa.

Länsituulen koulun valmistuttua Santaholman koulun tiloissa tehtiin muutostöitä ja koko rakennus on päivähoiton käytössä. Simppulan kartanon päiväkodissa tehtiin ilmastoinnin muutostöitä. Aseman koululla vanhassa puurakennuksessa tehtiin korjaustöitä, jotta se olisi kelvollinen koulutyöhön. Kunnanviraston sosiaalitoimistossa vaihdettiin uudet ikkunat ja ulkoseinärakenteita korjattiin.

Nuottatien päiväkodissa todettiin vakava kosteusvaurio, jonka takia rakennus purettiin.

Vuoden lopussa hoidettavaa pinta-ala oli yhteensä noin 79 822 k-am².

Ympäristönsuojelu

Kunnan alueella on voimassa 68 maa-aineslupaa. Otetun maa- ja kiviaineksen määrä on noin 1 milj. m³ vuodessa.

Jätevesiasetuksen toimeenpano eteni hyvin kuntalaisten aktiivisuuden ansiosta. Merkittävä määrä kiinteistöjä liitettiin viemäriin ja uusia hankkeita käynnistettiin mm. Jokikylässä.

Tulosalueen nettomenot 67 000 euroa olivat 20 000 euroa alle budjetoitun.

	Tp 2008	Ta+muutos 2009	Käyttö 2009	Tot. %
TEKNISET PALVELUT				
TULOSLASKELMA				
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	1 570 155	1 596 750	1 962 804,12	122,9
Maksutuotot	108 754	124 400	122 839,65	98,7
Tuet ja avustukset	75 400	33 900	41 460,07	122,3
Muut toimintatuotot	7 915 859	4 963 100	4 997 399,91	100,7
TOIMINTATUOTOT	9 670 168	6 718 150	7 124 503,75	106
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut	-4 015 583	-4 454 750	-4 405 135,20	98,9
Palvelujen ostot	-1 446 703	-1 337 800	-1 632 372,82	122
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 282 917	-2 288 260	-2 463 473,39	107,7
Avustukset	-59 964	-61 200	-58 699,48	95,9
Muut toimintakulut	-686 601	-684 085	-685 315,04	100,2
TOIMINTAKULUT	-8 491 769	-8 826 095	-9 244 995,93	104,7
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	1 178 399	-2 107 945	-2 120 492,18	100,6
VUOSIKATE	1 178 399	-2 107 945	-2 120 492,18	100,6
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 300 457	-877 550	-944 738,60	107,7
Poistot ja arvonalentumiset	-2 300 457	-877 550	-944 738,60	107,7
TILIKAUDEN TULOS	-1 122 058	-2 985 495	-3 065 230,78	102,7
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-1 122 058	-2 985 495	-3 065 230,78	102,7

Vaikuttavuus ja palvelukyky

Kriittinen menestystekijä	Kriteeri, mittari, tapa	Tavoitetaso	Vastuutaho	Toteutuminen
Laadukkaat tukipalvelut peruspalveluille	Käyttäjäpalaute	Rakennusten kunnossapitosuunnitelma valmis	kp	Keskeneräinen, jatkuu v. 2010.
Hyvä julkisuuskuva	Vuorovaikutus	Jatketaan asiakaskyselyjen tekemistä	tj	Ei tehty asiakaskyselyjä.
Viihtyisä asuinympäristö	Asukastyytyväisyys	Asuinympäristön kehittämistyö yhteistyössä maankäyttötoimen ja tonttilaitoksen kanssa	kp	Katselmukset tehty lähes kokonaan.

Prosessit ja rakenteet

Kriittinen menestystekijä	Kriteeri, mittari, tapa	Tavoitetaso	Vastuutaho	Toteutuminen
Yhteistyö ja vuorovaikutus	Käyttäjien ja kuntalaisten tyytyväisyys	Asiallinen ja rakentava vuorovaikutus kaikilla tasoilla	tj	Ei ole tehty asiakastyytyväisyyskyselyä
	Luottamushenkilö- ja viranhaltijayhteistyö	Luottamushenkilöiden perehdyttäminen teknisten palvelujen toimintaan		Uusien luottamushenkilöiden perehdyttämistä jatketaan v. 2010

Resurssien hallinta

Kriittinen menestystekijä	Kriteeri, mittari, tapa	Tavoitetaso	Vastuutaho	Toteutuminen
Henkilöstövoimavarojen kohdentaminen	Töiden tuloksellinen edistyminen	Henkilöstövoimavarojen priorisointi	tj	Työtehtävien uudelleenjärjestelyprosessi jatkuu.
Toiminnan taloudellisuus	Palvelutuotanto	Kilpailukyvyyn ylläpitäminen	tj	Kustannustietoisuutta parannettu.

Uudistuminen ja työkyky

Kriittinen menestystekijä	Kriteeri, mittari, tapa	Tavoitetaso	Vastuutaho	Toteutuminen
Osaava ja motivoitunut henkilöstö	Työtaito TYHY-indeksi Työtyytyväisyys	Otetaan käyttöön uusia työmenetelmiä ja tarkennetaan työhön perehdyttämisohjeita TYHY-indeksin tason säilyttäminen Kehityskeskustelut käyty 100 %:sti	tj	Työhön perehdyttäminen tehty uusille työntekijöille. Työhyvinvointiin liittyvä kysely tehdään joka toinen vuosi, seuraavan kerran v. 2010. Osittain käymättä.

INVESTOINTIOHJELMAN TOTEUTUMINEN

Investoinneista toteutui nettomääräisesti 11,036 M€ (84,9 %). Toteutumatta jäi noin 1,958 M€. Suurin investointihanke, Länsituulen koulu saatiin valmiiksi aikataulussaan. Se alitti alkuperäisen kustannusarvionsa noin 1 M€:lla (noin 10 %). Myös Martinniemen päiväkotialitti budjettinsa samalla noin 10 %:lla (n. 300 t€). Alitukset johtunevat sekä rakennus-

kustannusten pienenemisestä yleisen taloustilanteen takia että hiukan reilusta budjetista. Muilta osin investointien toteutumista on käsitelty edellä teknisten palvelujen ja hallintopalvelujen kertomuksessa sekä Haukiputaan Veden osalta sen kertomuksessa.

INVESTOINTIOHJELMAN TOTEUTUMINEN

	Tp 2008	Ta+muutos 2009	Käyttö 2009	Tot. %	alle/yli
Julkinen käyttöomaisuus/keskushallinto					
Investointimenot					
Oma rakentaminen			-16 943,85	-100	16 943,85
Muut investointimenot		-425 000	-218 206,39		-206 793,61
Investointimenot		-425 000	-235 150,24	4	-189 849,76
Investoinnit netto	0	-425 000	-235 150,24	4	-189 849,76
Inv/keskushallinto					
Investointimenot					
Oma rakentaminen			-16 943,85	-100	16 943,85
Muut investointimenot		-425 000			-425 000,00
Investointimenot		-425 000	-16 943,85	4	-408 056,15
Investoinnit netto	0	-425 000	-16 943,85	4	-408 056,15
Kiinteä omaisuus/hallintopalvelut					
Investointimenot					
Muut investointimenot	-3 800				
Investointimenot	-3 800				
Investointitulot					
Muut investointitulot					
Investointitulot					
Investoinnit netto	-3 800		0		
Julkinen käyttöomaisuus/hallintopalvelut					
Investointimenot					
Oma rakentaminen	-59 681		-18 854,47	-100	18 854,47
Muut investointimenot		-30 000			-30 000,00
Investointimenot	-59 681	-30 000	-18 854,47	62,8	-11 145,53
Investoinnit netto	-59 681	-30 000	-18 854,47	62,8	-11 145,53
Kiinteä omaisuus/tonttilaitos					
Investointimenot					
Oma rakentaminen	-378		-816	-100	816
Muut investointimenot	-469 335	-700 000	-587 789,00	84	-112 211,00
Investointimenot	-469 713	-700 000	-588 605,00	84,1	-111 395,00
Investointitulot					
Käyttöomaisuuden myynti	89 606		-371 588,82	-100	371 588,82
Rahoitusosuudet investointeihin			780	-100	-780
Muut investointitulot		800 000			800 000,00
Investointitulot	89 606	800 000	-370 808,82	-46,4	1 170 808,82
Investoinnit netto	-380 107	100 000	-959 413,82	-959,4	1 059 413,82
Kaavoitushankkeet/tonttilaitos					
Investointimenot					
Oma rakentaminen	-28 886		-14 776,84	-100	14 776,84
Muut investointimenot		-50 000			-50 000,00
Investointimenot	-28 886	-50 000	-14 776,84	29,6	-35 223,16
Investoinnit netto	-28 886	-50 000	-14 776,84	29,6	-35 223,16
Julkinen käyttöomaisuus/tonttilaitos					
Investointimenot					
Oma rakentaminen	-48 623		-5 084,09	-100	5 084,09
Muut investointimenot	-213 293	-650 000	-437 094,31	67,2	-212 905,69
Investointimenot	-261 916	-650 000	-442 178,40	68	-207 821,60

	Tp 2008	Ta+muutos 2009	Käyttö 2009	Tot. %	alle/yli
Investointitulot					
Käyttöomaisuuden myynti	285 991		403 224,00	-100	-403 224,00
Rahoitusosuudet investointeihin			50 000,00	-100	-50 000,00
Investointitulot	285 991		453 224,00	-100	-453 224,00
Investoinnit netto	24 075	-650 000	11 045,60	-1,7	-661 045,60
Tonttilaitos					
Investointimenot					
Oma rakentaminen	-77 887		-20 676,93	-100	20 676,93
Muut investointimenot	-682 628	-1 400 000	-1 024 883,31	73,2	-375 116,69
Investointimenot	-760 515	-1 400 000	-1 045 560,24	74,7	-354 439,76
Investointitulot					
Käyttöomaisuuden myynti	375 597		31 635,18	-100	-31 635,18
Rahoitusosuudet investointeihin			50 780,00	-100	-50 780,00
Muut investointitulot		800 000			800 000,00
Investointitulot	375 597	800 000	82 415,18	10,3	717 584,82
Investoinnit netto	-384 918	-600 000	-963 145,06	160,5	363 145,06
Irtain omaisuus/hallintopalvelut					
Investointimenot					
Oma rakentaminen	-55 721				
Muut investointimenot	-37 034	-135 000	-50 740,27	37,6	-84 259,73
Investointimenot	-92 755	-135 000	-50 740,27	37,6	-84 259,73
Investoinnit netto	-92 755	-135 000	-50 740,27	37,6	-84 259,73
Aineeton käyttöomaisuus					
Investointimenot					
Muut investointimenot	-272 748	-370 500	-361 246,96	97,5	-9 253,04
Investointimenot	-272 748	-370 500	-361 246,96	97,5	-9 253,04
Investointitulot					
Käyttöomaisuuden myynti	252 282				
Investointitulot	252 282				
Investoinnit netto	-20 466	-370 500	-361 246,96	97,5	-9 253,04
Inv/hallintopalvelut					
Investointimenot					
Oma rakentaminen	-193 289		-39 531,40	-100	39 531,40
Muut investointimenot	-996 210	-1 935 500	-1 436 870,54	74,2	-498 629,46
Investointimenot	-1 189 500	-1 935 500	-1 476 401,94	76,3	-459 098,06
Investointitulot					
Käyttöomaisuuden myynti	627 879		31 635,18	-100	-31 635,18
Rahoitusosuudet investointeihin			50 780,00	-100	-50 780,00
Muut investointitulot		800 000			800 000,00
Investointitulot	627 879	800 000	82 415,18	10,3	717 584,82
Investoinnit netto	-561 621	-1 135 500	-1 393 986,76	122,8	258 486,76
Irtain omaisuus/perusturvapalvelut					
Investointimenot					
Oma rakentaminen	-2 100				
Muut investointimenot	-58 463	-137 000	-109 903,94	80,2	-27 096,06
Investointimenot	-60 563	-137 000	-109 903,94	80,2	-27 096,06
Investoinnit netto	-60 563	-137 000	-109 903,94	80,2	-27 096,06
Inv/perusturvapalvelut					
Investointimenot					
Oma rakentaminen	-2 100				
Muut investointimenot	-58 463	-137 000	-109 903,94	80,2	-27 096,06
Investointimenot	-60 563	-137 000	-109 903,94	80,2	-27 096,06
Investoinnit netto	-60 563	-137 000	-109 903,94	80,2	-27 096,06
Irtain omaisuus/sivistyspalvelut					
Investointimenot					
Oma rakentaminen	-1 920				
Muut investointimenot	-33 358	-1 035 000	-1 020 815,31	98,6	-14 184,69
Investointimenot	-35 278	-1 035 000	-1 020 815,31	98,6	-14 184,69
Investointitulot					
Käyttöomaisuuden myynti	1 220				
Rahoitusosuudet investointeihin		15 000	15 000,00	100	
Investointitulot	1 220	15 000	15 000,00	100	

	Tp 2008	Ta+muutos 2009	Käyttö 2009	Tot. %	alle/yli
Investoinnit netto	-34 058	-1 020 000	-1 005 815,31	98,6	-14 184,69
Inv/sivistyspalvelut					
Investointimenot					
Oma rakentaminen	-1 920				
Muut investointimenot	-33 358	-1 035 000	-1 020 815,31	98,6	-14 184,69
Investointimenot	-35 278	-1 035 000	-1 020 815,31	98,6	-14 184,69
Investointitulot					
Käyttöomaisuuden myynti	1 220				
Rahoitusosuudet investointeihin		15 000	15 000,00	100	
Investointitulot	1 220	15 000	15 000,00	100	
Investoinnit netto	-34 058	-1 020 000	-1 005 815,31	98,6	-14 184,69
Irtain omaisuus/tekniset palvelut					
Investointimenot					
Oma rakentaminen	-4 097				
Muut investointimenot	-45 851	-50 000	-49 704,59	99,4	-295,41
Investointimenot	-49 948	-50 000	-49 704,59	99,4	-295,41
Investoinnit netto	-49 948	-50 000	-49 704,59	99,4	-295,41
Talonrakennus/hallintopalvelut					
Investointimenot					
Oma rakentaminen			-246 342,60	-100	246 342,60
Muut investointimenot	-7 485	-1 170 000	-552 948,68	47,3	-617 051,32
Investointimenot	-7 485	-1 170 000	-799 291,28	68,3	-370 708,72
Investoinnit netto	-7 485	-1 170 000	-799 291,28	68,3	-370 708,72
Talonrakennus/perust/kiint.Korj ja muut					
Investointimenot					
Oma rakentaminen	-52 061				
Muut investointimenot		-23 000			-23 000,00
Investointimenot	-52 061	-23 000			-23 000,00
Investoinnit netto	-52 061	-23 000	0		-23 000,00
Talonrakennus/perust/sosiaalipalvelut					
Investointimenot					
Muut investointimenot					
Investointimenot					
Investoinnit netto	0		0		
Talonrakennus/perust/kotihoito- ja vanh					
Investointimenot					
Oma rakentaminen	-232				
Muut investointimenot					
Investointimenot	-232				
Investoinnit netto	-232		0		
Talonrakennus/perust/päivähoitopalvelut					
Investointimenot					
Oma rakentaminen	-220 133		-607 155,78	-100	607 155,78
Muut investointimenot	-16 439	-1 869 000	-1 104 447,82	59,1	-764 552,18
Investointimenot	-236 571	-1 869 000	-1 711 603,60	91,6	-157 396,40
Investointitulot					
Rahoitusosuudet investointeihin			166 500,00	-100	-166 500,00
Investointitulot			166 500,00	-100	-166 500,00
Investoinnit netto	-236 571	-1 869 000	-1 545 103,60	82,7	-323 896,40
Talonrakennus/perusturvapalvelut					
Investointimenot					
Oma rakentaminen	-272 426		-607 155,78	-100	607 155,78
Muut investointimenot	-16 439	-1 892 000	-1 104 447,82	58,4	-787 552,18
Investointimenot	-288 864	-1 892 000	-1 711 603,60	90,5	-180 396,40
Investointitulot					
Rahoitusosuudet investointeihin			166 500,00	-100	-166 500,00
Investointitulot			166 500,00	-100	-166 500,00
Investoinnit netto	-288 864	-1 892 000	-1 545 103,60	81,7	-346 896,40
Talonrakennus/sivpa/koulut					
Investointimenot					
Oma rakentaminen	-346 920		-218 086,57	-100	218 086,57
Muut investointimenot	-6 383 244	-6 103 000	-4 886 755,26	80,1	-1 216 244,74

	Tp 2008	Ta+muutos 2009	Käyttö 2009	Tot. %	alle/yli
Investointimenot	-6 730 165	-6 103 000	-5 104 841,83	83,6	-998 158,17
Investointitulot					
Rahoitusosuudet investointeihin	2 168 600		391 050,00	-100	-391 050,00
Muut investointitulot		307 300			307 300,00
Investointitulot	2 168 600	307 300	391 050,00	127,3	-83 750,00
Investoinnit netto	-4 561 565	-5 795 700	-4 713 791,83	81,3	-1 081 908,17
Talonrakennus/sivistyspalvelut					
Investointimenot					
Oma rakentaminen	-346 920		-218 086,57	-100	218 086,57
Muut investointimenot	-6 383 244	-6 103 000	-4 886 755,26	80,1	-1 216 244,74
Investointimenot	-6 730 165	-6 103 000	-5 104 841,83	83,6	-998 158,17
Investointitulot					
Rahoitusosuudet investointeihin	2 168 600		391 050,00	-100	-391 050,00
Muut investointitulot		307 300			307 300,00
Investointitulot	2 168 600	307 300	391 050,00	127,3	-83 750,00
Investoinnit netto	-4 561 565	-5 795 700	-4 713 791,83	81,3	-1 081 908,17
Talonrakennus/tekniset palvelut					
Investointimenot					
Oma rakentaminen	-406 958		-280 772,13	-100	280 772,13
Muut investointimenot	-33 282	-375 000	-4 075,08	1,1	-370 924,92
Investointimenot	-440 240	-375 000	-284 847,21	76	-90 152,79
Investoinnit netto	-440 240	-375 000	-284 847,21	76	-90 152,79
Talonrakennus					
Investointimenot					
Oma rakentaminen	-1 026 304		-1 352 357,08	-100	1 352 357,08
Muut investointimenot	-6 440 449	-9 540 000	-6 548 226,84	68,6	-2 991 773,16
Investointimenot	-7 466 754	-9 540 000	-7 900 583,92	82,8	-1 639 416,08
Investointitulot					
Rahoitusosuudet investointeihin	2 168 600		557 550,00	-100	-557 550,00
Muut investointitulot		307 300			307 300,00
Investointitulot	2 168 600	307 300	557 550,00	181,4	-250 250,00
Investoinnit netto	-5 298 154	-9 232 700	-7 343 033,92	79,5	-1 889 666,08
Julkinen käyttöomaisuus/kadut					
Investointimenot					
Oma rakentaminen	-608 246		-620 167,57	-100	620 167,57
Muut investointimenot	-714 223	-858 400	-127 137,72	14,8	-731 262,28
Investointimenot	-1 322 470	-858 400	-747 305,29	87,1	-111 094,71
Investointitulot					
Rahoitusosuudet investointeihin	200 000		50 000,00	-100	-50 000,00
Muut investointitulot		50 000			50 000,00
Investointitulot	200 000	50 000	50 000,00	100	
Investoinnit netto	-1 122 470	-808 400	-697 305,29	86,3	-111 094,71
Julkinen käyttöomaisuus/puistot/yl.Alue					
Investointimenot					
Oma rakentaminen	-93 808		-90 595,93	-100	90 595,93
Muut investointimenot		-86 800	-17 336,42	20	-69 463,58
Investointimenot	-93 808	-86 800	-107 932,35	124,3	21 132,35
Investointitulot					
Rahoitusosuudet invest.	4 377		4 377,00	-100	-4 377,00
Investointitulot	4 377		4 377,00	-100	-4 377,00
Investoinnit netto	-89 431	-86 800	-103 555,35	119,3	16 755,35
Julkinen käyttöomaisuus/satamat/väylät					
Investointimenot					
Oma rakentaminen			-8 000,00	-100	8 000,00
Muut investointimenot		-8 500			-8 500,00
Investointimenot		-8 500	-8 000,00	94,1	-500
Investoinnit netto	0	-8 500	-8 000,00	94,1	-500
Julkinen käyttöomaisuus/liikuntapaikat					
Investointimenot					
Oma rakentaminen	-1 573		-50 865,65	-100	50 865,65
Muut investointimenot	-11 482	-90 000	-39 005,81	43,3	-50 994,19
Investointimenot	-13 055	-90 000	-89 871,46	99,9	-128,54

	Tp 2008	Ta+muutos 2009	Käyttö 2009	Tot. %	alle/yli
Investoinnit netto	-13 055	-90 000	-89 871,46	99,9	-128,54
Julkinen käyttöomaisuus/tekniset palv.					
Investointimenot					
Oma rakentaminen	-703 628		-769 629,15	-100	769 629,15
Muut investointimenot	-725 705	-1 043 700	-183 479,95	17,6	-860 220,05
Investointimenot	-1 429 333	-1 043 700	-953 109,10	91,3	-90 590,90
Investointitulot					
Rahoitusosuudet investointeihin	204 377		54 377,00	-100	-54 377,00
Muut investointitulot		50 000			50 000,00
Investointitulot	204 377	50 000	54 377,00	108,8	-4 377,00
Investoinnit netto	-1 224 956	-993 700	-898 732,10	90,4	-94 967,90
Inv/tekniset palvelut					
Investointimenot					
Oma rakentaminen	-1 734 028		-2 121 986,23	-100	2 121 986,23
Muut investointimenot	-7 212 006	-10 633 700	-6 781 411,38	63,8	-3 852 288,62
Investointimenot	-8 946 034	-10 633 700	-8 903 397,61	83,7	-1 730 302,39
Investointitulot					
Rahoitusosuudet investointeihin	2 372 977		611 927,00	-100	-611 927,00
Muut investointitulot		357 300			357 300,00
Investointitulot	2 372 977	357 300	611 927,00	171,3	-254 627,00
Investoinnit netto	-6 573 057	-10 276 400	-8 291 470,61	80,7	-1 984 929,39
Investoinnit					
Investointimenot					
Oma rakentaminen	-1 931 338		-2 178 461,48	-100	2 178 461,48
Muut investointimenot	-8 300 037	-14 166 200	-9 349 001,17	66	-4 817 198,83
Investointimenot	-10 231 375	-14 166 200	-11 745 669,04	81,4	-2 856 943,74
Investointitulot					
Käyttöomaisuuden myynti	629 099		31 635,18	-100	-31 635,18
Rahoitusosuudet investointeihin	2 372 977	15 000	677 707,00	4518	-662 707,00
Muut investointitulot		1 157 300			1 157 300,00
Investointitulot	3 002 076	1 172 300	709 342,18	60,5	462 957,82
Investoinnit netto	-7 229 299	-12 993 900	-11 036 326,86	84,9	-1 957 574

TALOUSARVION TOTEUTUMINEN 1.1.-31.12.2009

Sisäinen ja ulkoinen

TULOSLASKELMAT	Tp 2008	Ta+muutos 2009	Käyttö 2009	Tot. %	alle/yli
Yleinen luottamushenkilöhallinto					
Toimintatuotot	44 595	36 130	222 110,90	614,8	-185 980,90
Toimintakulut	-1 011 896	-1 130 754	-1 198 284,52	106	67 530,52
Toimintakate/jäämä	-967 301	-1 094 624	-976 173,62	89,2	-118 450,38
Vuosikate	-967 301	-1 094 624	-976 173,62	89,2	-118 450,38
Tilikauden tulos	-967 301	-1 094 624	-976 173,62	89,2	-118 450,38
Tilikauden yli-/alijäämä	-967 301	-1 094 624	-976 173,62	89,2	-118 450,38
Kunnan johto/tukiryhmä					
Tuloslaskelma					
Toimintatuotot	205 784	173 100	232 782,43	134,5	-59 682,43
Toimintakulut	-823 270	-884 120	-898 783,23	101,7	14 663,23
Toimintakate/jäämä	-617 486	-711 020	-666 000,80	93,7	-45 019,20
Vuosikate	-617 486	-711 020	-666 000,80	93,7	-45 019,20
Tilikauden tulos	-617 486	-711 020	-666 000,80	93,7	-45 019,20
Tilikauden yli-/alijäämä	-617 486	-711 020	-666 000,80	93,7	-45 019,20
Paikallistiet					
Tuloslaskelma					
Toimintakulut		-30 000			-30 000,00
Toimintakate/jäämä	0	-30 000	0		-30 000,00
Vuosikate	0	-30 000	0		-30 000,00
Tilikauden tulos	0	-30 000	0		-30 000,00
Tilikauden yli-/alijäämä	0	-30 000	0		-30 000,00
Alueellinen pelastuslaitos					
Tuloslaskelma					
Toimintakulut	-1 526 446	-1 481 411	-1 464 879,39	98,9	-16 531,61
Toimintakate/jäämä	-1 526 446	-1 481 411	-1 464 879,39	98,9	-16 531,61
Vuosikate	-1 526 446	-1 481 411	-1 464 879,39	98,9	-16 531,61
Tilikauden tulos	-1 526 446	-1 481 411	-1 464 879,39	98,9	-16 531,61
Tilikauden yli-/alijäämä	-1 526 446	-1 481 411	-1 464 879,39	98,9	-16 531,61
Tietopalvelut					
Tuloslaskelma					
Toimintatuotot	271 986	135 000	162 137,05	120,1	-27 137,05
Toimintakulut	-760 166	-668 325	-605 926,11	90,7	-62 398,89
Toimintakate/jäämä	-488 180	-533 325	-443 789,06	83,2	-89 535,94
Vuosikate	-488 180	-533 325	-443 789,06	83,2	-89 535,94
Poistot ja arvonalentumiset	-51 905	-25 200	-80 069,87	317,7	54 869,87
Tilikauden tulos	-540 085	-558 525	-523 858,93	93,8	-34 666,07
Tilikauden yli-/alijäämä	-540 085	-558 525	-523 858,93	93,8	-34 666,07
Laskentapalvelut					
Tuloslaskelma					
Toimintatuotot	8 764	9 800	12 682,85	129,4	-2 882,85
Toimintakulut	-445 935	-456 155	-442 923,89	97,1	-13 231,11
Toimintakate/jäämä	-437 171	-446 355	-430 241,04	96,4	-16 113,96
Vuosikate	-437 171	-446 355	-430 241,04	96,4	-16 113,96
Tilikauden tulos	-437 171	-446 355	-430 241,04	96,4	-16 113,96
Tilikauden yli-/alijäämä	-437 171	-446 355	-430 241,04	96,4	-16 113,96
Materiaalipalvelut					
Tuloslaskelma					
Toimintatuotot	225 952	235 400	205 832,20	87,4	29 567,80
Toimintakulut	-406 642	-443 200	-389 476,87	87,9	-53 723,13
Toimintakate/jäämä	-180 690	-207 800	-183 644,67	88,4	-24 155,33
Vuosikate	-180 690	-207 800	-183 644,67	88,4	-24 155,33
Poistot ja arvonalentumiset		-6 300			-6 300,00
Tilikauden tulos	-180 690	-214 100	-183 644,67	85,8	-30 455,33

TULOSLASKELMAT	Tp	Ta+muutos	Käyttö	Tot.	alle/yli
	2008	2009	2009	%	
Tilikauden yli-/alijäämä	-180 690	-214 100	-183 644,67	85,8	-30 455,33
Ruokapalvelut					
Tuloslaskelma					
Toimintatuotot	2 484 281	2 654 400	2 661 469,71	100,3	-7 069,71
Toimintakulut	-2 448 712	-2 535 310	-2 533 752,28	99,9	-1 557,72
Toimintakate/jäämä	35 569	119 090	127 717,43	107,2	-8 627,43
Vuosikate	35 569	119 090	127 717,43	107,2	-8 627,43
Poistot ja arvonalentumiset	-1 335	-2 700	-845,74	31,3	-1 854,26
Tilikauden tulos	34 234	116 390	126 871,69	109	-10 481,69
Tilikauden yli-/alijäämä	34 234	116 390	126 871,69	109	-10 481,69
Maankäyttötoimi					
Tuloslaskelma					
Toimintatuotot	13 746	38 100	64 569,12	169,5	-26 469,12
Toimintakulut	-280 840	-432 130	-371 677,91	86	-60 452,09
Toimintakate/jäämä	-267 095	-394 030	-307 108,79	77,9	-86 921,21
Vuosikate	-267 095	-394 030	-307 108,79	77,9	-86 921,21
Poistot ja arvonalentumiset	-10 870	-9 300	-10 933,64	117,6	1 633,64
Tilikauden tulos	-277 965	-403 330	-318 042,43	78,9	-85 287,57
Tilikauden yli-/alijäämä	-277 965	-403 330	-318 042,43	78,9	-85 287,57
Tonttilaitos					
Tuloslaskelma					
Toimintatuotot	1 341 373	1 272 500	1 795 975,13	141,1	-523 475,13
Toimintakulut	-365 581	-502 559	-416 996,28	83	-85 562,72
Toimintakate/jäämä	975 791	769 941	1 378 978,85	179,1	-609 037,85
Vuosikate	975 791	769 941	1 378 978,85	179,1	-609 037,85
Poistot ja arvonalentumiset	-35 400	-35 000	-83 976,94	239,9	48 976,94
Satunnaiset erät	300 998				
Tilikauden tulos	1 241 389	734 941	1 295 001,91	176,2	-560 060,91
Tilikauden yli-/alijäämä	1 241 389	734 941	1 295 001,91	176,2	-560 060,91
Hallinto					
Tuloslaskelma					
Toimintatuotot	574		17 192,67	-100	-17 192,67
Toimintakulut	-322 094	-397 345	-355 142,04	89,4	-42 202,96
Toimintakate/jäämä	-321 520	-397 345	-337 949,37	85,1	-59 395,63
Vuosikate	-321 520	-397 345	-337 949,37	85,1	-59 395,63
Poistot ja arvonalentumiset					
Tilikauden tulos	-321 520	-397 345	-337 949,37	85,1	-59 395,63
Tilikauden yli-/alijäämä	-321 520	-397 345	-337 949,37	85,1	-59 395,63
Sosiaalipalvelut					
Tuloslaskelma					
Toimintatuotot	1 477 533	1 285 760	1 739 988,40	135,3	-454 228,40
Toimintakulut	-8 249 600	-7 597 479	-8 533 243,93	112,3	935 764,93
Toimintakate/jäämä	-6 772 067	-6 311 719	-6 793 255,53	107,6	481 536,53
Vuosikate	-6 772 067	-6 311 719	-6 793 255,53	107,6	481 536,53
Poistot ja arvonalentumiset	-15 359	-17 500	-19 534,59	111,6	2 034,59
Tilikauden tulos	-6 787 427	-6 329 219	-6 812 790,12	107,6	483 571,12
Tilikauden yli-/alijäämä	-6 787 427	-6 329 219	-6 812 790,12	107,6	483 571,12
Kotihoito- ja vanhuspalvelut					
Tuloslaskelma					
Toimintatuotot	1 734 158	1 614 300	1 757 807,58	108,9	-143 507,58
Toimintakulut	-6 831 351	-7 253 031	-7 724 427,51	106,5	471 396,51
Toimintakate/jäämä	-5 097 193	-5 638 731	-5 966 619,93	105,8	327 888,93
Vuosikate	-5 097 193	-5 638 731	-5 966 619,93	105,8	327 888,93
Poistot ja arvonalentumiset	-9 533	-7 500	-11 007,16	146,8	3 507,16
Tilikauden tulos	-5 106 726	-5 646 231	-5 977 627,09	105,9	331 396,09
Tilikauden yli-/alijäämä	-5 106 726	-5 646 231	-5 977 627,09	105,9	331 396,09
Terveyspalvelut					
Tuloslaskelma					
Toimintatuotot	1 006 019	1 239 750	1 129 577,13	91,1	110 172,87
Toimintakulut	-23 524 047	-25 130 931	-26 174 948,58	104,2	1 044 017,58
Toimintakate/jäämä	-22 518 028	-23 891 181	-25 045 371,45	104,8	1 154 190,45
Vuosikate	-22 518 028	-23 891 181	-25 045 371,45	104,8	1 154 190,45

TULOSLASKELMAT	Tp 2008	Ta+muutos 2009	Käyttö 2009	Tot. %	alle/yli
Poistot ja arvonalentumiset	-73 793	-101 300	-69 564,20	68,7	-31 735,80
Tilikauden tulos	-22 591 820	-23 992 481	-25 114 935,65	104,7	1 122 454,65
Tilikauden yli-/alijäämä	-22 591 820	-23 992 481	-25 114 935,65	104,7	1 122 454,65
Päivähoitopalvelut					
Tuloslaskelma					
Toimintatuotot	1 387 201	1 719 950	1 436 996,24	83,5	282 953,76
Toimintakulut	-12 639 437	-14 411 981	-13 794 038,51	95,7	-617 942,49
Toimintakate/jäämä	-11 252 236	-12 692 031	-12 357 042,27	97,4	-334 988,73
Vuosikate	-11 252 236	-12 692 031	-12 357 042,27	97,4	-334 988,73
Poistot ja arvonalentumiset	-92 993	-90 100	-107 350,18	119,1	17 250,18
Tilikauden tulos	-11 345 228	-12 782 131	-12 464 392,45	97,5	-317 738,55
Tilikauden yli-/alijäämä	-11 345 228	-12 782 131	-12 464 392,45	97,5	-317 738,55
Hallinto ja tukipalvelut					
Tuloslaskelma					
Toimintatuotot	98 647	136 200	115 213,45	84,6	20 986,55
Toimintakulut	-774 700	-1 018 850	-868 814,79	85,3	-150 035,21
Toimintakate/jäämä	-676 053	-882 650	-753 601,34	85,4	-129 048,66
Vuosikate	-676 053	-882 650	-753 601,34	85,4	-129 048,66
Poistot ja arvonalentumiset	-15 836	-21 734	-213,08	1	-21 520,92
Tilikauden tulos	-691 890	-904 384	-753 814,42	83,4	-150 569,58
Tilikauden yli-/alijäämä	-691 890	-904 384	-753 814,42	83,4	-150 569,58
Opetus					
Tuloslaskelma					
Toimintatuotot	156 712	108 100	232 155,32	214,8	-124 055,32
Toimintakulut	-19 066 665	-19 709 395	-20 462 531,93	103,8	753 136,93
Toimintakate/jäämä	-18 909 954	-19 601 295	-20 230 376,61	103,2	629 081,61
Vuosikate	-18 909 954	-19 601 295	-20 230 376,61	103,2	629 081,61
Poistot ja arvonalentumiset	-95 508	-99 060	-152 075,55	153,5	53 015,55
Tilikauden tulos	-19 005 461	-19 700 355	-20 382 452,16	103,5	682 097,16
Tilikauden yli-/alijäämä	-19 005 461	-19 700 355	-20 382 452,16	103,5	682 097,16
Vapaa-aikatoimi					
Tuloslaskelma					
Toimintatuotot	466 190	424 060	478 607,63	112,9	-54 547,63
Toimintakulut	-3 126 929	-3 506 619	-3 224 484,23	92	-282 134,77
Toimintakate/jäämä	-2 660 740	-3 082 559	-2 745 876,60	89,1	-336 682,40
Vuosikate	-2 660 740	-3 082 559	-2 745 876,60	89,1	-336 682,40
Poistot ja arvonalentumiset	-78 848	-56 671	-47 126,22	83,2	-9 544,78
Tilikauden tulos	-2 739 588	-3 139 230	-2 793 002,82	89	-346 227,18
Tilikauden yli-/alijäämä	-2 739 588	-3 139 230	-2 793 002,82	89	-346 227,18
Rakennustoimi					
Tuloslaskelma					
Toimintatuotot	1 433 732	1 590 900	1 817 887,33	114,3	-226 987,33
Toimintakulut	-2 219 699	-2 430 980	-2 510 232,83	103,3	79 252,83
Toimintakate/jäämä	-785 968	-840 080	-692 345,50	82,4	-147 734,50
Vuosikate	-785 968	-840 080	-692 345,50	82,4	-147 734,50
Poistot ja arvonalentumiset	-853 445	-769 650	-872 753,73	113,4	103 103,73
Tilikauden tulos	-1 639 412	-1 609 730	-1 565 099,23	97,2	-44 630,77
Tilikauden yli-/alijäämä	-1 639 412	-1 609 730	-1 565 099,23	97,2	-44 630,77
Tilapalvelut					
Tuloslaskelma					
Toimintatuotot	8 072 024	4 949 600	5 127 664,95	103,6	-178 064,95
Toimintakulut	-6 050 978	-6 130 000	-6 488 443,23	105,8	358 443,23
Toimintakate/jäämä	2 021 047	-1 180 400	-1 360 778,28	115,3	180 378,28
Vuosikate	2 021 047	-1 180 400	-1 360 778,28	115,3	180 378,28
Poistot ja arvonalentumiset	-1 447 013	-107 900	-71 984,87	66,7	-35 915,13
Tilikauden tulos	574 034	-1 288 300	-1 432 763,15	111,2	144 463,15
Tilikauden yli-/alijäämä	574 034	-1 288 300	-1 432 763,15	111,2	144 463,15
Valvonta					
Tuloslaskelma					
Toimintatuotot	164 412	177 650	178 951,47	100,7	-1 301,47
Toimintakulut	-221 092	-265 115	-246 319,87	92,9	-18 795,13
Toimintakate/jäämä	-56 680	-87 465	-67 368,40	77	-20 096,60

TUOSLASKELMAT	Tp	Ta+muutos	Käyttö	Tot.	alle/yli
	2008	2009	2009	%	
Vuosikate	-56 680	-87 465	-67 368,40	77	-20 096,60
Tilikauden tulos	-56 680	-87 465	-67 368,40	77	-20 096,60
Tilikauden yli-/alijäämä	-56 680	-87 465	-67 368,40	77	-20 096,60

Yhteensä

TUOSLASKELMA

Toimintatuotot	20 593 681	17 800 700	19 389 601,56	108,9	-1 588 901,56
Toimintakulut	-91 096 080	-96 415 690	-98 705 327,93	102,4	2 289 637,93
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-70 502 398	-78 614 990	-79 315 726,37	100,9	700 736,37
VUOSIKATE	-70 502 398	-78 614 990	-79 315 726,37	100,9	700 736,37
Poistot ja arvonalentumiset	-2 781 838	-1 349 915	-1 527 435,77	113,2	177 520,77
Satunnaiset erät	300 998				
TILIKAUDEN TULOS	-72 983 238	-79 964 905	-80 843 162,14	101,1	878 257,14
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-72 983 238	-79 964 905	-80 843 162,14	101,1	878 257,14

